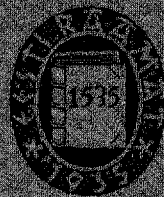

Riigikontrolli

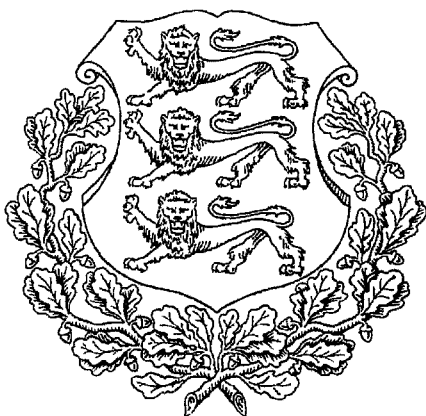
tegevuseülevaade ja revisjonimärkused
riigi 1934/35. a. aruandele

Tallinn, 1936

Trükivigu.

Lhk.		Trükitud:	Tuleb lugeda:
29	8 rida alt	Selgunud eksimusi	Järelkontrolli korras selgunud eksimusi
34	tabeli pea, viiendas lahtris	kreniidi või	krediidi või
35	25 rida alt	30.372.567 kr.	30.372.557 kr.
50	8 rida ülevalt	2.417.438 kr. 1.381.963 kr. 57,2%	1.944.461 kr. 908.986 kr. 46,7%
75	13 rida alt, äärel		Tegevus

Riigikontrolli

tegevuseülevaade ja revisjonimärkused
riigi 1934/35. a. aruandele

Ar 956 B
Riigikontrolli
1935

632

B 84782 / St 2104

Tallinn, 1936

RIIGI TRÜKIKOJA TRÜKK

SISUKORD.

	Lhk.
Sissejuhatuseks	5
I. RIIGIKONTROLI TEGEVUSEÜLEVAADE	7
II. RIIGIKONTROLI REVISJONIMÄRKUSED	13
1. Riigikogu kinnitamisele kuuluvate aruannete õigekstunnistamine	15
2. Riigiasutiste ja -ettevõtete tegevuse revisjonitulemused	23
Riigiasutised:	
Riigivanem	25
Riigikogu	25
Peaminister ja Riigikantselei	25
Riigikontroll	26
Hariduse- ja sotsiaalministeerium	27
Kaitseministeerium	29
Kaitseliit	30
Kohtuministeerium	32
Siseministeerium	34
Ajutised maavalitsused	35
Piirivalve valitsus	35
Majanduseministeerium	37
Riigi viljamonopol	38
Põllutööministeerium	45
Teedeministeerium	49
Keskasutis, maanteedevalitsus, töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakond ning avalikkude tööde osakond	49
Raudteevalitsus	50
Posti-telegraafi-telefonivalitsus	54
Veeteede valitsus	55
Välisministeerium	58

	Lhk.
Üldkokkuvõte Riigikontrolli poolt selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta	59
Riigiettevõtted:	
Eesti Maapank	61
Asundusekapital	63
Pikalaenu Pank	64
Maatulundusekapital	67
Riigihoiukassa	68
Riigi põlevkivitööstus	69
Riigi turbatööstus	71
Riigi trükikoda	73
Kopli kinnisvaravalitsus	74
Arsenal	75
Riigi sadamatehas	77
Riigi Ringhääling	78
Riigi metsatööstus	79
Riigimõisad	80
Lisa nr. 1. Eesti Vabariigi 1934/35 a. eelarve ja eelarve täitmise aruanne, koostatud nettoelarve alusel	81
Lisa nr. 2. Eesti Vabariigi 1934/35 a. nettoelarve täitmise aruande kujundamine	87

SISSEJUHATUSEKS.

„Riigikontrolli tegevuseülevaade ja revisjonimärkused riigi 1934/35 a. aruandele“ on II-s osas täiendatud ülevaadetega Kadrioru valitsemise komitee, Riigi viljamonopoli, Kopli kinnisvaravalitsuse ja Riigi Ringhäälingu kohta.

Kadrioru pargi valitsemise komitee asutati Riigikantselei juure 1934 a. riigile kuuluva Kadrioru pargi maaala ja hoonete valitsemiseks.

Teraviljaturu korraldamiseks asutati 1934 a. Riigivanema poolt antud dekreeidi korras operatsioonifond, mille valitsemine on pandud Majanduseministeeriumile Riigi viljamonopoli nime all.

Kopli kinnisvaravalitsus asutati Riigivanema poolt 20. VI. 1934 a. dekreedina antud põhimääruse alusel Kopli poolsaarel asuvate riigile kuuluvate varade valitsemiseks.

Riigi Ringhäälingu põhimäärus anti dekreedina 13. VI. 1934 a.

I.

Riigikontrolli tegevuseülevaade.

Riigikontrolli tegevus 1934/35 eelarveaastal.

Tegevuse alused. Nagu eelmistel aastatelgi Riigikontroll teostades 1934/35 aastal eel-, faktilist ja järelkontrolli on pannud erilist rõhku faktilisele kontrollile kui tähtsamale ja tulemusrikkamale funktsioonile, teostades järelkontrolli peaasjalikult osaliselt 1917 a. vastava seaduse alusel Riigikontrollnõukogu otsuste põhjal.

Riigikontrolli tegevuseala. Riigikontrolli tegevusealasse kuulus 1934/35 aasta lõpul 1744 riigiasutise, -ametikohta ja -ettevõtte arve- ja majapidamise ning rahalise asjaajamise kontrollimine nende korralduses olevate riigi rahasummade ja varade käitlemise, eelarvete täitmise ja majapidamise seadusepärased ning otstarbekohasuse suhtes.

Peale selle revideeris Riigikontroll maksvate seaduste ja määruste kohaselt: Kaitseliidu staapi ühes malevatega, Eesti Punast Risti ühes allasutistega, ajut. maavalitsusi ühes allasutistega, kultuur- ja omavalitsuste hariduseosakondi, postkontorite juures asuvaid E. Panga ja Riigihoiukassa agentuure, E. Panga ja selle osakondade arvepidamist riigisummade osas ja Maksudevalitsuse valve all olevaid eraettevõtteid (viinavabrikuid, tubakatehaseid, tolliladusid jne.).

Riigikontrolli koosseis. Riigikontrolli isiklik koosseis oli 1934/35 aastal järgmine:

	Koosseis seaduse järgi	Tegelik koosseis 31. III. 1935 a.
Keskasutis	10	10
Kaitseväeosakond	20	19
Rahanduseosakond	22	20
Teedeosakond	27	25
Tsiviilosakond	27	26
Kokku	106	100

Peale ametnikkude oli Riigikontrollis ametis üks juriskonsult, 3 ajutist tööjõudu ja 7 mitmesugust majateenijat: uksehoidja, käskjalad, koristajad jne.

Riigikontrollnõukogu tegevus. Riigikontrollnõukogu pidas 1934/35 a. 20 koosolekut, kus läbi arutati üldse 182 asja.

Kontrollnõukogu vaatas läbi ja tunnistas õigeks 127 riigiasutiste aruannet ja kinnitas täiendavalt osakondade poolt varemalt selgitamiselevõtetud ja aruandeaasta jooksul lahendatud summasid 2.739.193.— krooni suuruses. Riigi rahalisi nõudmisi kustutati 1279 isiku vastu 270.924 krooni suuruses. Nende nõudmiste kustutamise põhjuseks oli maksjate surm, aineiline kehvus jne., mis tegi lootusetuks riigi nõudmise.

Riigiasutiste poolt ekslikult üle normi ja seadusevastaselt makstud summade tagasinõudmise alal otsustati asju 5 isiku kohta, neist vabastati tagasimaksudest 4 isikut 2.259 krooni suuruses ja määrati juuremaksu 1 isikult 2.202 krooni.

1934/35 kui ka eelmistel aastatel määratud tagasimaksudest tasuti 1934/35 aastal riigitulude arvele 1.035 krooni ja 1. IV. 1935 a. jäi veel tasumata 10.741 krooni.

Peale selle võttis Riigikontrollnõukogu vastu 21 korraldava iseloomuga otsust.

Osavõtmine koosolekutest, nõukogudest jne. Vabariigi Valitsuse koosolekutest võttis osa Riigikontrolör või tema asetäitja 105 korral, avaldades oma arvamist suuremalt osalt suusõnaliselt. Vabariigi Valitsuse otsuste vastu on Riigikontrolör avaldanud protesti 2 ja seisukohavõtmiseks saadetud Vabariigi Valitsuse kavatsuste (ministrite ettepanekud Vab. Val-le) vastu 8 korral. Protestidest on arvesse võetud 4 (1 osaliselt), arvesse võtmata jäänud 5 ja otsustamata jäänud 1.

Peale selle Riigikontrolli esindajad on osa võtnud riigieelarve arutamisest Majanduseministeeriumi vastavas komisjonis ning teistest enam-vähem alalise iseloomuga komisjonide ja nõukogude (sõja-, tariifinõukogu jne.) koosolekutest 378 korda. Proteste avaldati 10 korral. Protestidest on arvesse võetud 5.

Eelkontroll. Eelkontrolli korras esitati Riigikontrollile läbivaatamiseks mitmesuguste tehingute (resp. lepingute) kavasad varade tasulise omandamise, nende kasutamisele võtmise, ruumide üürimise, riigivarade müümise ja kasutamisele andmise, tööde väljaandmise jne. kohta.

Üldiselt Riigikontroll vaatas läbi 3112 tehingu kavad, avaldades 44 protesti, alusel, et kavatsused ei olnud seadusepärased, ei vastanud riigieelarvele või riigi majanduslikkudele huvidele.

Protestidest võeti arvesse 40.

Mitmesuguste maksude alal riigikassasse ülemäära makstud summade tagasimaksamise kohta on Riigikontrollile esitatud ja tema poolt läbi vaadatud 249 ettepanekut 589.541 krooni suuruses, kusjuures 244 juhul anti nõusolek tagasimaksamiseks, kuna tagasi lükati 5 ettepanekut 10.942 krooni suuruses.

Peale selle on Rahanduseosakonnas viseeritud 100 krediidi avamise ja krediidi annulleerimise nõudmist ning läbi vaadatud 3.945 maksuvõlgade kustutusetoimingut 134.178 krooni suuruses, mille vastu avaldati proteste 4 juhul. Protestid võeti arvesse.

Teedeosakonna poolt vaadati läbi kohapeal eelkontrolli korras 2017 arvet ja lõpparvet, mille vastu avaldati proteste 3 juhul. Protestid võeti arvesse.

Faktiline kontroll. Faktilisele kontrollile, s.o. riigiasutiste ja -ettevõtete majandusetegevuse ning arvepidamise revideerimisele on Riigikontroll pühendanud erilist tähelepanu.

Kohapeal on toimetatud 1010 revideerimist, kusjuures puudusi leiti 332 juhul ja võeti esialgu selgitamisele puudusi 93.121 krooni suuruses.

1934/35 kui ka eelmistel aastatel faktilise kontrolli korras selgitamiselevõetud summadest lahendati 1934/35 aasta jooksul 64.033 krooni ja 1. IV. 1935 a. jäi veel lahendamata 191.265 krooni.

Ka faktilist eelkontrolli on Riigikontroll püüdnud teostada võimalikult laiemas ulatuses, võttes osa oma esindajate kaudu riigiasutiste ja -ettevõtete majandusetoimingutest, nagu väljapakkumistest, varade ja tööde vastuvõtmistest, nende hindamistest ning proovimistest, riigi tööstusettevõtete väljarentimistest jne. 1234 korral. Proteste on avaldatud 23, nendest arvesse võetud 15.

Järeldused. 1934/35 aasta jooksul revideeriti Riigikontrolli poolt aruandeid järgmises ulatuses:

1. eelarve täitmise kulu-tulu aruandeid 149.654.486.— kr.,
2. erikapitalide ja -summade aruandeid 13.905.371.— kr.,
3. operatsioonifondide aruandeid 15.397.761 kr.,
4. depositide aruandeid 20.597.641.— kr.,
5. riigiettevõtete läbikäigu aruandeid 210.813.905.— kr.,
6. riigi rahalisi operatsioone ja bilanss-aruandeid 82.067.280.— kr.,
7. varade ja materjalide aruandeid 34.317.333.— kr.,
8. mitmesuguseid, nagu transfertsummade läbikäigu, hädaabitööde jne. aruandeid 136.447.212.— kr.

Revideerimise tagajärjel võeti selgitamisele asutiste operatsioon 6.259.911 krooni suuruses põhjusel, et need ei olnud küllaldaselt tõestatud dokumentidega või tekkis kahtlus nende seadusepärasuse kohta.

1934/35 kui ka eelmistel aastatel järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summadest lahendati 1934/35 a. 2.739.193 krooni ja 1. IV. 1935 a. jäi veel lahendamata 16.942.473 krooni.

Kohtu- ja distsiplinaarasjad. Revisjonil avalikukstulnud kuritarvituste tagajärjel saadeti 1934/35 a. prokuratuuri korraldusse 18 asja 18 ametniku kohta eeluurimise algatamiseks.

Suurem osa asjadest on saadetud prokuratuuri korraldusse vahetult Riigikontrolli poolt, kuna aga üksikud asjad — riigiasutiste poolt Riigikontrolli algatusel.

Eelmistel aastatel saadetud asjadest oli 1. IV. 1934 a. jäänud prokuratuuri korraldusse 26, 1934/35 a. saadeti prokuratuuri korraldusse 18 asja; 1934/35 a. on prokuratuuri poolt kohtuvõimudele edasi saadetud 19 asja ja ära lõpetatud 9 asja, 1. IV. 1935 a. on jäänud prokuratuuri korraldusse 16 asja.

Revideerimiste tagajärjel on karistatud distsiplinaarkorras 27 ja ametist tagandatud 7 süüdlast.

Käesolevasse ülevaatesse on paigutatud peaaesjalikult statistiline materjal Riigikontrolli tegevusest 1934/35 eelarveaastal, kuna aga laialisem ülevaade tegevusest sisaldub Riigikontrolli revisjonimärkustes riigiaruandele.

K. Soonberg
Riigikontrolör.

A. Leufeldt
Peasekretär.

II.

Riigikontrolli revisjonimärkused.

**1. Riigikogu kinnitamisele kuuluvate aruannete
õigekstunnistamine.**

TULUD.

Eesti Vabariigi 1934/35 a.

1934/35 a. eelarve järgi tulusid ette nähtud	T u l u d e l i i g i d	1934/35 aastal tulusid saadud
Korralised tulud.		
Otsekoheised maksud.		
2.475.000.—	Ptk. I. Tulumaks	2.478.352.40
2.700.000.—	„ II. Ärimaks	2.595.375.24
325.000.—	„ III. Maks kinnisvaradelt	309.308.84
400.000.—	„ IV. Maks kapitali intressidelt	384.420.56
928.094.—	„ V. Kinnistusemaks	1.007.905.94
700.000.—	„ VI. Pärandusemaks	691.598.96
7.528.094.—	Kokku otsekoheised maksud	7.466.961.94
Lõivud ja tasumaksud.		
3.850.000.—	Ptk. VII. Tempelmaks ja lõivud	3.892.661.37
100.000.—	„ VIII. Patendid ja proovid	103.212.35
425.000.—	„ IX. Mitmesugused tasumaksud	396.054.37
4.375.000.—	Kokku lõivud ja tasumaksud	4.391.928.09
Kaudsed maksud.		
15.107.779.—	Ptk. X. Tollid	15.309.030.40
4.600.000.—	„ XI. Aktsiisid	4.623.457.50
19.707.779.—	Kokku kaudsed maksud	19.932.487.90
Riigimonopolid.		
12.300.000.—	Ptk. XII. Piiritusemonopol	11.933.838.48
Riigiettevõtted ja -varandused.		
1.150.000.—	Ptk. XIII. Riigikapitalid	857.565.11
4.150.000.—	„ XIV. Maad, hooned, metsad ja veed	4.149.216.71
12.550.000.—	„ XV. Raudteed	12.473.282.54
1.320.000.—	„ XVI. Sadamad ja laod	1.392.097.19
4.800.000.—	„ XVII. Post, telegraaf ja telefon	4.800.946.71
1.243.435.—	„ XVIII. Mitmesugused riigiettevõtted	1.212.115.11
200.000.—	„ XIX. Mitmesugused riigivarandused	197.319.96
25.413.435.—	Kokku riigiettevõtted ja -varandused	25.082.543.33
1.634.535.—	Ptk. XX. Segatulud	1.585.873.12
70.958.843.—	Kokku korralised tulud	70.393.692.36

eelarve täitmise kokkuvõte.

KULUD.

1934/35 a. eelarve alusel* lubatud kulutada	Kulude liigid ja asutiste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1934/35 aastal
Korralised kulud.		
42.756.—	Riigivanem	29.629.26
229.079.—	Riigikogu	196.333.21
1.057.708.—	Peaminister ja Riigikantselei	1.052.087.06
270.861.—	Riigikontroll	269.667.33
11.688.505.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	11.635.572.15
13.651.519.—	Kaitseministeerium	13.649.533.30
2.727.141.—	Kohtuministeerium	2.698.706.34
4.382.454.—	Majanduseministeerium	4.330.381.05
3.875.581.—	Põllutööministeerium	3.849.213.24
4.248.280.—	Siseministeerium	4.232.893.58
18.648.375.—	Teedeministeerium	18.495.476.51
1.021.493.—	Välisministeerium	991.045.60
2.937.683.—	Riigivõlad	2.873.042.—
64.781.435.—	Kokku korralised kulud	64.303.580.63

TULUD.

1934/35 a. eelarve järgi tulusid ette nähtud	T u l u d e l i i g i d	1934/35 aastal tulusid saadud
Erakorralised tulud.		
200.000.—	§ 1. Operatsioonifondide ja laenude tagasimaks	350.927.01
50.000.—	§ 2. Sissemaks Põllutööministeeriumi maareformi teostamisest kujunenud operatsioonisummadest	50.000.—
890.000.—	§ 3. Tulud metsadest	618.351.52
2.393.032.—	§ 4. Riigivarenduste müük	2.393.031.66
13.850.—	§ 5. „A“ liigi laenude tasumine	—
75.000.—	§ 6. Liikvelelastud vahetuseraha	277.341.20
—	§ 7. Teraviljamüük	1.250.—
3.621.882.—	Kokku erakorralised tulud	3.690.901.39
74.580.725.—	Kõik kokku	74.084.534.25
150.000.—	Tagasimaks eelmiste aastate tuludest	192.091.19
74.430.725.—	Kokku tulud	73.892.443.06

KULUD.

1934/35 a. eelarve alusel lubatud kulutada	Kulude liigid ja asutiste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1934/35 aastal
Erakorralised kulud.		
A. Riigi keskasutiste kulud:		
58.500.—	Peaminister ja Riigikantselei	58.492.28
370.850.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	362.642.27
3.184.971.—	Kaitseministeerium	3.134.955.40
64.470.—	Kohtuministeerium	64.440.87
1.251.000.—	Majanduseministeerium	1.249.958.—
2.961.183.—	Põllutööministeerium	2.939.370.22
45.670.—	Siseministeerium	44.957.06
1.393.201.—	Teedeministeerium	1.357.285.49
15.840.—	Välisministeerium	15.596.29
9.345.685.—	Kokku riigi keskasutiste kulud	9.227.697.88
B. Operatsioonifondid:		
202.500.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	202.500.—
50.000.—	Põllutööministeerium	50.000.—
50.000.—	Teedeministeerium	50.000.—
302.500.—	Kokku operatsioonifondid	302.500.—
9.648.185.—	Kokku erakorralised kulud	9.530.197.88
74.429.620.—	Kõik kokku	73.833.778.51
1.105.—	Ülejääk	58.664.55
74.430.725.—	Kokku kulud ja ülejääk	73.892.443.06

SISSETULEK.

Kassa-

	Kr.	Kr.
Kassasaldo 1. aprillil 1934 a.:		
Jooksvad arved Eesti Pangas	244.512.59	
Välisvaluuta ja väärtmetallid	1.658.907.15	
Avansside ülejäägid riigiasutiste kassades	118.943.34	2.022.363.08
Eelarve täitmise tulud		73.892.443.06
Mitmesugused sissetulekud:		
Riigikassa võlakirjade kindlustusel Eesti Pangalt saadud konkorent-laenu arvel	2.300.000.—	
Erimaksude arvel	1.288.080.98	
Rahvamajanduse elustamise fondi arvel	1.237.800.—	
Väärtpaberite arvel	712.791.94	
Mitmesuguste üleminevate summade arvel	167.309.66	
Välisvaluuta kursikasude arvel	148.491.75	
Riigiasutiste deposiitide arvel puhtas rahas	45.328.87	
Väärtpaberite tagavarakapitali arvel	947.50	5.900.750.70
Kokku		81.815.556.84

aruanne.

VÄLJAMINEK.

	Kr.	Kr.
Eelarve täitmise kulud puhtas rahas		70.729.395.03
Mitmesugused väljaminekud:		
Mitmesuguste asutiste ja isikute arvel	3.330.000.—	
Eesti Pangale ajutise laenu arvel	3.000.000.—	
Töökorralduse erifondile makstud summade arvel	1.007.983.—	
1933/34 a. lunastamata maksukäskude arvel	585.237.54	
Mitmesuguste üleminevate summade arvel	332.396.93	
Majanduseministeeriumi rahanduseosak. intressita võlakirjade arvel	315.—	8.255.932.47
Kassasaldo 31. märtsil 1935 a.:		
Jooksvad arved Eesti Pangas	593.932.91	
Välisvaluuta ja väärtmetallid	2.081.040.31	
Avansside ülejäägid riigiasutiste kassades	155.256.12	2.830.229.31
Kokku		81.815.556.84

AKTIVA.

Riigikassa bilanss 31. märtsil 1935. a.

PASSIVA.

	Kr.		Kr.
1. Jooksvad arved Eesti Pangas	593.932.91	1. Riigi tagavarafond:	
2. Avansside ülejäägid riigiasutiste kassades	155.256.12	a) Riigikassa tagavara	15.319.385.21 kr.
3. Välisvaluuta ja väärtmetallid	2.081.040.31	b) Riiklikud eriotstarbelised kapitalid ja fondid	142.760.342.32 „
4. Väärtpaberid	17.121.084.40	c) „A“ liigi laenud	12.965.448.25 „
5. Riiklikud eriotstarbelised kapitalid ja fondid:		d) Väärtpaberite tagavarakapital	4.030.— „
a) riiklikud operatsiooni- ja laenufondid (kapitalid)	44.639.176.36 kr.	2. Välislaenu	116.096.069.51
b) muud eriotstarbelised kapitalid ja fondid	98.121.165.96 „	3. Siselaenu	9.094.579.06
6. Eelarve korras tasutavad välis- ja sise-laenu	120.540.648.57	4. Järgmise aasta eelarve arvele kuuluvad tuluvõlad	12.623.925.36
7. Riigi tuluvõlgnikud	12.623.925.36	5. Deponendid:	
8. „A“ liigi laenu Vab. Valitsuse arvel Pika-laenu Pangas	12.965.448.25	a) deposiitide alal p./rahas	3.845.920.21 „
9. Üleminevad summad	4.232.228.96	b) deposiitide alal väärt-paberites ja välisva-luutas	363.308.50 „
10. Deebitorid	4.039.158.35	6. Lunastamata kohustised:	
11. Kindlustused	2.300.000.—	a) lunastamata maksu-käsud	310.190.21 kr.
12. Deposiidid (väärtpaberid ja välisvaluuta)	363.308.50	b) lahtijäetud krediidid	2.794.193.27 „
		7. Üleminevad summad	1.240.317.60
		8. Väljaantud kindlustused	2.300.000.—
		9. Ülejääk riigi 1934/35 a. eelarve täitmisest	58.664.55
		Kokku aktiva	Kokku passiva
	319.776.374.05		319.776.374.05

Eeltoodud aruannete revideerimist teostati Riigikontrolli poolt Riigikontrollnõukogu otsuste alusel. Revideerimisel tehtud parandused ja muudatused on tehtud teatavaks Majanduseministeeriumile enne aruande koostamist, viimase poolt arvesse võetud ning aruanne trükitud lõplikul kujul. Riigikontroll tunnustab õigeks käesolevas ülevaates II osa p. 1 all loetletud summades E. V. 1934/35 a. eelarve täitmise kokkuvõtte, Kassaaruande 31. III. 1935 a. ja Riigikassa bilansi 31. III. 1935 a.

K. Soonberg
Riigikontrolör.

A. Jürisson
Rahanduseosakonna peakontrolör.

**2. Riigiasutiste ja -ettevõtete tegevuse
revisjonitulemused.**

Riigiasutised.

Riigivanem.

Riigivanema alal esitatud kuluaruande järgi oli kulusid 29.629 kr., mille revideerimisel ei selgunud puudusi. Muud aruanded Riigivanema alal on esitatud ühiselt Peaministri ja Riigikantseleiga ühise asjaajamise tõttu ja nende revisjonitulemused on käsitletud Peaministri ja Riigikantselei osas.

Riigikogu.

Riigikogu alal esitati ja revideeriti riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja deposiitide aruanded. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 196.333 kr., tulusid 697 kr., materjalseid varasid 1.221.220 kr. ja deposiite 1.250 kr.

Tähendatud aruannete revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Peaminister ja Riigikantselei.

Peaministri ja Riigikantselei alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude ja materjalsete varade kohta, kuna deposiite aruandeaastal ei olnud. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 1.110.579 kr., tulusid 3.490 kr. ja varade seis aruandeaasta lõpuks 754.006 kr., millejuures suurenemine aruandeaastal oli 100.882 kr. ja vähenemine 234.583 kr. Vähenemine nii suures osas oli tingitud varade üleandmisest Riigiparkide valitsusele. Aruannete revideerimisel puudusi ei ilmestunud.

Järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annab ülevaate järgmine tabel:

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1934 Kr.	Õiendatud 1. XI. 1934. a. kuni 1. XI. 1935. a.			Õiendamata summade seis 1. XI. 1935. a. Kr.
		seletuste ja dokumentidega Kr.	arvele võtmisega Kr.	kokku Kr.	
Varad. 1933/34 a. sissetulek	410	308	102	410	—

Kadrioru Valitsemise Komitee.

Riigile kuuluva Kadrioru pargi maaala, Kadrioru lossi ja muude hoonete ning päraldiste valitsemiseks 1934 a. asutati Riigikantselei juurde Kadrioru valitsemise komitee. Tähendatud varade valitsemine toimub erieelarve alusel ja tulude-kulude aruande revideerimine kuulub Riigikontrollile ja kinnitamine Vabariigi Valitsusele. Esitatud tulude-kulude 1934/35 a. aruande järgi oli tulusid 39.253 kr. ja kulusid 37.454 kr. Aruande revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Riigikontroll.

Riigikontrolli alal esitati ja revideeriti riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja depositide aruanded. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 269.667 kr., tulusid 138 kr., materjalseid varasid 180.526 kr. ja deposite 470 kr.

Riigikulude — tulude, deposite ja materjalsete varade aruannete revideerimisel ei selgunud puudusi.

Hariduse- ja sotsiaalministeerium.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumil oli 1934/35 aruandeaastal:

1. riigikulude-tulude aruande järgi kulusid 12.200.714 kr. (korralisi 11.635.572 ja erakorr. 565.142 kr.) ning määratud tulused 196.000 kr.;

2. materjalsete varade aruande järgi varade seis aruandeaasta alul 20.414.482 kr., suurenemisi 3.672.428 kr., vähenemisi — 2.261.321 kr. ja seis aruandeaasta lõpuks — 21.825.589 kr. ja

3. erisummade, erikapitalide ja deposiitide aruannete järgi summade seis aasta alul 925.413 kr., suurenemisi 5.223.982 kr., vähenemisi 5.185.626 kr. ja seis aasta lõpul 963.769 kr.

Eelnimetatud summadest jäi revideerimisel kinnitamata: a) riigikulude alal 164.260 kr., b) varade suurenemise ja vähenemise alal 625.006 kr. ja c) erisummade ja erikapitalide kulude-tulude alal 98.623 kr., kokku 887.889 kr. Peale selle võeti selgitamisele varade suurenemisi ja vähenemisi eelmise 1933/34 a. eest 1.121.968 kr. Tähtsamaid puudusi aruandluse alal oli:

1. Materjalsete varade aruannetes näidatud andmed ei olnud kooskõlas arveraamatute kannetega ja tõendusedokumentidega; samuti puudus ühtlus varade arvestamises.

2. Erisummade ja erikapitalide arvepidamise ja aruandluse alal osa asutisi ei esitanud üldse bilansse, kuna teine osa esitas need kooskõlastamatult erikapitalide tegeliku seisukorraga, näiteks, need bilansid sisaldasid peamiselt rahalisi operatsioone, kuna näitamata oli varalisi ja krediittehinguid.

3. Pensionikapitali revisjonil selgus juba 1933 a., et pole võimalik kontrollida omavalitsustelt, eripõhikirjade alusel töötavalt riiklikudelt ettevõtelt ja õigustega erakoolidelt nende teenistuses olevate pensioniõigusliste teenijate palgasummast pensionikapitali arvele laekumisele kuuluvaid summasid, kuna ministeeriumil puuduvad andmed selle kohta, kui palju on üldse eeltähendatud asutistes pensioniõiguslikke teenijaid, palju nemad on kohustatud teenijate arvel maksma pensionikapitalile, millises ulatuses sellest on laekunud ja kui palju seisab veel võlas. Eeltähendatud asutistest mõned võlgnevad suuremaid summasid, näiteks, 1935 a. oli ühel omavalitsusel tasumata üle 29.000 kr. Ministeeriumis on see ala ümberkorraldamisel.

4. Tartu ülikooli asutiste revisjonil avastati Vaimu- ja närvihaigete kliinikus haigla tulude omastamine 43.920 kr. suuruses ühe vanema assistendi poolt; omastatud oli peamiselt Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi arvel ravitavate haigete tasusid ja omastamise varjamiseks oli tehtud arveraamatuis fiktiivkandeid ning võltsitud dokumente.

Ülikooli asutiste ruumide küsimust on püütud seni lahendada vanade elumajade ostmise — ümberehitamise teel. Sarnaselt soetatud hooned, nagu kogemused näitavad, lähevad kalliks kapitaalümberehituste tõttu ja neis ei saavutata kunagi sinna paigutatavate asutiste nõuetele täiesti sobivaid ruume.

F a k t i l i n e k o n t r o l l i. Faktiilist kontrolli 1934/35 a. jooksul toimetati 36 korral, millejuures 20 asutise asjaajamine oli korras ja 16 asutises leiti puudusi arve- ja majapidamise alal.

Eesti Punane Rist.

Eesti Punase Risti seltsile laekus 1934 a. aruande järgi tulused 512.921 kr., millest oli seltskondlikku toetust (liikmemaks, annetused, korjandused ja peod, osavusemärgude kassad jne.) 147.914 kr. ning riiklikku toetust 56.300 kr. Eeltähendatud tuludest kulutati: peavalitsuse alal 32.534 kr., tagavarakapitalide kujundamiseks 5.960 kr., muudeks kuludeks 432.427 kr., jäi järgmiseks aastaks 42.000 kr., kõik kokku 512.921 kr. Arvete seis 31. detsembril 1934 a. oli tasakaalus 971.630 krooniga.

Kulud-tulud.

Materjalised varad.

Erisummad, erikapitalid ja deposiidid.

Puudusi.

Kulud-tulud.

Riigikontroll revideeris aruandeaastal E. P. Risti majanduslikku tegevust kohapeal Pääsküla ja Aaspere lastekodudes, Seli sanatooriumis, Vändra komitees ja Tartu samariitlaste koondises. Selle tulemusena tsiviilosakond soovitas E. P. R. Peavalitsusele ühendada laste vähesuse tõttu Aaspere ja Pääsküla lastekodud, ümber korraldada Seli sanatooriumi majanduse ja arvepidamise ning vähendada Tartu samariitlaste koondise ruumide üürimaksu. Küsimuste lahendamine kestub.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist näitab alljärgnev tabel:

Ülevaade selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta.

Aruandeaasta/liik	Jai lahendamata 1. aprilliks 1934 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jai lahendamata 1. aprilliks 1935 a. Kr.
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega krediti või summade uendamise arvele Kr.	kokku Kr.	
Tulude ja kulude alal.							
1930/31 a.	2.993	—	—	2.212	—	2.212	781
1931/32 a.	18.201	—	—	—	—	—	18.201
1933/34 a.	2.254	—	—	1.162	300	1.462	792
Kokku	23.448	—	—	3.374	300	3.674	19.774

Alljärgnev tabel annab ülevaate järell kontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamisest:

Aruandeaasta/liik	Lahendamata jäänud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamata jäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jai lahendamata 1. novembr. 1935 a. Kr.
			seletuste või talendavalt esitatud dokumentidega Kr.	tagasimaksmisega riigitulude arvele Kr.	kokku Kr.	
Riigisummade kulude alal.						
1930/31 a.	2.226	—	—	—	—	2.226
1931/32 a.	7.351	—	6.718	633	7.351	—
1932/33 a.	15.216	—	—	—	—	15.216
1933/34 a.	79.917	—	75.026	882	75.908	4.009
1934/35 a.	—	164.260	30.923	257	31.180	133.080
Kokku	104.710	164.260	112.667	1.772	114.439	154.531
Erisummade kulude alal.						
1930/31 a.	69	—	69	—	69	—
1931/32 a.	289	—	221	68	289	—
1932/33 a.	931	—	809	122	931	—
1933/34 a.	6.229	—	—	—	—	6.229
1934/35 a.	—	35.117	—	—	—	35.117
Kokku	7.518	35.117	1.099	190	1.289	41.346
Erisummade tulude alal.						
1927/28 a.	226	—	115	111	226	—
1930/31 a.	60	—	60	—	60	—
1933/34 a.	1.677	—	—	—	—	1.677
1934/35 a.	—	63.506	—	—	—	63.506
Kokku	1.963	63.506	175	111	286	65.183
Kõik kokku	114.191	262.883	113.941	2.073	116.014	261.060
Materjalsete varade alal.						
1932/33 a.	1.591.551	—	1.124.886	—	1.124.886	466.665
1933/34 a.	—	1.121.968	685.277	—	685.277	436.691
1934/35 a.	—	625.006	—	—	—	625.006
Kokku	1.591.551	1.746.974	1.810.163	—	1.810.163	1.528.362

Kaitseministeerium.

Kulud-tulud.

Ministeeriumi 1934/35 eelarveaasta korrallised, erakorralised ja eelmise eelarveaasta ülekantud ülejääkidest tehtud kulud olid 16.784.488.70 kr. Võrreldes eelarvega tehti kulusid vähem 417.585.30 kr., millisest ülejäägist arvati järgmise eelarve juure 365.584 kr. ning suleti 52.001.30 kr. Võrreldes eelmise aasta kuludega olid kulud suuremad 3.829.468.19 kr. võrra. Tulusid laekus Kaitseministeeriumi alal 2.539.344.52 kr., s.o. 2.456.044.52 kr. rohkem, kui eelarves oli ette nähtud. Tulude erakordne suuremine oli ühenduses kaitselaevade müügiga.

Puudused.

Eelkontrolli korras läbivaadatud tehingutele anti osaliselt nõusolek tingimusi. Mõned kavatsesid teha tehingud jäeti ära Riigikontrolli protesti tagajärjel kõrge hinna tõttu, mõned viidi läbi hinnaalandusega.

Ostude teostamisel ei peetud igakord kinni eelarveseaduse eeskirjadest, nii, näiteks, muretseti üks sõiduauto eelarve § 90-a (teadetekogumise) summadest ehkki sellised ostud on ette nähtud sõidu- ja veokulude krediidis (eelarve § 11).

Faktilise kontrolli korras revideeriti väeosi ja asutisi 31 korral (22 üldist ja 9 osalist revisjoni), kusjuures 10 väeosa ja asutist leiti täiesti korras, kuna 21 väeosas ja asutises oli mitmesuguseid puudusi, millest teatati vastavatele ülematele.

Korduvatest puudustest oleks märkida: puhkusele lubatud ajateenijad olid toidult maha arvamata, varustusemüüjatena väeosale esinesid samas väeosas teenivad ametisikud ja säästsummadesse oli riigisummade arvelt kantud rohkem, kui vastavad seadlused lubavad (ühel juhul oli ebaõigete andmete põhjal riigisummadest 1.917.92 kr. rohkem kuluks kantud, missugune summa Riigikontrolli nõudmisel käesoleval eelarveaastal riigituludesse tagasi makseti).

Ühes väeosas avastati Riigikontrolli revideerimisel katse riigivaranduse kõrvaldamiseks. Süüdlane karistati distsiplinaarselt noomitusega ja ümberpaigutamisega varaohvitseri ametikohalt madalamale, s.o. toitluseohvitseri ametikohale. Ühes kaitseväge töökojas avastati Riigikontrolli revideerimisel, et töökoja juurelõikaja oli organiseerinud koos töökoja töölistega eratööde tegemise, kusjuures eratöö oli võetud kaasa töökotta. Juurelõikaja ja kaks töölist vallandati.

Revideerimisel selgus puudusi riiklikkude tuluobjektide valitsemisel. Nii kasutas üks väeosa ilma seadusliku aluseta pikemat aega suuremat maaala. Ka jäeti täitmata Sõjanõukogu otsus, millega tähendatud maaala 61,24 hektaari suuruses määrati anda rendile.

1931/32 a. aruande revisjonimärkustes Riigikontroll juhtis tähelepanu kui ebaloomulikule nähtusele, et Uuemõis, Läänemaal, võeti diviisimõisaks, mida hakati pidama ärilisel alusel. Olgugi, et rendileping sõlmiti 24 aasta peale, loobus diviisijuhatus juba kahe aasta pärast Uuemõisa pidamisest põhjustel, et mõisa majapidamine ei annud reaaltulusid ja mõisa oma käes pidamiseks ei olnud erilist vajadust.

Faktilistel revideerimistel võeti varasid arvele 4.905.83 kr. väärtuses, peamiselt ülekasvud toiduainetes ja teiste varustuse liikides; tasuti puudujääkide ja ebaõigete kulude arvel 2.145.43 kr.

Selgunud eksimusi, mis väeosade ja asutiste poolt õiendatud 20. novembrini 1935 a. kulude tagasimaksimisega riigitulude ja krediidi uuendamise arvele oli:

rahaliste tasude alal	64 korral	498.36 kr. suuruses
toitlusvarustuse	„ 142 „	4.508.18 „ „
hobusemoona	„ 9 „	257.26 „ „
valgustusega	„ 6 „	93.87 „ „
kraamiga	„ 8 „	77.90 „ „

kokku 229 eksimust 5.435.57 kr. suuruses. Osa eksimusi on väeosade ja asutiste poolt veel õiendamata.

Puudulikkumateks osutusid ühe jalgväerügemendi aruanded, kus leidis rohkel määral eksimusi, ka selgus varustusvalitsuse ühe osakonna aruannetest, et ei ole kinni peetud kulude määramise kor-
rast. Nimelt on jooksva remondi summade arvel muretsetud ühte Vaksali puisteel nr. 8 asuvasse
korterisse korteri sisseseadet ja sisustust, mida maksivad seadlused ei näe ette. Korteri remonteerimise
juures ei ole kinni peetud eelarvest. Nii on tarvitatud kallihinnalisi eritellimise peale valmistatud
brokaatnahk-tapeeti hinnaga, mis ületab rohkem kui kahekordselt eelarvehinna.

Alljärgnev tabel näitab faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist:

Aruandeaasta/liik	Jäi lahenda- damata 1. apr. 1934 a. Kr.	Aruande- aastal võeti selgita- misele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahenda- damata 1. apr. 1935 a. Kr.
				seletuste ja doku- mentidega Kr.	tasumisega		kahju riigi kanda võt- misega (kustutam.) vastava ülemuse otsuste põhjal Kr.	kokku Kr.	
					riigi- tulude arvele Kr.	krediidi või summade uendamise arvele Kr.			
1932/33 a.	152.71	—	152.71	—	—	—	—	—	152.71
1933/34 a.	861.73	—	861.73	519.93	15.44	—	—	535.37	326.36
1934/35 a.	—	13.166.42	13.166.42	126.95	98.02	114.05	40.90	379.92	12.786.50
Kokku	1.014.44	13.166.42	14.180.86	646.88	113.46	114.05	40.90	915.29	13.265.57

Järell kontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamine Kaitseministeeriumi alal:

Aruandeaasta/liik	Lahenda- mata jää- nud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti selgita- misele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahenda- damata summasid 20. nov. 1935 a. Kr.
			seletuste ja doku- mentidega Kr.	tasumisega		riigivõlgn. nimekirja üles- võtmisega seadusejõusse- astunud otsuste põhjal Kr.	kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi uunda- mise arvele Kr.			
Kulude alal.								
1930/31 a.	20.430.92	—	—	—	—	20.430.92	20.430.92	—
1931/32 a.	44.004.86	—	43.661.23	343.63	—	—	44.004.86	—
1932/33 a.	446.700.94	—	431.077.71	12.277.22	—	—	443.354.93	3.346.01
1933/34 a.	722.864.41	—	606.785.40	1.752.30	—	—	608.537.70	114.326.71
1934/35 a.	—	3.159.509.95	10.995.64	1.370.69	4.064.88	—	16.431.21	3.143.078.74
Kokku	1.234.001.13	3.159.509.95	1.092.519.98	15.743.84	4.064.88	20.430.92	1.132.759.62	3.260.751.46

Kaitseliit.

Kulud-tulud.

Kaitseliidu 1934/35 eelarveaasta riikliku toetussumma kassaaruande järgi oli sissetulekus: eelmise
aasta ülejääk 35.402.99 kr. (välja arvatud propagandafondi summa 22.089.94 kr), riiklik toetussumma
ühes eelmise aasta krediidi ülejäägiga, kaitseliidumaksuga 1925—1926 a. eest ja protsentidega jooksvate
arvete pealt 572.157.26 kr. ja muud sissetulekud (müüdnud varustus, muud sissetulekud, üleminevad sum-
mad) 38.633.34 kr., kokku sissetulek 646.193.59 kr. Väljaminekud olid eelarve täitmise kulud 579.992.48 kr.
ja muud väljaminekud 32.974.59 kr., kokku väljaminek 612.967.07 kr. Sellega ülejääk (kassasaldo

31. III. 1935 a.) järgmiseks 1935/36 eelarveaastaks 33.226.52 kr. Kaitseliidu kuludeks 1934/35 eelarveaastal oli ette nähtud krediite eelarve järgi 710.940 kr., millest tarvitati 579.992.48 kr., ülejääk määratud krediidist 130.947.52 kr. Kulude eelarve krediitide ülejääk on tekkinud peamiselt lisaeelarvetega määratud summast 125.000 kr., kuna ülejäänud summa koosneb vähematest ülejääkidest mitmesugustel kulualadel. Riikliku toetussumma eelarve täitmise kulud, võrreldes eelmise eelarveaasta samade kuludega, on suurenenud 72.472.96 kr. võrra.

Faktilise kontrolli alal. Kaitseliidu eelarve täitmisel ei teostata eelkontrolli. Revideerimine sünnib faktilise ja järelkontrolli korras. Faktilises korras revideeriti Kaitseliidu asutisi 5 korral. Puudustest võiks märkida korratusi arvepidamises ja asjaajamises kahes malevas. Samades malevates olid ka varade laod korratus seisukorras ja varade arvestamises mahajäämisi. Kõige selle tagajärjel avaldas Kaitseliidu ülem hoiatuse ühe maleva päälükule ja valju noomituse teise maleva sekretärile. Puudustest ülejäänud kolmes malevas võiks nimetada varade arvestamises mahajäämisi ja teisi vähemaid puudusi arvepidamise alal.

Järelkontrolli alal. Kaitseliidu eelarve kulude revideerimist järelkontrolli korras teostati täielikult. Aruande sisulisel revisjonil tuli ilmsiks mõningaid eksimusi ametisõitude, ümberpaigutuse, lasteabiraha, majapidamise, õppeala ja kehalise kasvatusettevõtte kuludes ning vähemaid puudusi kuluarvete ja aruannete kokkuseadmise alal.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist näitab alljärgnev tabel:

Puudused.

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Aruandeaasta/liik	Jäi lahendamata 1. apr. 1934 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jäi lahendamata 1. apr. 1935 a. Kr.
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumise- ga Kaitseliidu tulude arvele Kr.	kokku Kr.	
1932/33 a.	49.28	—	49.28	1.98	47.30	49.28	—
1933/34 a.	1.580.15	—	1.580.15	1.553.02	27.13	1.580.15	—
1934/35 a.	—	3.822.43	3.822.43	3.590.59	201.—	3.791.59	30.84

Alltoodud tabel annab ülevaate järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta:

Aruandeaasta/liik	Lahendamata jäänud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Lahendamata jäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jäi lahendamata summaksid 1. nov. 1935 a. Kr.
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumise- ga Kaitseliidu tulude arvele Kr.	kokku Kr.	
Kulud.							
1933/34 a.	1.027.56	—	1.027.56	942.62	84.94	1.027.56	—
1934/35 a.	—	2.022.53	2.022.53	—	—	—	2.022.53

Kohtuministeerium.

Kohtuministeeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade, deposiitide ja vangimajade tööstuse kohta.

Kulud-tulud.

Riigikulude ja -tulude aruannete järgi oli Kohtuministeeriumi alal 1934/35 a. kulused 2.763.147 kr., määratud tulused 290.093 kr., millest laekus ja jäi alale 231.071 kr. Tuluaruande revideerimisel selgus, et puudusid alused 105 kr. tagasimaksmise kohta ja et vangimajade tööstuse 1933/34 a. puhastulust riigiosa 53.177 kr. on määratud tähtajaks jäetud edasi andmata riigitulude arvele. Kuluaruande revideerimisel võeti selgitamisele puudulikult tõestatud kulused 2.705 kr. ulatuses.

Varad.

Materjalsete varade aruande järgi oli varade seis aruandeaasta lõpuks 5.284.544 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 1.740.962 kr. ja vähenemine 980.877 kr. Revideerimisel selgus, et aruandes oli varasid näitamata 962 kr. ulatuses.

Deposiidid.

Aruannete järgi oli Kohtuministeeriumi alal aruandeaasta lõpuks rahadeposiite 2.071.739 kr. ja deposiite väärtpaberite ja välisvaluuta alal 255.959 kr. Revideerimisel ei ilmestunud puudusi deposiitide läbikäikude alal.

Vangimajade tööstus.

Vangimajade tööstuse aruande järgi oli arvete seis 31. III. 1935 a. tasakaalustatud 610.758 kr. suuruses, millejuures 1934/35 a. puhaskasu oli 90.739 kr. Aruande alal jäeti esialgu kinnitamata tõestamata kulused ehitiste alal 9.776 kr. ulatuses.

Faktiline kontroll. Faktiist kontrolli 1934/35 a. jooksul toimetati 45 korral, millejuures 37 asutise asjaajamine oli korras ja 8 asutises leiti puudusi, mille tulemusena võeti selgitamisele küsimusi 4.648 kr. ulatuses.

Kohtute revideerimisel selgus, et

1. ühes jaoskonnakohtus oli osa kohtuakte puudulikult maksustatud ja osa akte kandsid markide ärarebimise jälgi. Viimane asjaolu leidis aset ka ühes teises jaoskonnakohtus, kusjuures oli tarvitatud marke kasutatud uuesti;

2. ühes kinnistusejaoskonnas olid alates 1. I. 1931 a. kantseleilõivud ja tempelmaksud aktidele kleepimata ja kustutamata, alates 1933 a. päevaraamat pidamata ja üldse töö õigeaegselt teostamata.

Kõigist kohtu alal leitud puudustest teatati vastavatele võimudele asja edaspidiseks korraldamiseks ja süüdlaste vastutuselevõtmiseks.

Kohtupristavite asjaajamise revideerimisel ilmestus, et kahe kohtupristavi poolt oli jäetud sisse kandmata ja edasi andmata taksirahad kui ka nõudjate kasuks laekunud summasid 4.772 kr., millest teatati kohtuvõimudele ja prokuratuurile.

Aruandeaastal võeti revideerimisele ka notarite tegevus kinnistuseaktidelt võetavate riigimaksude (kinnistuselõiv, aktilõiv ja tempelmaks) edasiandmise alal riigitulude arvele. Revideerimine teostati kinnistusejaoskondades asuvate aktide andmete võrdlemise teel Eesti Panga andmetega tulude aruannete osas. Võrdlemise tulemusena selgus, et üks notar oli omastanud tähendatud riigimakse 1.662 kr. ulatuses. Asja ilmsikstulekul notar lõpetas oma elu. Teine notar oli jätnud edasi andmata riigimakse 515 kr. suuruses ja varjas osa asjatoimetisi revideerimise ajal. Revideerimise tulemusena notar vabastati ametist.

Eeltähendatud kuritarvituste ärahoidmiseks tulevikus anti Kohtuministeeriumi poolt kinnistusejaoskondadele eeskiri, mille järgi notarite poolt esitatavatele kinnistuseaktidele tuleb edaspidi lisada juurde Eesti Panga osakondade kviitungid riigimaksude tasumise kohta. Seni need kviitungid notarite poolt esitati maksuinspektoritele ja kinnistatavatel aktidel tehti notarite poolt ainult vastav õiendus riigimaksude tasumise kohta.

Tegevus.

Riigikontrolli revisjonimärkused riigi 1932/33 a. ja 1933/34 a. aruannetele konstateerisid kohtupristavite liialdamist taksirahade ja sõidurahade võtmises, mille tulemusena algatati kirjavahetust Kohtu- ja siseministeeriumiga vastavate seaduste muutmiseks ja täpsemate eeskirjade andmiseks. Vaatamata Riigikontrolli mitmekordsetele meeldetuletustele selles asjas on küsimus Kohtuministeeriumi poolt seni lahendamata.

Faktilise ja järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annavad ülevaate järgmised tabelid:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Faktilise kontrolli tabel.

Aruandeaasta	Jäi õiendamata 1. IV. 1934 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud 1. IV. 1934 kuni 1. IV. 1935 a.				Jäi lahendamata 1. IV. 1935 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.		
1931/32 a.	1.017	—	38	—	—	38	979
1932/33 „	65	—	—	—	—	—	65
1933/34 „	32.756	—	19	49	49	117	32.639
1934/35 „	—	4.648	551	1.020	1.469	3.040	1.608
Kokku	33.838	4.648	608	1.069	1.518	3.195	35.291

Järelkontrolli tabel.

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1934 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud 1. XI. 1934 a. kuni 1. XI. 1935 a.					Jäi õiendamata 1. XI. 1935 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		arvele võtmisega Kr.	kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi uuendamise arvele Kr.			
Kulud.								
1933/34 a.	21.440	—	21.394	—	—	—	21.394	46
1934/35 a.	—	2.705	1.877	824	4	—	2.705	—
Kokku	21.440	2.705	23.271	824	4	—	24.099	46
Tulud.								
1934/35 a.	—	105	—	—	—	—	—	105
Varad.								
1932/33 a. sissetulek	4.370	—	4.118	—	—	252	4.370	—
1932/33 a. väljaminek	2.555	—	2.220	—	—	—	2.220	335
Seis 31. III. 1933 a.	65.046	—	65.046	—	—	—	65.046	—
1933/34 a. väljaminek	3.124	—	2.223	—	—	901	3.124	—
1934/35 a. sissetulek	—	962	—	—	—	—	—	962
Kokku	75.095	962	73.607	—	—	1.153	74.760	1.297
Vangitööd.								
1933/34 a.	77.374	—	77.374	—	—	—	77.374	—
1934/35 a.	—	9.776	—	—	—	—	—	9.776
Kokku	173.909	13.548	174.252	824	4	1.153	176.233	11.224

Märkus: varade alal on näidatud ka endise Kohtu- ja siseministeeriumi summade õiendamine.

Siseministerium.

Siseministeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade, depositeeritud ja politseiametkonnas vastuvõetud ja edasiantud summade kohta. Peale selle esitati ja revideeriti ajutiste maavalitsuste aruanded.

Kulud-tulud. Esitatud aruannete järgi oli Siseministeriumi alal kulusid 3.212.806 kr., määratud tulusid 248.563 kr., millest laekus ja jäi alale 199.964 kr. Tuluaruande revideerimisel ei ilmestunud puudusi. Kuluaruande revideerimisel võeti selgitamisele puudulikult tõestatud kulud 1.226 kr. ulatuses.

Varad. Materjalsete varade aruande järgi oli varade seis aruandeaasta lõpuks 3.477.179 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 523.612 kr. ja vähenemine 3.851.309 kr. Vähenemine nii suures ulatuses oli tingitud varade üleandmisest Riigiparkide valitsusele. Materjalsete varade aruande revideerimisel puudusi ei ilmestunud.

Deposiidid. Aruande järgi oli Siseministeriumi alal aruandeaasta lõpuks rahadepositeeritud 76.302 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 177.749 kr. ja vähenemine 178.344 kr. Aruande revideerimisel selgus, et puudulikult oli tõestatud vähenemine 424 kr. ulatuses.

Politseiametkonnas vastuvõetud ja edasiantud summade aruande järgi oli aruandeaastal vastu võetud 3.312.887 kr. ja edasi antud 3.314.134 kr. Aruande revideerimisel ei selgunud puudusi.

Faktiline kontroll. Faktilist kontrolli 1934/35 a. jooksul toimetati 117 korral, millejuures 88 asutise asjaajamine oli korras ja 29 asutises leiti puudusi. Politsei alal esinesid peaausjalikult vähemad kõrvalkaldumised seatud korrast, millejuures ühtlasi võeti selgitamisele küsimusi 340 kr. ulatuses.

Peale selle revideeriti koos Siseministeriumi revidentidega vaestelastekohtute rahalist asjaajamist, kusjuures 2-l juhul selgusid suuremad rahaomastamised: Tallinna linna vaestelastekohtus 41.443 kr. ja Viljandi linna vaestelastekohtus 7.258 kr.

Faktilise ja järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annavad ülevaate järgmised tabelid:

Faktilise kontrolli tabel.

Aruandeaasta	Jäi õiendamata 1. IV. 1934 a. Kr.	Aruande- aastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud 1. IV. 1934 a. kuni 1. IV. 1935 a.			Jäi õiendamata 1. IV. 1935 a. Kr.
			seletuste ja dokumen- tidega Kr.	tasumisega kreniidi või summade uuenda- mise arvele Kr.	kokku Kr.	
1932/33 a.	401	—	—	—	—	401
1933/34 a.	6.470	—	—	62	62	6.408
1934/35 a.	—	340	159	181	340	—
Kokku	6.871	340	159	243	402	6.809

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Järelkontrolli tabel.

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1934 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud 1. XI. 1934 a. kuni 1. XI. 1935 a.				Jäi õiendamata 1. XI. 1935 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.		
Kulud.							
1934/35 a.	—	1.226	1.152	38	36	1.226	—
Deposiidid.							
1933/34 a. välja- minek	18.285	—	18.285	—	—	18.285	—
1934/35 a. välja- minek	—	424	—	—	—	—	424
Kokku	18.285	1.650	19.437	38	36	19.511	424

Ajutised maavalitsused.

Esitatud aruannete järgi oli ajutistel maavalitsustel kokku, arvatud välja Teedekapitali tulud-kulud, eelarvelisi tulusid 2.136.215 kr. ja eelarvelisi kulusid 1.910.995 kr. Arvete läbikäik pearaamatute järgi oli 30.372.567 kr. Aruannete revideerimisel selgusid vähemad kõrvalekaldumised seatud korrast arvepidamise alal, mille kõrvaldamiseks tehti vastavad korraldused ajut. maavalitsuste poolt. Sisulistest puudustest võiks märkida, et

1. ühe maavalitsuse alal oli võlgade korraldamise komisjoni deposiidiarvelt võetud välja 769.39 kr., mis küll revideerimise ajal maksti tagasi, kuid jäi tõestamata, mis otstarbeks kasutati seda summat vahepeal üle poole aasta;

2. ühe maavalitsuse vanadekodus ja lastekodus osutus hoolealuste ja kasvandikkude arv niivõrd väikeseks (kumbagis 11), et kulud ühe hoolealuse või kasvandiku kohta tõusid mitmekordseks, võrreldes samade kuludega teistes maavalitsustes; siin tõsteti üles küsimus tähendatud asutiste likvideerimise ja hoolealuste ning kasvandikkude paigutamise kohta maakonnalinna vastavatesse asutistesse;

3. ravivõlgade sissenõudmist haigemajade alal, samuti tööde võlgade sissenõudmist ühe tööstuskooli alal ei toimetatud küllalt intensiivselt, mille tõttu võlgade kogusumma oli paisunud liiga suureks.

Pkt. 1 ja 2 märgitud puudustest teatati Siseministrile edaspidiste korralduste tegemiseks. Pkt. 3 märgitud võlgade kiiremaks sissenõudmiseks maavalitsused ise võtsid tarvitusele vastavad abinõud.

Ajutiste maavalitsuste kassaseisude kontrollimisel selgus, et kahes maavalitsuses oli antud ametnikkudele palga arvel avansse, kusjuures ühel juhul avanss ulatus peaaegu ametniku aastapalgani ja teisel juhul ületas pooleaasta palga. Osa antud avansse ei kantud läbi arveraamatutes, vaid vastavad dokumendid hoiti sularahana kassas. Peale selle leidus ühe maavalitsuse kassas läbikandmata dokumente, mille järgi raha oli juba pikemat aega tasutud. Leitud puudustest teatati Siseministrile edaspidiste korralduste tegemiseks.

Piirivalve valitsus.

Piirivalve valitsusel oli 1934/35 eelarveaastal kulusid 1.059.044.54 kr., millest korralisi 1.050.697.93 kr. ja erakorralisi 8.346.61 kr. Kulu-eelarvega oli ette nähtud korralisi kulusid 1.062.796 kr. ja erakorralisi 20.500 kr. Eelarve täitmine lõppes seega 24.251.46 kr. suuruse eelarve ülejäägiga, mis oli tingitud osa tellimiste ärajätmisest ja üldisest kokkuhoiust üksikutes kululiikides. Ülejääki oli korralises krediidis

Kulud.

12.098.07 kr. või ümmarguselt 1,14% ja erakorralises — 12.153.39 kr. või ümmarguselt 59,28%. Eelarveaasta lõpul suleti ülejäägist kokku 2.526.46 kr., jäeti tarvitamiseks lahti kuni 1. augustini 1935 a. 6.000 kr. ja arvati järgmise eelarveaasta eelarve juure 15.725 kr.

Võrreldes eelmise — 1933/34 eelarveaasta kuludega (980.246.94 kr.) — on 1934/35 a. korralised ja erakorralised kulud kokku suurenenud 78.797.60 kr. võrra või ümmarguselt 8,04%.

Tulud. Tulusid laekus, ühesarvatult Siseministri, Kaitsevägede ülemjuhataja ja Politseivalitsuse direktori poolt määratud administratiivtrahvid, 1934/35 eelarveaastal kokku 12.502.45 kr.

Võrreldes 1933/34 a. tuludega (5.145.18 kr.) on 1934/35 a. tulud suurenenud 7.357.27 kr. võrra või ümmarguselt 142,99%.

Puudused. Eelkontrolli korras läbivaatamiseks esitatud tehingute ja tööde väljaandmise kavades ei tulnud ilmsiks puudusi ning lepingute sõlmimiseks anti nõusolekud.

Faktilise kontrolli korras revideeriti eelarveaastal piirivalve 4 asutist. Puudusi arvepidamise alal leiti ühes asutises, millest teatati Piirivalve valitsusele.

Järelkontrolli korras eelarve täitmise aruande revideerimisel ei tulnud ilmsiks erilisi puudusi.

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende lahendamise kohta annab ülevaate alljärgnev tabel:

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajäänud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jäi lahendamata summasid 15. novembr. 1935 a. Kr.	Märkusi
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega riigitulude arvele Kr.	kokku Kr.		
Korralised kulud. 1927/28 a.	98.44	—	—	—	—	98.44*)	*) sissenõudmisel
1934/35 a.	—	740.04	740.04	—	740.04	—	
Erakorralised kulud. 1934/35 a.	—	764.61	764.61	—	764.61	—	

Majanduseministeerium.

Majanduseministeeriumi 1934/35 a. korralised kulud ühes riigivõlgadega olid 7.147.780 kr. (1933/34 a. 6.897.951 kr.) ja erakorralised 1.249.958 kr. (1933/34 a. 1.819.893 kr.).

Kulud.

Korralised kulud tõusid aruandeaastal 249.829 kr. ehk 3,6%, kusjuures kulud piiritusemonopoli alal suurenesid 555.221 kr. ehk 25,4% tingitult piirituseostu ja komisjonitasa tõusust viina läbimüügi suurenemise tõttu, kuna riigivõlgade tasumiseks kulutati vähem eelmisest aastast 253.849 kr. ehk 8,1%. Kulude vähenemine riigivõlgade tasumisel oli põhjustatud sellest, et riigikassal oli vähem kohustusi siselaenu alal, kui ka sellest, et osa välislaenupaberite kuponge ei esitatud aruandeaastal väljamaksmiseks.

Erakorralised kulud vähenesid võrreldes eelmise aastaga 569.935 kr. ehk 31,3%. Aruandeaastal kulutati Rahvamajanduse elustamise fondi loomiseks 1.249.928 kr., missugust kulu eelmisel aastal ei olnud, kuna 1933/34 a. aga kulutati teraviljakaitseks 1.444.762 kr. ja toetusteks omavalitsustele ja eksporditööridele 375.050 kr., missugused kulud langesid ära aruandeaastal Riigi viljamonopoli loomise ja toetuste maksmise lõpetamise tõttu.

Majanduseministeeriumi keskasutise, rahanduse-, kaubanduse- ja tööstuseosakonna korralised tulud olid aruandeaastal 1.576.509 kr., mis on vähem eelmise aasta tuludest 165.681 kr. ehk 9,5%. Sealjuures langesid tulud riigikapitalidelt 365.851 kr. ehk 35,3% põhjusel: a) et intressid ühe osa Majanduseministeeriumi valduses olevatelt väärtpaberitelt laekusid ainult 5 kuu eest, kuna tähendatud paberid kuulusid üleandmisele Pikalaenu Pangale Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt; b) et alandati mõnede ministeeriumi käsutuses olevate väärtpaberite protsendimäära ja c) et 1934 a. dividend Eesti Panga aktsiatelt laekus pärast aruandeaasta lõppu. Segatulud (p. XX) langesid 36.342 kr. ehk 16,4%, kuna tulud riigiettevõtetest aga tõusid 222.144 kr. ehk 65,3%.

Tulud.

Erakorralised tulud olid aruandeaastal 278.591 kr., mis on vähem 1933/34 aastast 1.347.066 kr. ehk 82,9%. Tulude vähenemine oli tingitud peamiselt teraviljakaitse erifondi loomisest, kuhu laekusid aruandeaastal teraviljamüügist saadud summad, millised eelmisel aastal kanti erakorralistesse tuludesse.

Vastavalt Riigikogu komisjoni poolt avaldatud soovile Riigikontrolli rahanduseosakond püüdis teostada toorainete sisseveotolli tagasimaksumäärade kontrollimist, mis kuulub tagasimaksmisele eksporteeritud saadustelt t. s. § 235 põhjal väljaantud määruste alusel.

Puudused.

1. Eksporteeritud maiusainetelt (kompvekid, šokolaad, pastilaa jne.) võetud proovide analüüsimisel ilmnisid mõned vähema tähtsusega puudused, millele Riigikontrolli poolt juhiti Majanduseministeeriumi tähelepanu.

2. Kõvakummist, tselluloidist ja teistest kunstlikkudest ainetest valmistatud esemete (kammid, juukseklambrid, maniküüriistad jne.) väljaveo puhul maksetakse tööstusele tagasi toorainete sisseveotolli 14 sendist kuni 2,40 kroonini iga nettokilogrammilt vastavalt esemete liigile ja materjalile, millistest esemed valmistatud. Tooraine sisseveo puhul maksab tööstus sisseveotolli: kõvakummilt 0,10 krooni, tselluloidilt ja teistelt säärastelt kunstlikkudest ainetelt 0,50 krooni iga nettokilogrammilt. Majanduseministeeriumi kalkulatsioonide järgi langeb suurendatud tagasimaks peaaesjalikult toormaterjali kao arvele, näit. kõvakummist kammide valmistamisel on arvestatud 23% ja tselluloidist kammide juures 58%

kadu (ühe kilogrammi tselluloidist kammide valmistamisel läheb 2,38 klgr. tselluloidplaate). Kuna sarnane võrdlemisi suur kaoprotsent ei ole püsiv arvestades esemete mitmesuguste suurustega ja mitmekesidusega, võimaldades tööstusele ka kao arvel valmistada esemeid, siis Riigikontroll asus seisukohale toorainete sisseveotoli tagasimaksu puhul nõuda tööstustelt vastavas ulatuses tollikviitungeid tooraine sisseveo üle. Eeltoodud seisukohast teatati Majanduseministeeriumile paludes vastavalt muuta kehtivat tagasimaksu-määrust.

3. Mehaanilistelt metallist tulesüütajailt („välgumihklid“) tasutakse tagasi tööstusele toorainete sisseveotoli 5.60 kr. iga 100 väljaveetud tulesüütajalt, millest Majanduseministeeriumi arvutuse järele peaosa moodustab säderataste ja tulekivide sisseveotoli tagasimaks (98% kogu tagasimaksust). Säderattad ja tulekivid tollitakse sisseveol t.t. § 215 p. 1 järele 50 krooni 1 klgr. netto.

Kuna säderattaid ka kodumaal valmistatakse ja tulekive hulgaliselt salakaubana siseturul liigub ning neid ka kodumaal kavatsetakse valmistama hakata, siis Riigikontrolli seisukohast tuleks tööstustelt nõuda tollikviitungite esitamist säderataste ja tulekivide sissetoomise kohta. Viimane seisukoht tehti teatavaks Majanduseministeeriumile, mille tagajärjel ka ministeerium muutis tagasimaksu-määruse vastavalt Riigikontrolli ettepanekule.

4. Kõvakummist, tselluloidist, kunstsarvest ja muudest kunstlikkudest ainetest valmistatud kammide pakkimiseks tarvitatud õhukeselt paberilt maksetakse tööstustele tagasi sisseveotoli 1,49—1,8 senti ühelt kilogrammilt ekspordeeritud kammidelt. Küsimust lähemalt selgitades Riigikontroll leidis, et tagasimaks pakkimiseks tarvitatud paberilt ei ole küllaldaselt põhjendatud, kuna kodumaatööstused valmistavad sama kvaliteediga paberit, mida võimalik kasutada pakkimise otstarbeks. Eeltoodule juhiti Majanduseministeeriumi tähelepanu, ühtlasi paluti vastavalt muuta tagasimaksu määрус.

Riigi viljamonopol.

1934/35 eelarveaasta on esimene, mil teravilja kokkuost põllupidajailt ja selle realiseerimine teostus Teraviljaturu korraldamise seaduse alusel (RT 69 — 1934) ja samanimelise operatsioonifondi arvel (RT 77 — 1934).

Fondi tekkimine.

Eelnimetatud fondi arvati fondiloomise seaduse alusel teraviljakaitse teostamise aktiva ja passiva seisuga 1. apr. 1934 a. peale, mis tasakaalus 3.397.529.15 krooniga. Peale selle arvatakse tähendatud fondi edaspidi alates 1. apr. 1934 a. kõik teraviljamüügist saadavad sissetulekud ning riigieelarve korras selleks otstarbeks määratavad summad.

Tegevus.

Aruandeaastal osteti põllupidajailt rukist 34.698,3 tn. Arvates sellele juure aasta alul lattu jäänud 30.180,6 tn. ning ladude likvideerimisel ilmsikstulnud ülejäägid 208,6 tn. oli Riigi viljamonopoli käsutuses aruandeaastal 65.087,5 tn. rukist. Peale rukki osteti aruandeaastal põllupidajailt 9.416,5 tn. nisu, milline kokkuost riigi poolt teostus esmakordselt.

Müüdi aruandeaastal: rukist 24.597,7 tn. ja nisu 3.601,0 tn., seega jäi aruandeaasta lõpul riigi teraviljaladudesse: rukist 40.489,8 tn. ja nisu 5.815,5 tn.

Kõik operatsioonid vilja kokkuostu, realiseerimise ja hoiu alal teostusid Majanduseministri poolt Vabariigi Valitsuse 1. X. 1934 a. otsuse alusel määratud koosseisu kaudu, kusjuures juhtiv osa sellest tegevusest lasus riigiteenistuses seisvatel ametnikkudel.

Aastaaruanne.

Aasta lõpuks koostatud aruande järgi oli Riigi viljamonopolil seoses oma operatsioonidega järgmised kulud: ostu ja müügi puhul 266.248.42 kr., hoiu alal 136.231.99 kr. ning ametnikkudele palkade tasumisel ja majanduslikkude toimingute teostamisel 30.728.24 kr., kokku 433.208.65 kr., mis kanti kahjudesse. Peale selle kanti kahjudesse vilja ostu- ja müügihinna vahe, mis tekkis viljamüümisest välismaale odavama hinnaga kui makseti tegelikult põllupidajaile. Nii saadi kahju viljamüügi puhul välismaale rukki alal 430.018.78 kr. ja nisu alal 168.300 kr., seega kokku kogu aruandeaasta kahju 1.031.527.43 kr.

Vilja realiseerimisel siseturul saadi aga kasu ja nimelt: rukkimüügist 40.225,45 kr. ja nisumüügist 1.603 kr., kokku 41.828,45 kr. Peale selle arvestati aruandeaastal kasuna üksikute viljaladude likvideerimisel ilmsikstulnud ülejäägid 21.464,03 kr. suuruses, seega kogu kasu 63.292,48 kr. Arvates kahjudest maha saadud kasu, selgub, et Riigi viljamonopoli ostu-müügioperatsioonid andsid kahju 968.234,95 kr.

Kuna viljahind aruandeaasta lõpuks turul tõusis, hindas Riigi viljamonopol oma laotagavarad ümber, võttes rukkihinna 11 senti asemel 12 senti ja nisuhinnaks 14 senti asemel 15,5 senti kilo, mille tõttu nimetatud tagavarad hinnaliselt tõusid ja nimelt: rukis 371.749,59 kr. ja nisu 46.752,82 kr., kokku 418.502,41 kr., mis arvestati kasuna.

Kui arvata maha tekkinud kahjudest viljahinna ümberhindamisest saadud summa (968.234,95 kr. — 418.502,41 kr.) nähtub, et Riigi viljamonopoli 1934/35 a. tegevus lõppes puudujäägiga 549.732,54 kr. suuruses.

Ärises 31. III. 1935. a. tasakaalus 6.752.030,48 krooniga, kusjuures aktiiva poolel on peavarana vili ladudes 5.760.175,73 krooni väärtuses ja sularaha 390.155,99 kr., kuna ülejääv osa koosneb vallasvarast ning nõudmistest isikute ja asutiste vastu. Passiiva koosneb fondikapitalist 3.386.947,23 kr. ja võlast riigikassale 3.325.094,43 kr., kuna ülejääv osa koosneb kohustustest isikute ja asutiste kasuks, üleminevatest summadest ja amortisatsioonikapitalist.

Aruande juure lisatud dokumentide sisulisel revideerimisel leiti, et

1. vilja kokkuostust osavõtnud kahele ametnikule on makstud päevaraha rohkem à 80 kr., kokku 160 kr., kui nad õigustatud olid saama. Tähendatud summa on Riigi viljamonopoli korraldusel sisse nõutud rahasaajatelt ning tagasi makstud operatsioonifondi.

2. Ühele vilja kokkuostu toimkonna juhatajale on makstud päeva- ja sõiduraha arvel 165,80 kr. rohkem, kui tema oli õigustatud saama. Tähendatud küsimus on lahendamata, kuna kirjavahetus kestab.

Aruanne on Vabariigi Valitsuse poolt veel kinnitamata.

Revisjonitulemused.

Maksudevalitsus.

Elkontrolli teostamisel on avaldatud ühel juhul vähemas summas tagasimaksmiseks nõusolekut, mille tagajärjel kulusid kokku hoitud 218,67 kr. ulatuses, ning ühel juhul Riigikontroll ei ühinenud Vabariigi Valitsuse poolt läbivaatamiseks saadetud Majanduseministri ettepanekuga tempeltrahvi 45.250 kr. kustutamise asjas, mille tagajärjel trahvi ei kustutatud, vaid vähendati 4.525 kr. peale, milline summa ka sisse makstud riigituludesse.

Otsemaksude ala.

Tuludokumentide revideerimisel selgus, et mitmel juhul oli määratud ekslikult vähem maksu või jäetud maksustamata maksuobjektid, mille tagajärjel nõuti juuremaksu aruandeaastal 28.344,09 kr., millest õiendati kuni 1. XI. 1935 a. 15.851,97 kr., sellest rahas tasumisega 12.168,04 kr. ja maksude kõrgendamise, mis veel sisse nõudmata 3.683,93 kr.

Puudused.

1934/35 eelarveaasta dokumentide järgi on aga kuni 1. XI. 1935 a. juuremaksu nõutud 8.725,46 kr. Otsemaksude tulude arvestamine ja aruandmine, mis eelmise aastaga võrreldes küll paranenud, oli siiski veel puudulik ega võimaldanud revideerida tuluaruannet täies ulatuses. Puuduliku arvestamise ja aruandmise tõttu maksuasutistes ei saanud ka Riigikontroll tunnistada õigeks Maksudevalitsuse aruannet põhiäri-, päranduse- ja läbikäigumaksu ning kohtumaksude, trahvide ja tasude alal.

Maksudevalitsuse direktori ringkirjaga 3. IV. 1935 a. nr. 332 pärandusemaksu arvestamise alal on pandud maksuma uus kord alates 1935/36 eelarveaastast, ning põhiäri- ja läbikäigumaksu arvepidamise ja aruandmise korra väljatöötamiseks ja maksmapanemiseks Riigikontrolli poolt on nõutud Maksudevalitsuse korraldust.

Tolli ala.
Tulud.

Tulude nimetus	1934/35 a. eelarves ette nähtud	Tegelikud tulud		1934/35 a. tegelikud tulud rohkem (+) või vähem (—) võrreldes			
		1934/35 a.	1933/34 a.	1933/34 a. tuludega		1934/35 a. eelarvega	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	%	Kr.	%
Ptk. X.							
1. Sisseveotoll .	12.680.000	15.095.709	13.236.759	+ 1.858.950	+ 14,4	+ 2.415.709	+ 19,1
2. Väljaveotoll .	5.000	19.053	10.813	+ 8.240	+ 76,2	+ 14.053	+ 281,1
3. Lisatoll . . .	45.000	34.057	39.904	— 5.847	— 14,7	— 10.943	— 24,3
4. Kantseleimaks	50.000	62.339	47.687	+ 14.652	+ 30,7	+ 12.339	+ 24,7
5. Trahvid . . .	30.000	47.469	30.470	+ 16.999	+ 55,8	+ 17.469	+ 58,2
6. Mitmesugused tulud	60.000	50.403	43.581	+ 6.822	+ 15,6	— 9.597	— 15,9
Kokku	12.870.000	15.309.030	13.409.214	+ 1.899.816	+ 14,2	+ 2.439.030	+ 18,9

Aruandeaastal suurenes laekumine tollitulude alal võrreldes möödunud eelarveaastaga 14,2%. Protsentuaalselt suurenesid peamiselt väljaveotoll (76,2%) ja trahvirahad (ligi 56%), kuna teised tululiigid näitavad vähemat suurenemist. Laekumine vähenes ainult lisatolli alal (14,7%).

Suurenemine tollitulude laekumises on tingitud üldise majanduse tõusust, milleks kaasa aitasid aruandeaastal ettevõtetud muudatused väliskaubanduse alal. Nii vabastati rida kaupu litsentsikaupade nimekirjast, sõlmiti uusi kaubalepinguid Soomega (1. X. 1934 a.), Britiga (18. IX. 1934 a.), Lätiga (26. I. 1933 a.), Saksamaaga (14. I. 1935 a.) ja mõned vähema tähtsusega kaubalepingud, milliste järele alandati või vabastati reaal esimese järgu tarbeainetelt (sool, tekstiilsaadused jne.) ja kaupadelt sisseveotolle. Ka välisvaluuta tagavarade suurenemine Eesti Pangas võimaldas importööridele vabama valuuta saamise. Eriti aruandeaastal suurenes metsasaaduste väljavedu ja osa väljaveetavast metsamaterjalist (kuuse- ja männipropsid pikemad kui 75 sm ja läbimõõdus 10 sm ja 20 sm ja rohkem ning kase ümmargused tarbepuud) allus väljaveotollile, millega ongi seletatav väljaveotolli sarnane suur tõus.

Võrreldes aruandeaastal laekunud tollitulud sama aasta, s. o. 1934/35 a. eelarve tuludega, selgub, et laekunud tulud ületavad eelarve tulud 18,9%, kusjuures pea kõik tululiigid näitavad suurenemist peale lisatolli (vähenemine 24,3%) ja segatulude (vähenemine 15,9%).

Puudused.

1. Maksudevalitsus palus luba 3.100.62 krooni üle kanda riigitulude arvelt deposiidi arvele ühele firmale väljamaksmiseks. Tähenatud summa oli viimase poolt raudtee ehitamiseks tarvisminevate välismaalt sisseveetud ehituseabinõude (baggerid, vagonetid jne.) eest sisseveotollina tasutud, milliseid esemeid pärast vajaduse möödumist kavatseti lammutada ja vanarauana välismaale tagasi vedada.

Riigikontroll küsimust kaaludes leidis, et enne tollisumma ülekandmist ja väljamaksmist tuleb selgitada küsimus, kas lammutada kavatsuvad esemed on samad, millised omal ajal firma välismaalt sisse tõi ja millistelt tasuti tolli, kuna oli andmeid, et osa ehitamiseks tarvisminevaid ehituseabinõusid oli siseturult muretsetud ja osa neist ka siin realiseeritud. Nagu Maksudevalitsus teatas, on esemete sarnasust tagantjärele võimata kindlaks teha, mille järeldusena sisseveotoll 3.100.62 kr. jäi riigituludest üle kandmata.

2. Tallinna tolliinspektor palus nõusolekut riigitulude arvelt 2.866.48 krooni tagasimaksmiseks ühele importöörile, kui ülemäära makstud bensiinimaks. Riigikontroll vastavate dokumentide ja raamatute kontrollimisel leidis, et tähenatud summa on tasutud kooskõlas kehtivate seaduste ja määrustega ning seega ei ole tasutud ülemäära bensiinimaksu, loobudes seega tagasimaksu nõusoleku andmisest.

3. Tallinna tolliinspektor palus Riigikontrolli nõusolekut riigitulude arvelt 4.038 krooni sisseveotolli tagasimaksmiseks ühele tubakatööstusele.

Tähenatud tubakatööstuse poolt ekspordeeriti välismaale tubakajahu (tubakatolm), millelt tasutud sisseveotolli tööstus palus tagasi maksta. Vastav sisseveotolli tagasimaksumäärus näeb ette tagasi-

maksu ainult väljaveetud tubakasaadustelt, mitte aga tubakatolmilt või jahult. Eeltooduga arvestades Riigikontroll ei annud 4.038 kr. tagasimaksuks nõusolekut.

1. Faktilise revisjoni alal aruandeaastal allus revideerimisele 9 tolliinspeksiooni ja Tartu sisevete sadamate kapten (sadamamaksude alal) ning tolliinspeksioonide juure kuuluvad 9 tollipunkti. Peale eeltoodute allus faktilisele revisjonile aruandeaasta lõpuks 21 riigitolliladu ja 93 eratolliladu ning Tallinna tolliinspeksioonis 8 vabaladu. Seega kokku 141 mitmesugust asutist ja laopaika.

Tegevus.

Faktilist revisjoni toimetati aruandeaastal 48 korral, kusjuures mitmesuguseid puudusi leiti 25 korral. Revisjoni tagajärjel võeti selgitamisele riigi- ja deposiitsummasid 4.751.41 krooni suuruses, millest aruandeaasta jooksul õiendati vastavate asutiste otsustega (Tollinõukogu) ning täiendavate dokumentide ja seletustega 4.222.25 krooni ning tasumisega riigitulude arvele 513.92 krooni. Lahendamata jäi aruandeaasta lõpuks 15.24 krooni.

2. Järelokrolli korras võeti selgitamisele riigitulude alal 9.890.10 krooni ja deposiitsummade alal 437.14 krooni, millest kuni 1. novembrini 1935 a. õiendati riigitulude arvel 7.204.23 krooni ja deposiitsummade arvel 124 krooni.

Piiritusemonopoli erikulude osas kulutati 1934/35 aruandeaastal 2.644.801 kr. Eelmise aasta kuludega (2.100.122 kr.) võrreldes suurenesid kulud 544.679 kr. ehk 25,9% võrra. Vastavalt üksikutele kulunomenklatuuri-jaotustele kujunesid väljaminekud järgmiseks:

Aktiisi ja piiritusemonopoli ala. Kulud.

Kulude nimetus	1934/35 a.	1933/34 a.	Rohkem (+) vähem (—)	
	Kr.	Kr.	Kr.	%
Piirituseost	1.728.452	1.307.890	+ 420.562	+ 32,2
Piiritusepuhastus	115.540	118.181	—2.641	—2,2
Materjalid	64.545	69.891	—5.346	—7,6
Pudelid ja kastid	1.163	39.993	—38.830	—97,1
Töölise tasu	63.335	61.208	+ 2.127	+ 3,5
Jõukulu	11.070	9.918	+ 1.152	+ 11,6
Vedu	121.100	93.366	+ 27.734	+ 29,7
Komisjonitasud	538.000	398.000	+ 140.000	+ 35,2
Piiritusekindlustus	1.483	1.442	+ 41	+ 2,8
Mitmesugused kulud	113	233	—120	—51,5
Kokku	2.644.801	2.100.122	+ 544.679	+ 25,9

Nagu tabelist näha, langeb kulude suurenemine peaausjalikult piirituseostu ja komisjonitasude arvele; peale selle suurenesid veel tööliste tasud, jõu- ja veokulud ning väiksel määral ka piirituse kindlustusekulud. Teistel aladel on kulud vähenenud.

Piirituse ostukulude suurenemine 32,2% võrra võrreldes eelmise aastaga on tingitud sellest, et 1934 a. hea kartulisaagi realiseerimise otstarbel riik tellis piiritusevabrikutelt piiritust rohkem kui eelmisel aastal, ka jäi vähemal määral tasumata arveid aruandeaasta lõpuks. Mis puutub komisjonitasude tõususse, siis on põhjutanud seda piirituse ja viina läbimüügi suurenemine, samuti ka asjaolu, et aruandeaasta lõpuks jäi üle kandmata vähem summasid riigitulude arvele. Tööliste tasu, jõu- ja veokulude suurenemist tuleb samuti lugeda viina- ja piiritusetarvitamise tõusu arvele. Märkatavalt langesid pudelite ja kastide soetamise kulud ja nimelt 39.993 kroonilt 1.163 kroonile, seega 97,1%. Aruandeaastal puudus tarvidus pudelite ja kastide juurdemuretsemiseks, kuna olemasolevate tagavaradega tuldi läbi. Materjalide ostukulud vähenesid 7,6% võrra hangitud pudelikorkide odavama hinna tagajärjel. Olgugi, et aruandeaastal telliti rohkem piiritust, osutusid piiritusepuhastuse kulud väiksemaiks sel põhjusel, et aasta lõpuks piiritusepuhastamise vabrikutele jäi rohkem tasumata arveid.

Tulud.

Piiritusemonopoli tulused laekus kogusummas 11.933.838 kr. eelmise aasta 10.186.373 kr. vastu, seega 1.747.465 kr. ehk 17,2% võrra rohkem. Piirituse, viina ja alamsortide müügist tuli sisse 11.919.799 kr. eelmise aasta 10.175.732 kr. vastu. Seega laekus tulused piirituse- ja viinamüügist 1.744.067 kr. ehk 17,1% rohkem kui eelmisel aastal. Enamlaekumine on tingitud piirituse- ja viinatarvitamise tõusust.

Aktsiisimaksudest laekus tulused 4.623.458 kr. Kogusummas on aktsiisitulud jäänud eelmise aasta tasemele näidates vaid 0,3% tõusu. Üksikute tulunomenklatuuri-jaotuste järgi aga laekusid tulud eelmisest aastast erinevalt.

Alljärgnev tabel kujutab aruandeaastal laekunud aktsiisituluseid, võrreldult eelmise aasta tuludega ja aruandeaasta eelarvega.

Tulude nimetus	1934/35 a. eelarves ette nähtud	Tegelikud tulud		1934/35 a. tegelikud tulud rohkem (+) või vähem (—) võrreldes			
		1934/35 a.	1933/34 a.	1933/34 a. tuludega		1934/35 a. eelarvega	
				Kr.	%	Kr.	%
Aktsiis tubakalt . .	3.350.000	3.354.390	3.340.517	+ 13.873	+ 0,4	+ 4.390	+ 0,1
„ paberossikestadel . . .	177.000	206.200	137.737	+ 68.463	+ 49,7	+ 29.200	+ 16,5
„ tuletikudelt . . .	120.000	120.000	120.000	—	—	—	—
„ õllelt . . .	450.000	380.315	528.130	—147.815	—28,0	—69.685	—15,5
„ veinidelt . . .	48.000	54.130	51.798	+ 2.332	+ 4,5	+ 6.130	+ 12,8
„ napsidelt ja likööridelt . . .	130.000	148.048	118.084	+ 29.964	+ 25,4	+ 18.048	+ 13,9
„ piirituselt . . .	8.000	2.520	5.292	—2.772	—52,4	—5.480	—68,5
„ pärmilt . . .	135.000	141.780	125.978	+ 15.802	+ 12,5	+ 6.780	+ 5,0
Patendimaksud . . .	175.000	205.811	174.098	+ 31.713	+ 18,2	+ 30.811	+ 17,6
Mitmesugused tulud	7.000	10.264	9.083	+ 1.181	+ 13,0	+ 3.264	+ 46,6
Kokku	4.600.000	4.623.458	4.610.717	+ 12.741	+ 0,3	+ 23.458	+ 0,5

Tubakaaktsiisi laekumine ei näita suurt tõusu, ainult 0,4%, kuid sellejuures on lahtist tubakat maksustatud 151.064,3 kg. eelmise aasta 137.943,55 kg. vastu, seega 9,5% rohkem. Ülaltähendatud hulgast on III sordi tubakat maksustatud 138.153,75 kg. eelmise aasta 124.492,7 kg. vastu, s.o. 11% eelmisest aastast rohkem. Kuna paberosside tarvitamine aruandeaastal püsis peaaegu eelmise aasta tasemel (tõus 0,5%), siis on tubakatarvitamine suurenenud ainult III sordi tubaka arvel, tingituna aktsiisi alandamisest III sordi tubakalt alates 13. VIII. 1934 a. Aktsiisitulud paberossikestadel suurenesid õige tunduvalt ja nimelt 68.463 kr. ehk 49,7% võrra. Paberossikestade tarvitamine aga on langenud eelmise aasta 346.271.650 tükilt 325.573.800 tükile, seega 6,0% võrra. Tulude tõusu põhjustab aktsiisi tõstmine kahekordseks, mis pandi maksma 3. VIII. 1934 a. Tähelepanuväärselt on tulnud langenud õllelt ja nimelt 528.130 kroonilt 380.315 kroonile, seega 147.815 kr. ehk 28% võrra, mille põhjuseks on õlletarvitamise tagasimineku. Aktsiisitulud veinidelt, napsidelt ja likööridelt ning pärmilt on suurenenud nende ainete tarvitamise tõusu tagajärjel. Mis puutub veini tarvitamise suurenemisesse, siis on see sündinud välismaaveinide arvel, kuna kodumaaveine on aruandeaastal panderollitud 1.310,75 ltr. ehk 1,2% vähem kui eelmisel aastal. Aktsiisitulude vähenemisele piirituselt (52,4%) tuleb vaadata kui juhuslikule nähtusele, mis tingitud piirituse ülenormikadude vähenemisest piiritusevabrikutes. Üldkokkuvõttes laekus tulused vähem ainult õllelt ja piirituselt, teistel aladel on tulud rohkemal või vähemal määral suurenenud.

Aktsiisivalve alla kuuluvaid asutisi revideeriti faktilise kontrolli korras 93 korral. 27 juhul tuli ilmsiks vähema tähtsusega seaduste ja määruste rikkumisi, millest teatati Maksudevalitsusele väärnähete kõrvaldamiseks.

Puudused.

Peale selle Riigikontrolli poolt on Tallinna-Haapsalu Rahukogu prokurörile üle antud andmed ühes tubakavabrikus asetleidnud kuritarvituse kohta aktsiisimaksu varjamise asjus.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamine Majanduseministeeriumi alal:

Aruandeaasta/ühik	Jal lahendamata 1. IV. 1934 a.	Aruandeaastal võeti selgitamiseks	K o k k u	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:						Jal lahendamata 1. IV. 1935 a.
				seletuste ja dokumentidega	tasumisega		kahju riigi kanda võtmis. kust. vastav. ülem. otsuste põhjal	riigivõlgade, minnekir. ülevõtmis. seadusejõusse astunud otsuste põhjal	k o k k u	
					arvele	krediidi või summade auendam. arvele				
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Maksudevalitsusele alluv. piirit. ja viinatagavaraalad	—	24.—	24.—	—	24.—	—	—	—	24.—	—
Maksudevalitsusele alluvad asutised otsemaksude alal:										
tulud: 1931/32 a.	2.522.80	—	2.522.80	—	2.497.80	—	—	25.—	2.522.80	—
1932/33 „	6.277.52	—	6.277.52	—	5.089.52	—	—	1.076.23	6.165.75	111.77
1933/34 „	12.946.66	—	12.946.66	—	1.711.57	—	—	39.67	1.751.24	11.195.42
1934/35 „	—	23.344.09	23.344.09	—	7.150.43	—	—	3.868.68	11.028.11	17.315.98
Maksudevalitsusele alluvad asutised tolli alal:										
a) tulud 1934/35 a.	—	4.751.41	4.751.41	4.222.25 ¹⁾	513.02	—	—	—	4.730.17	15.24 ²⁾
b) deposiidid 1930/31 a.	5.103.21	—	5.103.21	—	—	—	—	—	—	5.103.21
E. Maapanga riiki. ja põllumajand. laenude ja ostuvõlgade osakond 1932/33 a.	0.940.43	—	0.940.43	—	—	—	4.410.12 ³⁾	—	4.410.12	5.321.36
Pikalaenu Panga volinik E. P. Petersi osakond 1933/34 a.	986.27	—	986.27	—	—	986.27 ⁴⁾	—	—	986.27	—
Kokku	37.776.91	33.119.50	70.896.44	4.222.25	16.006.24	986.27	4.410.12	5.000.58	31.633.46	30.262.98

- Märkused: 1) a) Tallinna tolliinspeksiooni tolliõukogu otsustega lahendatud . . . 4.170.44 kr.
 b) Kauba valismaale tagasiveoga lahendatud . . . . . 22.70 „
 c) Dokumentide ja seletustega lahendatud¹⁾. . . . . 29.11 „ 4.222.25 kr.
 2) Tallinna tolliinspeksiooni oksjoniasajaaja poolt kõrvaldatud.
 3) 4.410.12 kr. kustutati Vabariigi Valitsuse otsuse põhjal.
 4) 986.27 kr. tasus Eesti Pank Pikalaenu Pangale.

Majanduseministeeriumi alal järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamiskäiku näitab järgmine tabel:

Aruandeaasta/liik	Lahendamata- jaanud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti lahenda- misele Kr.	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					kokku Kr.	Jai lahenda- mata 1. nov. 1935. a. Kr.
			seletuste ja doku- mentidega Kr.	tasumisega		juure- või tagasim. maaram. k/nõukogu seaduse- jõusse astun. otsuste põhjal Kr.	loobumi- sega jalgi- misest revideer. korras k/nõuk. otsuste põhjal Kr.		
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuenda- mise arvele Kr.				
Tulud.									
1932/33 a.	8.132.93	—	4.210.29	1.720.76	—	2.201.88	—	8.132.93	—
1933/34 a.	978.34	—	116.65	573.84	—	—	—	690.49	287.85
1934/35 a.	—	9.890.10	7.186.33	17.90	—	—	—	7.204.23	2.685.87
Kokku	9.111.27	9.890.10	11.513.27	2.312.50	—	2.201.88	—	16.027.65	2.973.72
Kulud.									
1930/31 a.	294.91	—	—	—	—	—	—	—	294.91
1931/32 a.	562.—	—	—	—	—	—	—	—	562.—
1932/33 a.	34.51	—	2.52	31.99	—	—	—	34.51	—
1933/34 a.	344.77	—	143.14	193.73	—	—	7.90	344.77	—
1934/35 a.	—	199.32	—	52.50	—	—	5.45	57.95	141.37
Kokku	1.236.19	199.32	145.66	278.22	—	—	13.35	437.23	998.28
Deposiidid.									
1932/33 a.	253.57	—	253.57	—	—	—	—	253.57	—
1933/34 a.	396.20	—	103.94	273.22	—	—	—	377.16	19.04
1934/35 a.	—	437.14	124.—	—	—	—	—	124.—	313.14
Kokku	649.77	437.14	481.51	273.22	—	—	—	754.73	332.18
Erifondid.									
1933/34 a.	40.858.13	—	39.528.56	—	—	—	—	39.528.56	1.329.57
Riiklikud ettovõtted.									
1932 a.	17.897.97	—	—	—	—	—	—	—	17.897.97
1934 a.	—	329.167.11	5.007.12	—	12.296.52	—	—	17.303.64	311.863.47
Kokku	17.897.97	329.167.11	5.007.12	—	12.296.52	—	—	17.303.64	329.761.44
Kõik kokku	69.753.33	339.693.67	56.676.12	2.863.94	12.296.52	2.201.88	13.35	74.051.81	335.395.19

Põllutööministeerium.

Kulud.

Aruandeaastal suurenesid Põllutööministeeriumi kulud võrreldes eelmise aasta kuludega 2.410.897 kr. või 54,4% võrra.

Põllutööministeeriumi osakondade kulud võrreldes eelmise aastaga olid üksikute kululiikide alal järgmised (kroonides):

	1934/35 a.	1933/34 a.	Aruandeaastal enam (+) või vähem (—)	
	k r o o n i d e s		% % -des	
Korralised kulud:				
Keskasutis	807.253	808.896	—1.643	—0,2
Katastri- ja maakorralduseosakond . .	221.089	314.203	—93.114	—29,6
Põllumajanduseosakond	798.620	694.088	+104.532	+15,1
Loomatervishoiuosakond	107.955	100.537	+7.418	+7,4
Riigimaade- ja metsadevalitsus	1.914.296	1.916.425	—2.129	—0,1
Kokku	3.849.213	3.834.149	+15.064	+0,4
Erakorralised kulud:				
Keskasutis	103.546	597	+102.949	+17.244,4
Katastri- ja maakorralduseosakond . .	96.628	50.000	+46.628	+93,3
Põllumajanduseosakond	2.092.730	308.882	+1.783.848	+577,5
Riigimaade- ja metsadevalitsus	646.466	234.058	+412.408	+176,2
Kokku	2.939.370	593.537	+2.345.833	+395,2
Operatsioonifondid:				
Põllumajanduseosakond	50.000	—	+50.000	—
Kõik kokku	6.838.583	4.427.686	+2.410.897	+54,4

Nagu ülaltoodust nähtub, suurenesid ministeeriumis korralised kulud üldiselt 0,4% võrra peaaesjalikult palkade ja kultuurilise toetuse alal põllumajanduse ja loomatervishoiu osakondades.

Tugev kulude suurenemine oli erakorralise eelarve alal. Siin ministeeriumi keskasutis korraldas ümber ruumid endises ETK hoones Laial tänaval ning kinnistas selle maja riigi nimele. Katastri- ja maakorralduseosakonnas suurenesid kulud asundusetegevuse korraldamise alal. Põllumajanduseosakonnas tõusid erakorralised kulud: põllumajandusliikude koolide ehitamise alal 19.998 kroonilt — 62.984 kroonile, seakasvatuse edendamise maksu alal 7.500 kroonilt — 10.000 kroonile, toetus võihinna kindlustamise fondile tõusis 175.000 kroonilt 1.980.000 kroonile. Piimatühingute toetused vähenesid 46.384 kroonilt 27.500 kroonile. Esmakordselt esineb aruandeaastal kulu siguri- ja sibulakuivatise ehitamiseks 12.246 kr., kuna ära jäid summad munahindade kindlustamise fondi toetuseks, milleks eelmisel aastal kulutati 60.000 kr.

Riigimaade- ja metsadevalitsuse alal suurenes kulu metsamajapidamise parandamise alal 180.411 kroonilt 586.573 kroonile ning tuli juurde uus kulu — metsamaade juuremuresemiseks — 3.514 kr. Kulude hoonete ehitamisele ja asunduse- ja renditaludel kasvava metsahindamisele on mõlemal aastal umbes võrdsed (36.427—37.984 ja 17.218—18.393 kr.).

Operatsioonifondide alal kulutati aruandeaastal 50.000 kr. Riigimõisade valitsuse tegevusekapitali täiendamiseks.

Eelarvega lubatud krediidist Põllutööministeerium kulutas korraliste kulude alal 99,3, erakorraliste kulude alal umb. 93,4 ning operatsioonifondide alal 100%.

Järelekontrolli korras kuluaruannete revideerimise tulemustel Riigikontrollnõukogu jättis kinnitamata Põllutööministeeriumi korralistest kuludest 11.253 kr. ja erakorralistest 73.805 krooni puuduliku tõestamise tõttu. Nende summade selgitamist nõuti ministeeriumilt märkuselehtedega.

Tulud.

1934/35 eelarveaastal laekus Põllutööministeeriumi alal riigitulusid üldsummas 5.416.735 kr.

Üksikute tululiikide järele laekus tulused võrreldes eelmise 1933/34 a. järgmiselt:

Tululiikide nimetus		Tegelikult laekunud tulud E. P.		Võrreldes eelmise aastaga suurenemine + vähenemine —		
		1934/35 a. Kr.	1933/34 a. Kr.	Summaliselt Kr.	%%	
Ptk.	VIII. 4.	Mitmesug. proovid ja analüüsid	396	142	+254	+178,87
„	IX. 5.	Maks lubadelt, tunn. jne.	9.779	11.874	—2.095	—17,64
„	XIV. 1.	Rent maadelt, metsadelt ja vetelt	35.397	37.133	—1.736	—4,88
„	XIV. 2.	Rent hoonetelt	10.669	13.912	—3.243	—23,31
„	XIV. 3.	Tulud metsadest	3.786.195	4.033.957	—247.762	—6,14
„	XIV. 4.	Tulud kalapüügist	15.913	27.058	—11.145	—41,19
„	XIV. 5.	Mitmesugused tulud	99.803	96.853	+2.950	+3,05
„	XIV. 6.	Trahvid ja viivituserahad	48.583	62.096	—13.513	—21,76
„	XVIII. 4.	Riigimetsatööstus	624.511	330.794	+293.717	+88,79
„	XIX. 1.	Vallasvara kasutamine	2.442	2.124	+319	+15,02
„	XIX. 2.	Trükitöödemüük	154	70	+84	+120,00
„	XIX. 3.	Mitmesug. varanduste müük	20.793	3.232	+17.561	+543,35
„	XIX. 4.	Konfiskeer. ja leitud varandused	40	10	+30	+300,00
„	XX. § 1.	Kuludeks kantud summade tagasimaks	52.673	56.742	—4.069	—7,17
„	XX. § 4.	Trahvid ja viivituserahad, mis mujal pole ette nähtud	11.128	12.415	—1.287	—10,37
„	XX. § 5.	Juhuslikud (ühes eelmiste aastate tuluvõlgadega) tulud	47.245	74.833	—27.588	—36,87
Korralised tulud kokku		4.765.722	4.763.245	+2.477	+0,052	
Erakorralised tulud:						
§ 2.	Sissemaks Põllutöömin. maareformi teostamisest kujunenud operatsioonisummadest	50.000	—	+50.000	—	
§ 3.	Tulud metsadest	618.352	—	+618.352	—	
Kokku tulused		5.434.074	4.763.245	+670.829	+14,08	
Tagasi makstud eelmiste aastate tuludest		17.339	15.062	—	—	
Kokku		5.416.735	4.748.183	+668.552	+14,08	

Nagu tabelist selgub, Põllutööministeeriumi tulud suurenesid üldsummas võrreldes eelmise aastaga 668.552 kr. ehk 14,08% võrra, mis on tingitud peaaesjalikult metsamüügist saadud tulude suurenemisest.

Kuigi korral. tulude alal tulud metsadest (ptk. XIV § 3) vähenesid eelmise aastaga võrreldes 247.762 kr. võrra, laekus erakorralisi tulusid (§ 3) tulud metsadest 618.352 kr. võrra rohkem ning samuti andis ka Riigimetsatööstus rohkem ülejääki kui eelmisel aastal 293.717 kr. võrra.

Korral. tulude ptk. XIV § 3 järele laekunud tulude vähenemine, vaatamata sellele, et taksihind suurenes 41,1% ja müügihind 28,7% võrra, on tingitud sellest, et 1934/35 a. vähenes riigi metsamüük 26,5% võrra, s. o. 2.500.056 tm. eelmise aasta 3.400.887 tm. asemel.

Peale tulude metsadest suurenesid veel tulud ptk. VIII § 4 mitmesug. proovid ja analüüsid, ptk. XIX § 1 — vallasvara kasutamine, ptk. XIX § 2 trükitööde müük ja ptk. XIX § 3 — mitmesug. varand. müük, kuna kõigi teiste paragrahvide järgi oli laekumine vähem eelmisest aastast.

Eelkontrolli teostamisel ministeeriumi ja Riigikontrolli vahel tekkinud lahkarvamised mitmesuguste lepingute sõlmimise alal lahendati läbirääkimiste ning kirjavahetuse teel.

Puudused.

Faktilise kontrolli korras Riigikontroll revideeris aruandeaastal Põllutööministeeriumi asutisi 61 korral. Asjaajamine leiti korras 17 juhul, kuna 44 korral märgiti mitmesuguseid puudusi, peaaesjalikult arvepidamise alal.

Sutlema metstkonnas seal 1933 a. töötanud metsahindamise salk oli hinnanud ebaõigelt asunduse- talude metsad. Rooküla metstkonnas metsaülem pidas oma käes metsaostu arvel saadud summa kaue- mat aega, märkides dokumentidele ja raamatutesse ebaõiged andmed. Sama metsaülem müünud metsa Tallinna ettevõtjale kohalikkude elanikkude jaoks määratud soodustatud hinnaga, kirjutades raiepiletid viimaste nimele ning muutes metsahindamist ostja kasuks. Metsaülem määrati metsaülema abiks teise kohta ja asjatoimetis anti prokuratuuri.

Aimla metsaülem võtnud riigitulusid vastu väljaandmata ametlikku kvititungit ja hoidnud raha revideerimise ajani oma käes, teinud remontide alal ülekulutusi eelarve summadest; talitanud metsa- müügi ja tagavaraheinamaade väljaandmisel maksvate määruste vastaselt. Samas metstkonnas ostnud metsnik tema korraldusse kuuluvast metsandikust aseisikute kaudu metsa. Asjatoimetis Riigimaade- ja metsadevalitsuse poolt saadetud kohtuvõimudele metsaülema ja metsniku vastutusele võtmiseks.

Põllutööministeeriumi alal faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamiskäik aruandeaastal oli järgmine:

Aruandeaasta/liik	Lahenda- matajaanud summad 1. aprillil 1934 a.	Võeti selgitamisele	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jai lahenda- mata sum- masid 1. aprillil 1935 a.
			seletuste ja dokumen- tidega	tasumisega riigitulude arvele	kokku	
1930/31 a.	12.503.10	—	—	—	—	12.503.10
1931/32 a.	15.028.49	—	—	—	—	15.028.49
1932/33 a.	5.561.84	—	51.60	207.34	258.94	5.302.90
1933/34 a.	22.194.27	—	12.872.37	354.44	13.226.81	8.967.46
1934/35 a.	—	10.355.20	303.80	53.—	356.80	9.998.40
Kokku	55.287.70	10.355.20	13.227.77	614.78	13.842.55	51.800.35

Kõikide järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamine Põllutööministeeriumi alal:

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajäänud summad 1. nov. 1934 a.	Võeti selgitamisele	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahendamata summasid 1. nov. 1935 a.
			seletuste ja dokumentidega	tasumise riigitulude arvele	riigi kanda võtmisele vastavate ülemuste otsuste põhjal	loobumisega jälgimisest revisjoni korras k/nõukogu otsuste põhjal	kokku	
Põllutööministeerium.								
Kulude alal.								
1929/30 a.	276.40	—	—	276.40	—	—	276.40	—
1930/31 a.	305.50	—	—	—	—	—	—	305.50
1932/33 a.	56.50	—	8.50	—	48.—	—	56.50	—
1933/34 a.	3.396.33	—	3.179.53	216.80	—	—	3.396.33	—
1934/35 a.	—	85.982.31	484.16	380.59	—	59.13	923.88	85.058.43
Kokku	4.034.73	85.982.31	3.672.19	873.79	48.—	59.13	4.653.11	85.363.93
Tulude alal.								
1934/35 a.	—	38.83	—	—	—	—	—	38.83
Erikapitalide alal.								
1932/33 a.	300.—	—	—	—	—	—	—	300.—
1934/35 a.	—	3.382.87	—	—	—	—	—	3.382.87
Kokku	300.—	3.382.87	—	—	—	—	—	3.682.87
Riigimõisade alal.								
1934/35 a.	—	1.820.77	—	—	—	—	—	1.820.77
Riigimetsatööstuse alal.								
1933/34 a.	—	87.60	—	—	—	—	—	87.60
End. Maakorralduse peavalits. (maareformi teostamine):								
1920—1930 a.	7.421.229.—	—	—	—	—	—	—	7.421.229.—
Varade ja materjalide alal.								
1933/34 a. suurenemine .	321.361.03	—	—	—	—	—	—	321.361.03
1933/34 a. vähenemine .	847.283.61	—	—	—	—	—	—	847.283.61
1934/35 a. suurenemine .	—	2.442.51	—	—	—	—	—	2.442.51
Kokku suurenemine + vähenemine	1.168.644.64	2.442.51	—	—	—	—	—	1.171.087.15
Kõik kokku	8.594.208.37	93.754.89	3.672.19	873.79	48.—	59.13	4.653.11	8.683.310.15

Teedeministeerium.

1934/35 aruandeaastal ministeeriumi alal oli kulusid 19.902.762 kr. eelmise aasta 17.901.354 kr. asemel, seega rohkem 2.001.408 kr. ehk 11,2% võrra.

Tulusid laekus 17.549.894 kr. eelmise aasta 15.397.106 kr. asemel, seega rohkem 2.152.788 kr. ehk 14% võrra.

Keskasutis, maanteedevalitsus, töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakond ning avalikkude tööde osakond.

Aruandeaasta kulud üldsummas 2.906.623 kr. suurenesid 800.049 kr. võrra, millejuures korralised kulud suurenesid 483.183 kr. võrra ja erakorralised kulud — 316.866 kr. võrra.

Kulud.

Kulude suurenemist põhjustas peamiselt ministeeriumi keskasutise ja osakondade ümberkorraldamine aruandeaastal. Senine maanteede- ja ehituseosakond likvideeriti: ülesanded ehitustegevuse järelevalve alal läksid üle keskasutise juures moodustatud ehituseinspeksioonile; tegevuse laienemisega eraldi ja viidi erieelarve alusele lennuasjanduse juhtimine ja järelevalve, millejuures aga selle ala erieelarve tulud suuremas osas saadi keskasutise kulude eelarve kaudu.

Seniste hädaabi- ja avalikkude tööde otstarbekohasemaks korraldamiseks ja töömahu reguleerimiseks asutati iseseisev avalikkude tööde osakond. selle osakonna alla toodi osalt ka teiste riigiasutiste senised kapitaalremondi ja ehitusekrediidid.

Maanteede ja sildade ehitamise ning korrashoidmise tööde juhtimiseks ja järelevalvamiseks moodustati uus maanteedevalitsus.

Ühteaegu ühes krediitidega Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koosseisust toodi Teedeministeeriumi koosseisu töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakond.

Eelpoolnäidatud kulude üldsummast suurema osa 2.151.637 kr. ehk 74% moodustavad teede ja sildade ehitamiseks ning korrashoidmiseks antud summad; samaks otstarbeks kulutati veel väljaspool üldist eelarvet laekunud jõuvankrimaksu 234.563 kr., seega kokku 2.386.200 kr. (2.002.797*).

Sellest summast said:

Maavalitsused	1.889.168 kr. (1.561.778 kr.*)
Linnavalitsused	400.107 „ (416.644 „)
Alevivalitsused	22.509 „ (23.868 „)
Maanteedevalitsuse otsesel korraldusel kulutatud	74.416 „ (507 „)

Omavalitsustele antud summade kulutamine ei allu Riigikontrolli revisjonile, sest Maanteede seaduse § 60 kohaselt (RT 48 — 1930, art. 309) see ülesanne on jäetud Teedeministeeriumile.

*) Sulgudes eelmise aasta summad.

Puudusi.

Maanteedevalitsuse otsesel korraldusel kulutatud Teedekapitali summade revideerimisel selgus, et Tallinna-Riia magistraalitee sihiajamise töödeks anti tööde juhataja korraldusse eelarve § 73 all ettenähtud krediidist avantsi Majanduseministeeriumiga kokku leppimata (Riigikulude kassa korra määrus § 56). Antud summad arvestati riigieelarve kuluks nagu otsesele kreditorile makstud summad, kuid tõelik kulu tehti hiljem ning tõestavad dokumendid esitati Riigikontrollile hilinemisega 3—7 kuu võrra (sama määruse §§ 61 ja 62).

Töökorralduse erifond.

Teedeministeeriumi töökorralduse erifondist aruandeaastal kulutati hädaabitöödeks 1.035.475 kr. eelmise aasta 2.417.438 kr. asemel, seega vähenemine 1.381.963 kr. ehk 57,2% võrra, kuna eelmiste aastate terav tööpuudus aruandeaastal märgatavalt pehmenes.

Töödeks antud kuid ebaõigelt kulutatud summade tagasimaksmisega on tekkinud raskusi endisel Narva-Jõesuu alevivalitsusel ja Türi linnavalitsusel; mitmel korral ministeerium juba pikendas tagasimaksmise tähtaegasid, kuid summad püsivad veel lahendamata; Türi linnavalitsusele pikendati veel tähtaega 1936/37 eelarveaastani.

Lennuasjandus.

Lennujaamade ehitamise, sisseseadete soetamise ja ekspuaterimise erieelarve ja aruanne kuuluvad Vabariigi Valitsuse kinnitamisele.

Aruande järgi oli 1934/35. a. tulusid 29.029 kr. sellest saadud toetusena Teedeministeeriumi keskasutise kulude eelarve kaudu 16.737 kr. Kulusid tehtid ja tasuti aruandeaastal 29.024 kr.

Puudusi.

Teedeministeeriumi aruannete revideerimisel leiti, et aruandeaastal soetatud vallasvara mõnel korral ei ole võetud arvele; osa puudusi lahendati revideerimise ajal, kuna teine osa — seal seas ka lennuvälja maaala ja hoonete arvelevõtmine — jäi lahendada järgmiseks aastaks.

Raudteevalitsus.**Korralised kulud.**

Eelarvega lubatud korraliste kulude krediidist 11.672.115 kr. tarvitati 11.481.228.29 kr. ehk 98,4%, kuna 190.886.71 kr. ehk 1,6% jäi kasutamata. Tarvitamatajäänud krediidist arvati järgneva aasta eelarve juurde 86.227 kr. ja suleti 104.659.71 kr.

Aruandeaasta kuludes esineb 395.007.04 kr., mis tasuti eelmiste aastate eelarvekrediitide võla katteks Raudteevalitsuse tegevusekapitalile. Seda võlga riigikassal jäi tasuda veel 460.000 kr.

Võrreldes Raudteevalitsuse aruandeaasta tegelikke kulusid 11.087.319 kr. eelmise aasta vastavate kuludega (10.580.218 kr.), ilmestub kulude tõus aruandeaastal 507.101 kr. ehk 4,8%, mida põhjustasid peaaesjalikult järgmised asjaolud:

Teenistusetasu tõusis 62.381 kr. ehk 1,3% tingitult peaaesjalikult teenistusevanusetasu tõusust tasuõigusliste arvu kui ka teenitud aja tõusu tõttu.

Ametisõitide kulu tõusis 9.301 kr. ehk 53% päevarahade normide tõstmise ning välislahetuste arvu ja kestvuse tõusu tagajärjel.

Ametnike ja teenijate varustusekulu tõusis 77.218 kr. ehk 70,7% varustuse kandmise tähtaegade kuhjumise tõttu aruandeaastale kui ka sellest, et eelmistel aastatel jäi osa varustust krediidi puudusel välja andmata.

Rongide liikumis- ja kaubaveokulu üldiselt tõusis 79.654 kr. ehk 4,4% tingitult peaaesjalikult raudteede koormatuse suurenemisest (20,1%). Seda kulu on mõjutanud ka muud tegurid, mis selgub alljärgnevast:

Vedurite kütteinete kulu langes igalt 1.000 tonnkilomeetrilt laiarööpmelisel 2.46 kroonile eelmise aasta 2.81 kr. vastu, ehk suhteliselt 12,5% ja kitsarööpmelisel 2.53 kroonile eelmise aasta 2.95 kr. vastu, ehk suhteliselt 14,2%, mida võimaldas peaaesjalikult kütteinete odavnemine, küttescadeldiste

täiendamise ja rongide ratsionaalselt kasutamine. Preemiad kütteenite kokkuhoidult vähenesid 35.656 kr. ehk 45,8% preemianormide vähendamise tagajärjel. Vedurite määrdetulu tõusis 10.863 kr. ehk 17,5% sõltuvalt tööhulga suurenemisest ja määrdeainete kallinemisest (8,3%—12,5%). Telegraafi ja telefoni korrashoiukulu tõusis 17.246 kr. ehk 68,6% tormidest tekitatud kahjude tõttu.

Elektrirongide energiakulu tõusis igalt 1.000 telgkilomeetrilt 53.82 kroonile eelmise aasta 49.25 kr. vastu, ehk suhteliselt 9,3% ning igalt 1.000 reisijakilomeetrilt 4.56 kroonile eelmise aasta 4.49 kr. vastu, ehk suhteliselt 1,6% peaaesjalikult mootorite kiiruse tõstmise tagajärjel.

Veerevate abinõude korrashoiukulu tõusis 128.493 kr. ehk 7,2% raudteede koormatuse suurenemise kui ka metallide kallinemise ja mõnede paranduseliikide alal tehniliste nõuete tõstmise tagajärjel.

Teede ja raudtee ehitiste korrashoiukulud tõusid 153.211 kr. ehk 12,8%, mis tingitud peaaesjalikult suuremal arvul liiprite ja pöörmete vahetamisest ning rööbastiku kõvendamisest keevitatud rööbastega ja uuendatud sideosadega.

Erakorraliste kulude krediidist 543.494 kr. kulutati aruandeaastal 268.944,43 kr. ehk 49,5% ning jäi tarvitamata 274.549,57 kr. ehk 50,5%. Suur krediidijääk tekkis sel põhjusel, et lisaeelarvega veereva koosseade muretsemiseks lubatud krediiti ei jõutud aruandeaastal ära kasutada. Sellest krediidijäägist arvati järgneva aasta eelarve juurde 267.768 kr. ning suleti 6.781,57 kr.

Suurem osa erakorralisest krediidist tarvitati veereva koosseade muretsemiseks ja ümberehitamiseks. jaamade ja teede laiendamiseks ja uute hoonete ehitamiseks ning väiksem osa krediidist Tartu-Petseri ja Rapla-Virtsu raudteede ehitustööde lõpuleviimiseks.

Nimetatud raudteede ehitamiseks on ehitustööde algusest kuni aruandeaasta lõpuni kulutatud krediiti

	1928/29—1933/34 a.	1934/35 a.	Kokku
Tartu-Petseri rdt.	6.262.879.15	36.471.21	6.299.350.36
Rapla-Virtsu rdt.	3.944.215.68	8.813.45	3.953.029.13
Administratsioonikulud	655.110.96	825.48	655.936.44
Kokku	10.862.205.79	46.110.14	10.908.315.93

Erakorralised kulud.

Raudteed andsid aruandeaastal tulusid 12.746.190.70 kr., mis suurem eelarves ettenähtud tuludest 196.190.70 kr. ehk 1,6%.

Tulud.

Eelmise aasta vastu tõusid tulud üldiselt 1.707.191.37 kr. ehk 15,5%, kuna üksikute liikide järgi oli tulude tõus reisijateveost 311.481.14 kr. ehk 8,1%, pagasiveost 16.688.22 kr. ehk 3,8%, kaubaveost 1.418.575.55 kr. ehk 23,5%, mitmesugustest tuludest 34.048.24 kr. ehk 9% ja trahvidest 4.023.83 kr. ehk 63,6% ning vähenesid transiitveost 67.605.03 kr. ehk 78,8% ja maksudest eelmiste aastate eest 10.020.58 kr. ehk 4,3%. Tulude tõusu põhjustasid reisijate ja kaubaveo suurenemine majandusekonjunkturi paranemise mõjul.

Peale eksploatatsioonitulude laekus mitmesuguseid tulusid 10.469.92 kr.

Revideerimisel leitud puudustest võiks nimetada järgmisi:

Puudused.

Finantsameti ladude revideerimisel selgus, et ametite nõudmistel pealattu muretsetud mõnedest materjalidest, peaaesjalikult veerevate abinõude osad, kuni 75% on seisnud kasutamata üle 10 aasta selle tagajärjel, et ametid ei ole neid kasutanud parandustöödel, vaid tarvisminevad osad ise valmistanud oma töökodades. Vahepeal veerevate abinõude alal läbiviidud muudatuste ja uuenduste tõttu on seismajäänud materjalid umbes 23.000 kr. maksuses kaotanud oma otstarbe. Samuti on pikema aja kestel

kogunenud lattu elektrotehnilisi esemeid umbes 6.000 kr. maksuses, millised ei leia nüüd enam tarvitamist nende tüüpide iganemise tõttu. Pärast asja ilmestamist Raudteevalitsus asus seismajäänud materjalide kasutamisele seal, kus see veel võimalik.

Kaks finantsameti juhtivat ametnikku olid lähetatud välismaale, kus neil kogu lähetuse kestusel oli kasutada korterina ametivagun. Päevarahade arvetes lähetatud ei märkinud ametivaguni kasutamist korterina ning võtsid päevaraha täie normi suuruses. Riigikontroll nõudis ülemäära maksetud päevarahade 497 kr. tagasimaksmist.

Hankijaile makseti lepingutingimuste vastaselt ülemäära 620 kr. ostetud materjalide (kivi- ja määardeõli) eest. Riigikontrolli nõudel on tagasi nõutud 391 kr., kuna ülejäänud sissenõudmine alles teostamisel.

Ehituseameti alal selgus, et kaks teemeistrit on nõudnud ja võtnud altkäemaksu töölistelt neile raudteel töö võimaldamise eest, samuti lasknud teha harilikul tööajal riigimaterjalist endale töid. Mõlemal juhul on asjatoimetis antud kohtuvõimude korraldusse.

Raudtee elumajades, kus maksuline vesi, on korterikasutajailt — raudteelasilt sisse nõutud veemaksu palju väiksemal määral, kui Raudteevalitsus ise maksis veeandjale asutisele. Samuti raudteemajades elavailt eraisikult, kes üürilepingute alusel olid kohustatud peale korteriüüri tasuma ka veemaksu, ei ole seda üldse sisse nõutud. Näiteks, ühelt eraisikult, kes kasutab suuremat korterit alates 1932 a., on veemaks 309.60 kr. suuruses kogu aja eest sisse nõudmata. Riigikontroll nõudis tasumata veemaksude sissenõudmist.

Pärnu linnavalitsus kohustus vastava lepingu põhjal ehitama omal kulul jaamahooned Viluvere ja Tootsi jaamades. Kuna linnavalitsus ei viinud lõpule nende hoonete ehitusetöid, põhjendades krediidi puudumisega, hoonete seisukord aga ei kannatanud tööde edasilükkamist, Raudteevalitsus teostas vajalikud tööd 1932/33 a. ja 1933/34 a. riigisummadest. Raudteevalitsus ei ole seni nõudnud nimetatud kulude tasumist ega arvestanud neid linnavalitsuse võlaks.

Ühe liinijaoskonna juhataja korraldusel kasutati kantseleitöödel pikemat aega liinitöölisi, märkides päevaraporteis neid töölisi liinitöödel olnuiks. Raudteevalitsus nõudis sisse süüdlaselt osa seadusliku aluseta tehtud kuludest.

Veoameti alal selgus, et Teedeseaduse alusel toetuseraha maksmisel teenistusekohuste täitmisel vigasaanuile haiguseaja eest võeti paljudel juhtudel arvesse ka pühapäevad. Kuna nimetatud seaduse normide järgi toetuseraha maksmisel ei võeta arvesse haiguseajale langevaid pühapäevi, nõudis Riigikontroll seadusliku aluseta maksetud toetuserahade tagasimaksmist. Seni on nõutud tagasi üle 700 kr. Tagasinõudmine jätkub.

Depoode töölistele maksetakse veerevate abinõude jooksvalt paranduselt ületasu-preemiaid vastavalt veerevate abinõude läbijooksule. Nimetatud tasude maksmisel ei ole mõnedel juhtudel täiel määral arvesse võetud kättesaadud tunnitasu, mille tõttu makseti ületasu-preemiaid rohkem kui õigus. Seni on nõutud tagasi 155 kr.

Tarbvaraesemeid ei olnud arvele võetud 3.583 kr. maksuses. Riigikontrolli nõudel võeti tarbvarad arvele.

Üldiste nähtustena ametite alal kordusid puudused teenistusetasude, abirahade, toetuserahade ja päevarahade maksmises, tempelmaksude õiendamises ning varade arvestamises.

Tuluaruannete ja jaamade revideerimisel ilmestusid järgmised puudused:

Aegviidu jaama revideerimisel selgus, et jaamaülem ja tema eelkäija on võltsinud lisamaksukviitunge ning muis toiminguis talitanud seaduste ja määruste vastaselt, mille läbi tekitanud riigile kahju ligi 600 kr. Mõlemad jaamaülemad said kohtulikult karistatud.

Avinurme jaama revideerimisel selgus, et jaamaülem ei ole teenistuse alal küllaldaselt silmas pidanud raudtee huvisid, mille tõttu mõningad tulud jäid laekunata. Raudteevalitsuse direktor karistas jaamaülemat paigutamise madalamale ametiastmele.

Peale selle selgus vähemaid puudusi, nagu, näiteks: kaupu välja antud kaubasaajalt allkirja võtmata ja volitusteta teistele isikutele, raudtee rendiplatse antud kasutada, kuid rendilepingud sõlmimata ja rendiraha sisse nõudmata, leidus kaupu veodokumentideta ja veodokumente kaupadeta, puudulikult tempelmaksustatud volikirju, raamatuis õiendusteta parandusi j.n.e.

Raudtee koormatus (ametivedudeta).

Tegevus.

Tööhulga nimetus	Tonnikilomeetrid tuhandetes		1934/35 a. rohkem (+) vähem (-)	
	1934/35 a.	1933/34 a.	arvudes	%
Reisijatevedu:				
(1 reisijakm = 1 tonnkilome)				
laiarööpmelisel	199.281	174.040	+25.241	+14,5
kitsarööpmelisel	52.768	45.292	+7.476	+16,5
Kokku	252.049	219.332	+32.717	+14,9
Pagasivedu:				
laiarööpmelisel	328	357	-29	-8,1
kitsarööpmelisel	118	115	+3	+2,6
Kokku	446	472	-26	-5,5
Kaubavedu:				
laiarööpmelisel	179.866	140.381	+39.485	+28,1
kitsarööpmelisel	61.215	50.618	+10.597	+20,9
Kokku	241.081	190.999	+50.082	+26,2
Üldse: laiarööpmelisel	379.475	314.778	+64.697	+20,6
kitsarööpmelisel	114.101	96.025	+18.076	+18,8
Kokku	493.576	410.803	+82.773	+20,1

Nagu näha ülaltoodud kokkuvõttest, tõusis eelmise aasta vastu reisijatevedu 14,9% ja kaubavedu 26,2% ning langes pagasivedu 5,5%, üldse aga tõusis koormatus 20,1% tingitult reisijateveos alandatud tariifidega huviringide, pühapäevapiletite ja teiste soodustuste kasutamise elavnemisest, kaubaveos — metsa- ja põllusaaduste, ehitusmaterjalide, põlevkivi ning teiste kaupade vedude tõusust.

Võrreldes raudtee tulusid ja tegelikke korralisi kulusid leiame järgmist:

	1934/35 a.	1933/34 a.	1934/35 a. vähem	
	Kr.	Kr.	Kr.	%
Tulusid saadi				
1000 tonnikilomeetrilt:				
laiarööpmelisel	24.09	24.98	0.89	3.6
kitsarööpmelisel	29.63	30.60	0.97	3.2
Korralistest kuludest langeb:				
1) 1000 tonnikilomeetrile:				
laiarööpmelisel	20.55	23.80	3.25	13.7
kitsarööpmelisel	28.82	32.18	3.36	10.4
2) bruttotuludele protsentides (ekspluatatsiooni-koeffitsient):				
laiarööpmelisel	85,3%	95,2%	9,9%	10,4
kitsarööpmelisel	97,3%	105,1%	7,8%	7,4
Mõlemate järgi kokku	88,5%	97,9%	9,4%	9,6

Üldtoodust nähtub, et tulul kahanesid tööühikult eelmise aasta vastu laiarööpmelisel 3,6% ja kitsarööpmelisel 3,2%, mida põhjustasid alandatud tariifiga sõitude ja madalamatesse tariifklassidesse kuuluvate vedude arvu suhteline tõus. Ühtlasi langesid samalt tööühikult ka korralised kulud laiarööpmelisel 13,7% ja kitsarööpmelisel 10,4% tingitult peamiselt asjaolust, et liiklemisega otseselt seotud kui ka üldised kulud ei tõusnud võrdeliselt koormatuse tõusuga, samuti ka vedurite kütteenite hindade odavnemisest ja mõnede tasude vähenemisest.

Korraliste kulude ja tulude vahekord, andes tuludest jäägi 1.435.111 kr. ehk 11,5%, sellest laiarööpmelisel 1.342.703 kr. ja kitsarööpmelisel 92.408 kr., on võimaldanud eksploatatsiooni-koeffitsiendi paranemise eelmise aasta vastu laiarööpmelisel 9,9 ja kitsarööpmelisel 7,8, üldiselt aga 9,4 punkti võrra ning osutub paremaks viimase nelja aasta kohta, kuigi ei ulatu veel varemaste aastate tasemeni, mil see kõikus 76,6%—82,2%.

Posti-telegraafi-telefonivalitsus.

Kulud.

Posti-telegraafi-telefonivalitsuse kulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aastaga, suurenesid kogusummas 307.510 kr. ehk 8,6% võrra, kusjuures korralised kulud suurenesid 98.943 kr. ehk 2,8% võrra ja erakorralised kulud — 208.567 kr. ehk 870,6% võrra.

Korralised kulud suurenesid peamiselt teenijate varustuse alal (§ 5) — 39,9 tuh. kr., telegraafi ja telefoni korrashoiu ja arendamise alal (§ 72) — 71,5 tuh. kr. ning rahvusvaheliste maksude alal (§ 84) 12,9 tuhat kr. Varustusekulude tõus suuremalt osalt on näiline, sest 1935/36 a. eelarvest jäid ära kulud 27 tuhande krooni ulatuses, mis võeti aruandeaasta lisaelarvesse. Tegelik varustusekulude tõus oli seega 12,9 tuh. kr., mis tingitud varustuse kandetähtaegadest. Telegraafi ja telefoni korrashoiu ja arendamise kulude alal tõusid: kapitaalremont — 6,1 tuh. kr., jooksev remont — 23,9 tuhat kr. ja arendamine — 41,4 tuhat kr.

Remondikulude suurenemine on tingitud osalt 1934 a. sügisel asetleidnud tormirikete parandustöödest, kuid peamiselt kriisiaastatel edasilükatud vajaduste katmisest. Rahvusvaheliste maksude alal tõus on tingitud osalt välisraha kallinemisest.

Korraliste kulude vähenemine esineb peamiselt teenistusetasude (§ 1) alal — 25,1 tuhat kr. ja majapidamise (§ 9) alal 12,3 tuhat kr.

Erakorralised kulud suurenesid Tallinna telefonikeskjaamade automatiseerimise lepingu järgi kohustuste osalisest õiendamisest ning hoonete soetamisest (Abja ja Jõhvi).

Korraliste kulude eelarvega lubatud krediidist 3.675.908 kr. jäi tarvitamata 29.629 kr. ehk 0,8%.

Erakorraliste kulude eelarvega määratud krediidist 258.000 kr. tarvitati 232.522 kr. ning 25.478 kr. arvati 1935/36 a. eelarvele juurde.

Tulud.

Postiametkonna laekunud tulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aastaga, suurenesid kogusummas 557.680 kr. ehk 13,1% võrra. Üksikute liikide järgi oli suurenemine: posti alal — 254.700 kr. ehk 12,2% võrra, telegraafi ja raadio alal — 40.327 kr. ehk 13,6% ja telefoni alal — 268.088 kr. ehk 14,5%. Vähenesid vaid muud tulud 5.435 kr. ehk 15,9% võrra.

Tulude suurenemise põhjustas tegevuse kasvamine.

Võrreldes eelarvega laekus aruandeaastal tulusid üksikute liikide järgi: posti alal 26,5 tuhat kr. ehk 1,1% võrra ja telegraafi ning raadio alal 3,3 tuhat kr. ehk 0,9% võrra vähem ja telefoni alal 31 tuhat kr. ehk 1,5% võrra rohkem, kui eelarves oli nähtud ette.

Kõrvutades postiametkonna alal laekunud tulude kogusummat 1.831.027 kr. korraliste ja erakorraliste kulude kogusummaga 3.878.801 kr. on tulude ülekaal aruandeaastal 952.226 kr.

Tariifides tehti aruandeaastal mõningaid muudatusi. Postitariifi olulisemaks muudatuseks oli, et välismaaliste kirja-postisaadetiste taksid kooskõlastati eesti krooni uue ekvivalendiga — 1 kuldfrank = 1,20 kr. endise ekvivalendi — 1 kuldfrank = 0,80 kr. asemel. Telefonitariifiga alandati takse telefoni erimaksude alal, kaugekõnede alal kiirkõnede maks alandati kahekordseks lihtkõne maksust senise kolmekordse asemel ja tähtajaliste kõnede maks samuti kahekordseks senise neljakordse asemel, elteate üleandmise maksu alandati 50% võrra. Olulisema muudatusena uus tariif näeb ette uue kaugekõnede taksisõõri (25 km. raadiusega) 10 sendilise kõnemaksuga senise 20 sendi asemel ja abonendi nimetuse muutmise maksu ärajätmise.

Tariifid.

Eelkontrolli teostamisel selgusid vähemad puudused, mis kõik lahendati postivalitsusega.

Puudused.

Faktilise revisjoni korras toimetati revisjoni 101 postiasutises, 91 riigihoiukassa agentuuris postkontorite juures ja 51 postiagentuuris raudteejaamade juures, kusjuures ilmestusid mitmesugused vähesed puudused — peamiselt eksimised sisemäärustikkude vastu.

Alates I. IV. 1934 a. toimetab raudtee oma tulude kogumist ja kuludeks summade saatmist jaamadesse ning alates I. VIII. 1934 a. ka raudtee lunasummade saatmist postiasutiste kaudu, mille tõttu postiametkonna rahalised läbikäigud on märksa suurenenud.

Tegevus.

Veeteede valitsus.

Veeteede valitsuse kulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aasta kuludega, suurenesid kogusummas 147.143 kr. ehk 12,1% võrra, kusjuures korralised kulud suurenesid 6.681 kr. ehk 0,7% võrra ja erakorralised kulud 140.462 kr. ehk 67,6% võrra.

Kulud.

Korraliste kulude suurenemine oli peaaesjalikult ujuvate abinõude ülalpidamise ning hoonete remondi alal, sealjuures aga vähenesid sadamasildade korrashoidmise ning ujuvate abinõude, tuletornide, mere- ja liinimärkide, elektrikraanade remondikulud. Erakorralised kulud suurenesid peaaesjalikult selle tõttu, et jõgede süvendamiskulud, millised teostati varem Põllutöoministeeriumi arvel, on nüüd esmakordselt sisse võetud Veeteede valitsuse eelarvesse. Peale selle telliti üks veopraam.

Võrreldes Veeteede valitsuse tegelikke kulusid eelarves ettenähtud kuludega, selgub, et eelarves ettenähtud summast 1.428.625 kr. kulutati aruandeaastal 1.367.165 kr. ehk 95,7%, kuna kulutamata jäi 61.460 kr. ehk 4,3%. Väheema kulutamise põhjused olid: osa krediiti suleti Majanduseministeeriumi poolt, osa töid jäi ilmastikuolude tõttu teostamata ning raadiotuletornide ülesseadmine viibis, mille tõttu jäi kasutamata osa krediiti.

Veeteede valitsuse tulud suurenesid eelmise aasta 224.682 kroonilt 232.019 kroonile aruandeaastal, s.o. 7.337 kr. võrra ehk 3,3%, peamiselt sadamate laoplatside rendi ja varanduste müügi alal.

Asutise tegevuses ilmsikstulnud puudustest võiks nimetada järgmised:

Puudused.

Veeteede valitsus kavatses pikendada lepingu ühe rentnikuga maaala peale ilma võistlusepakku- miseta endistel tingimustel, milleks palus Riigikontrolli nõusolekut. Kuna rentnik oli lepingu kestvusel ehitanud maaalale tsisternid, milledest lepingutingimuste kohaselt $\frac{1}{3}$ pidi langema lepingu lõppedes

Veeteede valitsuse omanduseks, seega rendiobjekti väärtus oli tõusnud, mille tõttu võis loota kõrgema rendi saamist, siis polnud Riigikontroll Veeteede valitsuse kavatsusega nõus, vaid nõudis võistlusepakumiste korraldamist. Hiljem renditi maaala 220 kr. võrra kallima rendi eest aastas.

Veeteede valitsus esines ettepanekuga: lubada meremärkide panijate laevade meeskondade liikmeile teha ületunde kuni 200 tundi inimese kohta, millega Riigikontroll ei olnud nõus, pidades küllaldaseks 150 ületundi nimese peale, missuguse seisukohaga ühines hiljem ka Vabariigi Valitsus ning määras ülemmääraks 150 ületundi inimese kohta.

Asutise aruannete revideerimisel ilmsikstulnud puudustest võiks nimetada järgmised: töid lasti teha (sadamatehases) ilma lepinguid sõlmimata ning ilma eelkontrolli teostamise määrust täitmata, tehtud tööd võeti vastu ilma akte kokku seadmata; osa kulusid polnud täiel määral tõestatud, puudusid tehnilised aruanded tehtud tööde kohta jne.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist Teedeministeeriumi alal näitab alljärgnev tabel:

Aruandeaasta	Jäi lahendamata I. IV. 1934 a.	Aruandeaastal võeti selgitamisele	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahendamata I. IV. 1935 a.	
			seletuste ja dokumentidega	tasumisega:		kahju riigi kanda võtmisega vastavate ulemuste otsuste põhjal	ingivõlgade nimekirja ülevõtmisead. jõusse astunud otsuste põhjal		kokku
				riigitulude arvele	krediidi või summade uuendamise arvele				
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1931/32 a.	659	—	—	—	—	—	—	659	
1933/34 a.	1.646	—	1.223	111	20	—	—	1.354	
1934/35 a.	—	27.670	2.708	538	61	7	275	3.589	
Kokku	2.305	27.670	3.931	649	81	7	275	4.943	
								25.032	

Alltoodud tabel annab ülevaate järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta Teedeministeeriumi alal:

Aruandeaasta / liik	Lahendamatajaanud summad 1. nov. 1934 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jai lahendamata l. novembriks 1935 a. Kr.	
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega:		riigi kanda võtmisega vastavate ulemuste otsuste põhjal Kr.	maas või n. n. m. k. u. l. võtmisega sead. jõusse astunud otsuste põhjal Kr.		kokku Kr.
				riigitulude arvele Kr.	kredendi või summade uuendamise arvele Kr.				
1. Kulud.									
1928/29 a. . .	16.927	—	3.372	13	—	—	—	3.385	13.542
1929/30 a. . .	10.156	—	—	—	—	—	—	—	10.156
1930/31 a. . .	20.008	—	19.618	—	—	—	—	19.618	390
1931/32 a. . .	7.333	—	7.333	—	—	—	—	7.333	—
1932/33 a. . .	999	—	942	57	—	—	—	999	—
1933/34 a. . .	131.858	—	131.454	229	—	175	—	131.858	—
1934/35 a. . .	—	192.150	94.435	1.356	769	341	35	96.936	95.214
Kokku	187.281	192.150	257.154	1.633	769	516	35	260.129	119.302
2. Tulud.									
1933/34 a. . .	530	—	367	163	—	—	—	530	—
1934/35 a. . .	—	1.112	285	16	—	—	—	301	811
Kokku	530	1.112	652	179	—	—	—	831	811
3. Operatsioonifondid.									
1933/34 a. . .	1.570	—	1.570	—	—	—	—	1.570	—
1934/35 a. . .	—	5.829	4.100	258	—	—	—	4.358	1.471
Kokku	1.570	5.829	5.670	258	—	—	—	5.928	1.471
4. Deposiidid.									
1933/34 a. . .	3.825	—	3.825	—	—	—	—	3.825	—
1934/35 a. . .	—	32	32	—	—	—	—	32	—
Kokku	3.825	32	3.857	—	—	—	—	3.857	—
5. Erikapitalid ja -summad.									
1931/32 a. . .	504	—	504	—	—	—	—	504	—
1932/33 a. . .	541	—	406	40	—	—	—	446	95
1933/34 a. . .	417.200	—	413.002	30	—	—	—	413.032	4.168
1934/35 a. . .	—	439.989	—	—	—	—	—	—	439.989
Kokku	418.245	439.989	413.912	70	—	—	—	413.982	444.252
6. Materjalid ja varad.									
1933/34 a. . .	342	250	588	4	—	—	—	592	—
1934/35 a. . .	—	4.982	4.138	—	—	—	—	4.138	844
Kokku	342	5.232	4.726	4	—	—	—	4.730	844
Kõik kokku	611.793	644.344	685.971	2.166	769	516	35	689.457	566.680

Välisministeerium.

Aruanded ja nende
revideerimise
tulemused.

Välisministeeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja deposiitide kohta. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 1.006.642 kr., määratud tulusid 133.805 kr., mille alal laekus ja jäi alale 122.795 kr., materjalseid varasid 1.532.136 kr. ja deposiite 19.655 kr.

Kuluaruande revideerimisel selgus, et ümberehitusetööde mittelõpetamise tõttu oli puudulikult tõestatud kulusid (aruanne esitamata) 12.596 kr. ulatuses. Tuluaruande revideerimisel ilmestus, et Riia saatkonna maja alal on pikemat aega sisse nõudmata osa üürivõlgasid. Materjalsete varade ja deposiitide alal puudusi ei selgunud.

Selgitamiselevõetud
summade lahendamine.

Järelekontrolli korras selgitamiselevõetud summade õiendamise kohta annab ülevaate järgmine tabel:

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1934 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud 1. XI. 1934 a. kuni 1. XI. 1935 a.			Õiendamata summade seis 1. XI. 1935 a. Kr.
			seletuste ja doku- mentidega Kr.	arvele võtmisega Kr.	kokku Kr.	
Kulud.						
1933/34 a.	462	—	—	—	—	462
1934/35 a.	—	12.596	—	—	—	12.596
Kokku	462	12.596	—	—	—	13.058
Varad.						
1932/33 a. sissetulek	498	—	56	442	498	—
Kõik kokku	960	12.596	56	442	498	13.058

Üldkookuvõte

Riigikontrolli poolt selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta

a) faktilise kontrolli alal.

Aruandeaasta	Lahendamatajaanud summad 1. IV. 1934 a. Kr.	Aruandeaustal võeti selgitamiseks Kr.	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:							Jaa lahendamata 1. IV. 1935 a. Kr.
			seletuste ja doku- mentidega Kr.	tasumisega			riigi kandi võtmi- sega vastavate üle- miste otsuste põhjal Kr.	riigivõlga, nimikirja üleavõtmisega sead. jõusse astunud otsuste põhjal Kr.	k o k k u Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade mnen- damise arvele Kr.	— Kr.				
1930/31	20.599.31	—	2.212.—	—	—	—	—	—	2.212.—	18.387.31
1931/32	37.428.29	—	38.—	2.407.80	—	—	—	—	2.500.80	34.867.49
1932/33	22.447.83	—	53.58	5.206.86	47.30	4.419.12	1.070.23	10.893.00	11.554.74	11.554.74
1933/34	81.095.08	—	17.340.32	2.241.45	1.444.40	—	30.67	21.074.84	60.020.34	60.020.34
1934/35	—	98.121.53	11.661.59	9.406.37	2.926.05	47.90	4.143.68	27.285.59	65.835.96	65.835.96
Kokku	162.170.51	98.121.53	31.914.49	10.442.48	3.517.75	4.467.02	5.284.58	64.026.32	191.265.74	191.265.74

b) järeelkontrolli alal.

Aruandeaasta ja liigid	Lahendamatajaanud summad 1. XI. 1934 a. Kr.	Aruandeaustal võeti selgitamiseks Kr.	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:								Jaa lahendamata summasid 1. XI. 1935 a. Kr.	
			seletuste ja dokumen- tidega Kr.	tasumisega			riigi kandi võtmisega vastavate üllennuste otsuste põhjal Kr.	juure või tagasiin. ma- ram. k/õuk. sead. jõusse- astunud otsuste põhjal Kr.	loomisega jalgrimsest reviil. korras k/õuk. otsuste põhjal Kr.	riigivõlga, nimikirja üles- võetud seadusejõusse- astum. otsuste põhjal Kr.		k o k k u Kr.
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade unendamise arvele Kr.	— Kr.						
Kulude alal.												
1927/28	98.44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98.44	
1928/29	16.927.—	—	3.372.—	13.—	—	—	—	—	3.385.—	18.542.—		
1929/30	10.432.40	—	—	276.40	—	—	—	—	276.40	10.156.—		
1930/31	43.265.33	—	19.618.—	—	—	—	—	20.480.92 ¹⁾	40.048.92	3.216.41		
1931/32	59.250.86	—	37.712.23	976.63	—	—	—	—	58.688.86	562.—		
1932/33	403.006.95	—	432.030.73	12.366.21	48.—	—	—	—	444.444.94	18.562.01		
1933/34	901.310.07	—	838.945.64	3.273.83	63.09	175.—	7.90	—	842.466.36	118.843.71		
1934/35	—	3.022.155.76	141.371.45	4.278.78	4.873.88	341.—	64.58	35.—	150.964.69	3.471.191.07		
Kokku	1.554.291.05	3.022.155.76	1.493.050.05	21.184.85	4.937.87	564.—	72.48	20.465.92	1.540.275.17	3.630.171.04		
Tulude alal.												
1932/33	8.132.93	—	4.210.29	1.720.76	—	—	2.201.88	—	8.132.93	—		
1933/34	1.508.34	—	483.65	736.84	—	—	—	—	1.220.49	287.85		
1934/35	—	11.145.93	7.471.33	33.90	—	—	—	—	7.505.23	3.640.70		
Kokku	9.641.27	11.145.93	12.165.27	2.491.50	—	—	2.201.88	—	16.858.65	3.928.55		
Fondide, depositide ja muude summade alal.												
1927/28	226.—	—	115.—	111.—	—	—	—	—	226.—	—		
1930/31	7.421.358.—	—	120.—	—	—	—	—	—	120.—	7.421.229.—		
1931/32	793.—	—	725.—	68.—	—	—	—	—	793.—	—		
1932/33	1.618.897.54	—	1.133.442.57	102.—	—	—	—	—	1.133.604.57	485.292.97		
1933/34	1.804.980.97	—	622.610.50	303.22	—	—	—	—	622.913.72	1.182.067.25		
1934/35	—	2.045.179.—	698.924.12	262.—	12.206.52	—	—	—	711.482.64	1.933.696.36		
Kokku	10.846.255.51	2.045.179.—	2.455.946.19	906.22	12.296.52	—	—	—	2.469.148.93	11.022.285.58		
Kõik kokku	12.410.187.83	6.278.480.69	3.961.161.51	24.582.57	17.234.39	564.—	2.201.88	72.48	20.465.92	4.026.282.75	14.662.385.77	

¹⁾ Kaitseministeeriumi kulude õiendamise tahtajaks on võetud 20. november.

²⁾ Maareformi teostamisega seotud operatsioonide alal.

Riigiettevõtted.

Eesti Maapank.

Eesti Maapanga tegevus jätkas kasvamist ka 1934 a., suurenedes aasta jooksul ümmarguselt 9,8%, nagu see nähtub muudatustest laenuportfelli seisus, mis oli aasta alul 71.198,9 tuh. kr., aasta lõpuks aga 78.143,8 tuh. kr. ehk suurem 6.944,9 tuh. kr. või 9,8%.

Krediitoperatsioonid.

Peaosa maapanga tegevusest moodustas aruandeaastal põllumajanduslike võlgade ümberlaenustamine. Aasta jooksul lahendati lõplikult 2.085 ümberlaenustamise toimingut, kogusummas 4.631,3 tuh. kr. Aasta lõpuks jäi lahendamata 5.364 ümberlaenustamise asja, üldsummas 12.000,0 tuh. kr., milliste korraldamist jätkatakse 1935 aastal.

Uute laenude andmine panga enese summadest osutus aruandeaastal erakordselt piiratuks. Tähen-datud laene anti välja aasta jooksul vaid 223 juhul 155,3 tuh. kr. väärtuses. Uute laenude erakordne tagasimineki oli tingitud osalt krediidiinõudmise vähenemisest, kuna põllupidajad on muutunud ettevaatlikuks krediiditarvitamisega uuteks investeerimisteks, osalt aga maapanga laenupoliitikast, mis osutus aruandeaastal tähelepanuväärselt passiivseks.

Tähtsa osa panga tegevusest moodustas aruandeaastal ka Asundusekapitali valitsemine. Tähen-datud kapitalist anti välja aasta jooksul uusi laene 715,4 tuh. kr. ning võeti valitsemisele Põllutöömisteeriumilt ostuvõlgasid 5.673,7 tuh. kr. Kokku tuli juure uusi võlaarveid Asundusekapitali arvele aasta jooksul 6.389,1 tuh. kr. Eelmisel aastal oli tähendatud arveid 5.423,1 tuh. kr.

Alltoodud kokkuvõte annab ülevaate panga tegevusest aruandeaastal võrreldult eelmise aastaga (tuh. kr.):

	Laenuportfelli seis	Uusi laene antud:				Võeti üle ostuvõlgasid Põllutöömisteeriumilt
		panga oma summadest	asundusekapitali summadest	maaparan-duse laenu fondi summad	põllumajand. võlg. ümberlaenustam. Asund. kap. võlakirjades	
31. XII. 1934 a.	78.143,8	155,3	715,4	88,3	3.971,7	5.673,7
31. XII. 1933 a.	71.198,9	592,0	604,4	78,3	150,0	5.423,1

Aruandeaasta jooksul pidi laekuma panga enese laenude jooksvaid kui ka eelmisel aastal võlgjäänud tähtajalisi makse 1.071,5 tuh. kr., millest laekus 617,7 tuh. kr. ehk 57,6%. Eelmisel aastal laekus tähendatud makse 56,4%. Kohustuste mittetäitmise pärast määrati sundmüügile aruandeaastal 236 talu, millest müüdi 22, kuna 214 õiendas oma kohustusi sellevõrra, et oksjonid muudeti. Eelmisel aastal määrati müügile 456 talu, millest müüdi 60. Nagu eeltoodust nähtub, maapanga enese laenude tasumine on püsinud aruandeaastal eelmise aasta tasapinnal, näidates ühtlasi väikest tõusu. Paranemist näitas aruandeaastal ka Asundusekapitali laenude tasumine, kus laekumisele kuuluvatest liidetud laenude ja maaostuvõla tähtajalistest maksudest tasuti 59%. Eelmisel aastal tasuti nimetatud maksudest

Laenude tasumine.

50,5%. Kohustuste mittetäitmise pärast määrati müügile aruandeaastal 187 talu, millest müüdi 14. Eelmisel aastal oli määratud müügile 60 talu ning müüdnud 41. Arvestades tasumise paranemist kui ka oksjonite arvu vähenemist, tuleb konstateerida, et ka Asundusekapitali laenude likviidsus on tõusnud aruandeaastal.

Äritulemused.

Tulusid oli pangal 662,4 tuh. kr. ja kulusid 466,2 tuh. kr., nii et tegevuseaasta lõppes 196,2 tuh. kr. puhaskasuga. Eelmisel aastal oli puhaskasu 164,1 tuh. kr. Tulude suurenemine on tingitud panga operatsioonide laienemisest.

Laenude valitsemiskulud püsisid aruandeaastal üldiselt eelmise aasta tasapinnal. Nii moodustasid tähendatud kulud aruandeaastal 0,62% laenuportfelli kogusummast, kuna eelmisel aastal — 0,61%.

Revisjonitulemused.

1. Pank on võtnud Asundusekapitalilt tasu liidetud laenude valitsemise eest rohkem 12.136.52 kr. võrra. Riigikontrolli nõudel maksti tähendatud summa tagasi Asundusekapitali arvele.

2. Põllutööministeeriumist olenevatel põhjustel jäi kindlaks tegemata, kas aruandeaasta jooksul tähendatud ministeeriumi poolt üleantud päraldiste ostuvõlad ka maapanga raamatutes õieti arvestatud, kuna ministeeriumil pole teada missuguses summas on üle antud tähendatud võlgasid. Nimetatud võlgade üleandesumma kindlakstegemine ei tekita ministeeriumile nimetamisväärset tööd, kuna selleks tuleb kokku panna vaid mõnikümmend saateregistrit, milliste juures ostuvõlad on üle antud maapangale. Vaatamata sellele Põllutööministeerium ei ole seni võimaldanud andmeid Riigikontrollile tähendatud üleandesumma kohta, kuigi on nõutud korduvalt seda.

Aastaaruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 3. VII. 1935. a., mille arvete seis oli tasakaalus 31. XII. 1934 a. 85.316.030.25 krooniga.

Asundusekapital.

Asundusekapitali 1934 tegevuseaasta osutus rahaliselt soodsaks. Aasta jooksul laekus eelarvetuluna 6025,7 tuh. kr. ja läks välja kuluna 5314,7 tuh. kr., nii et eelarve lõppes 711,0 tuh. kr. ülejäägiga.

Tegevus.

Alltoodud tabel annab ülevaate eelarvesummade tarvitamisest võrreldult eelmise aastaga (tuh. kr.):

	Maa-seadusega riigi kanda võetud kohustuste täitmiseks	Laenude andmiseks	Uue asunduse-tegevuse finantseerimiseks	Maapanga p.-k. ostmiseks ja maaparan. fondi ja as.-kapitali tegevuse-kapitali täiendamiseks	Ümberlaenust. pantkirj. %%-de vahe katmiseks	Pensio-nide maks-miseks	Adminis-trats. kulude katmiseks	Tasude maks-miseks püri taha jäänud maade eest	Kokku
1934 a.	2.846,2	660,1	686,2	201,8	281,6	68,6	570,2	—	5.314,7
1933 a.	2.609,9	553,1	245,5	250,1	205,8	71,1	435,8	0,5	4.371,8

Võrreldult eelmise aastaga näitas Asundusekapital aruandeaastal 4564,3 tuh. kroonilist või 7,3%-st kasvumist. Nii oli nimetatud kapitali seis aasta alul 62.280,4 tuh. kr., aasta lõpul aga 66.844,7 tuh. kr. Tähendatud suurenemine oli tingitud peaaesjalikult maakorraldusetööde läbiviimisel tekkivate ostuvõlgade jätkuvast üleandmisest Asundusekapitalile aruandeaastal Põllutööministeeriumi poolt.

Aruandeaastal oli Asundusekomisjoni tegevus arenemise ajajärgus ning põhjenes peaaesjalikult maade soetamisel asundamiseks. Kogusummas omandas 1934 a. Asundusekomisjon 16837 hektaari maad, nimelt ostuteel 2611,5 ja riigi-tagavaramaast 14225,5 ha, nii et aasta lõpuks oli komisjoni valduses 25258 ha asundusemaad.

Asundusekomisjon.

Eelarvetulusid oli Asundusekapitali arvel omandatud maade kasutamisest ja müügist 21,8 tuh. kr. ja kulusid asundusemaade omandamisel ja asundamisel 639,6 tuh. kr., asunduselaenude andmisel 46,6 tuh. kr. ja asundusekomisjoni ülalpidamisel 34,6 tuh. kr.

1) Kuludesse oli kantud ilma tarvilikkude seaduslikkude alusteta 20984,19 kr. Riigikontrolli nõudel maksti sellest tagasi Asundusekapitali arvele 12.136,52 kr.

Revisjonitulemused.

2) Asjaajamise alal tulid ilmsiks mõnesugused väiksemad puudused, mis tehti teatavaks Vabariigi Valitsusele.

Asundusekapitali eelarve täitmise aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 19. VII. 1935 a., mis tasakaalus 6.025.743.12 krooniga ning tulude ülejäägiga 711.010.42 kr.

Pikalaenu Pank.

Pikalaenu Panga tegevus koosnes 1934 a., nagu eelmistelgi, kahest osast: laenuoperatsioonidest omal arvel ning laenuoperatsioonidest võõral arvel — valitsemisel olevatest riiklikkudest kapitalidest ja fondidest. Võrreldult eelmise aastaga näitas panga tegevus aruandeaastal 3,7%-st vähenemist, kusjuures operatsioonid panga enese arvel näitasid suuremat tagasiminekut operatsioonidest võõral arvel. Operatsioonide üldine tagasimineku oli tingitud krediidiinõudmise vähenemisest, mis omakorda oli tingitud kriisi jätkumisest meie majanduses.

Tehniline töö operatsioonide läbiviimisel näitas aruandeaastal Pikalaenu Pangas aga tuntavat suurenemist, kuna pangal tuli ümber korraldada vanu elukorterite ja koolimajade ehituselaene vastavalt uutele seadustele ja määrustele, millised nägid ette intressimäära alandamist, tasumise tähtaja pikendamist ja võlguolevate intresside liitmist laenu kustutamata osaga pikaajaliseks tasumiseks. Tähtendatud ümberkorraldamise tegevus suurendas tööd nii arvepidamise kui ka pantide ümberhindamise alal, mida toimetati enne ümberkorraldamist.

Krediitoperatsioonid.

Krediitoperatsioonid näitasid aruandeaastal tuntavat koondumist. Uut krediiti andis pank välja omal arvel 1.418,0 tuh. kr. ja võõral arvel riigikapitalidest ja -fondidest 1.934,2 tuh. kr. Kokku 3.352,2 tuh. krooni, kusjuures sama aja kestel tasuti vanade kohustuste katteks panga alal 2.330,5 tuh. kr. ja riigikapitalide ning -fondide alal 3.613,3 tuh. kr., kokku 5.943,8 tuh. kr. Üldse anti välja aruandeaastal uut krediiti 2.591,6 tuh. kr. võrra vähem endiste laenude tasumisest. Suuremat tagasiminekut näitasid sealjuures uued laenud panga arvel, milliseid anti välja aruandeaastal ca 39% võrra vähem vanade laekumisest.

Üksikutest majandusealadest finantseeris pank aruandeaastal suurimal määral suurtööstust, andes sinna uusi laene 436,3 tuh. kr. väärtuses.

Teises järjekorras krediteeris pank aruandeaastal elukorterite ehitamist, milleks anti välja aasta jooksul uut krediiti 360,6 tuh. kr.

Kolmandas järjekorras krediteeris pank aruandeaastal koolimajade ehitamist, milleks anti 272,5 tuh. kr.

Neljandal kohal uute laenude poolest asusid omavalitsused ja muud alad, saades uut krediiti 225,9 tuh. kr.

Viiendas järjekorras krediteeris pank aruandeaastal kesk- ja väiketööstust, kuhu anti uusi laene 219,9 tuh. kr.

Ülejäänud majandusealad finantseeris pank aruandeaastal väiksemal määral, millistest võiks märkida laevandust ja pangandust, missugustele anti uusi laene 146,5 tuh. kr. ja 123,0 tuh. kr.

Peale eelnimetatud alade anti aruandeaastal Põllutöömisteeriumile lühiajalist laenu või preemiate maksmiseks 1.320,0 tuh. kr.

Üldse anti aruandeaastal uusi laene, nagu eelpool juba tähtendatud, vanade tasumisest vähemal määral. Selle tõttu langesid aasta jooksul kõikide majandusealade krediidid, välja arvatud laevanduse ja koolimajade ehituselaenud, missugused näitasid mõningat tõusu.

Alltoodud tabel annab ülevaate üksikute majandusealade finantseerimisest aruandeaasta lõpuks (tuh. kr.):

Krediitsaajad	1934 aastal antud:						1934 a. lõpuks kokku krediiti väljas ühes eelmiste aastate krediitidega	1933 a. lõpuks oli krediiti väljas	1934 a. krediit suurenenud (+) vähenenud (—)
	Laenud panga arvel		Laenud võõral arvel panga valits. võetud riigifondidest ja -kapitalidest			K o k k u			
	Hipoteeklaenuid 8% sed	Laenuid mitmesug. kindl. haril. %	„A“ liigi laenud	Riiklikud fondilaenud	Maatundusekapitali laenud				
Suurtööstus	53,3	300,0	83,0	—	—	436,3	10.520,7	11.350,0	—829,3
Kesk- ja vaiketööstus	60,8	159,1	—	—	—	219,9	1.310,0	1.310,0	—
Põllumajandus	—	77,3	—	—	—	147,2	2.104,6	2.560,0	—455,4
Põllumajand. tööstus	—	24,0	—	—	—	20,3	44,3	4.384,0	—336,0
Põllumajand. koolid, katsejaamad ja kirjastus	—	—	—	—	—	—	467,2	490,0	—22,8
Ehitusetegevus	40,2	320,4	—	—	—	360,6	4.303,0	4.340,0	—37,0
Kalandus	—	—	—	—	50,0	50,0	157,3	184,0	—26,7
Laevandus	40,0	51,5	—	55,0	—	146,5	1.295,1	1.290,0	+ 5,1
Pangad	—	70,0	53,0	—	—	123,0	11.060,9	13.020,0	—1959,1
Koolimajade ehitused	—	—	—	272,5	—	272,5	3.576,9	3.410,0	+ 166,9
Kirjandus ja muud hariduslikud ülesanded	—	—	—	6,0	—	6,0	114,7	190,0	—75,3
Omaval. ja muud alad	81,0	140,4	4,5	—	—	225,9	6.506,6	6.740,0	—233,4
Riikl. ettevõtete põhi- ja tegevusekapital	—	—	—	—	—	—	28.672,6	25.760,0	+ 2.912,6
Põllutöeministeerium	—	—	—	—	1.320,0	1.320,0	1.320,0	—	+ 1.320,0
Kokku	275,3	1.142,7	140,5	333,5	1.460,2	3.352,2	75.793,6	75.364,0	+ 429,6

Laenude likvideerimine. „A“ liigi laenude likvideerimine toimus aruandeaastal endises suunas. Aasta jooksul nõuti sisse sundkorras ja tasuta vabatahtlikult võlgnikkude poolt tähendatud laenude põhivõla ning protsentide kattteks 1.374,3 tuh. kr.; võeti üle nimetatud laene panga arvele 332,2 tuh. kr.; anti üle nende kattteks varandusi Vabariigi Valitsusele 292,4 tuh. kr. ning kustutati Vabariigi Valitsuse otsustel 46,4 tuh. kr. Seega kokku likvideeriti aruandeaasta jooksul „A“ liigi laene 2.045,3 tuh. kr. väärtuses.

„A“ liigi laenud.

Uusi laene sularahas anti välja aruandeaastal „A“ liigi summadest Vabariigi Valitsuse sellekohastel otsustel 193,2 tuh. kr., millest läks muuseas suurtööstusele 83,0 tuh. kr. ja pangandusele 105,6 tuh. kr.

Likvidatsioonil oli aruandeaasta lõpuks 112 „A“ liigi laenu kogusummas 1.193,6 tuh. kr. Tähendatud laenud on kahtlastest puhastatud, mispärast nende alal pole karta suuremaid kahjusid.

Raskes seisukorras „A“ liigi laene oli aruandeaasta lõpuks kogusummas 195,8 tuh. kr. Kahjud tähendatud laenu alal on mööda pääsemata.

Ülejäänud „A“ liigi laene oli aruandeaasta lõpuks 5.341,1 tuh. kr. Tähendatud laenud on võrdlemisi head laenud, milliste likvideerimise kiirustamiseks puudub vajadus, või niisugused, milliste likvideerimist Vabariigi Valitsus ei pea soovitavaks.

Peale eelnimetatud vanade „A“ liigi laenu oli aruandeaasta lõpuks väljas veel uusi „A“ liigi laene 1.592,4 tuh. kr. väärtuses, mis antud Vabariigi Valitsuse sellekohastel otsustel vanade „A“ liigi laenu kattteks laekunud summadest.

Oksjonil omandatud varandused. Aasta jooksul omandati juure 1 kinnisvara 35,3 tuh. kr. ning realiseeriti 6 varand. üksust 391,4 tuh. kr. väärtuses.

Varade realiseerimisest saadi kolmel juhul kasu 25,8 tuh. kr. ja kahel juhul kahju 12,9 tuh. kr.

Aruandeaasta lõpuks oli saldos oksjonil omandatud varandusi 801,1 tuh. kr.

Osa nimetatud varandustest andis kasu, osa kahju, kuid kokkuvõetult andis tähendatud varanduste eksploateerimine kuni aruandeaasta lõpuni kasu 19,9 tuh. kr.

Laenude tulukus. Intresse ja muid tulusid saadi „A“ liigi laenudelt aruandeaastal 438,5 tuh. kr. ja nimetatud laenude katteks oksjonil omandatud varade eksploateerimisest 9,7 tuh. krooni, kokku 448,2 tuh. kr. Samal ajal makseti laenude valitsemise eest tasu Pikalaenu Pangale 158,7 tuh. kr., nii et puhastulu „A“ liigi laendelt oli 289,5 tuh. kr. ehk ümmarguselt 2,9% paigutatud kapitalilt. Eelmisel aastal oli kapitaliteenistus 3,5%, millest järgneb, et laenude tulukus aruandeaastal on tuntavalt langenud.

Ametkond.

Aruandeaasta lõpul oli pangal peale juhatuse liikmete 78 ametnikku ja teenijat, kellest 71 koosseisulist ja 7 ajutist tööjõudu. Eelmisel aastal oli pangal sama arv ametnikke.

Äritulemused.

Palgaolud püsisid eelmise aasta tasapinnal. Keskmine palgamäär ühes lisatasudega oli 136,81 kr. kuus.

Tulusid oli pangal 1.664,8 tuh. kr. ja kulusid 1.130,7 tuh. kr. nii et tegevuseaasta lõppes 534,1 tuh. kr. puhaskasuga. Eelmisel aastal oli panga puhaskasu 623,6 tuh. kr. Puhaskasu tagasimineku on tingitud laenuportfelli vähenemisest, mis leidis aset kredidivajaduse langemise tõttu.

Laenude valitsemise kulud näitasid aruandeaastal mõningat tõusu. Eelmisel aastal olid tähendatud kulud 0,60% laenude kogusummast, kuna aruandeaastal 0,66%.

Märkused.

Pank ei ole asunud võlgade sundsissenõudmisele 10 isikult, kellele Vabariigi Valitsuse otsustega 31. VII. 1931 a. ja 15. VI. 1932 a. vähendati nende „A“ liigi kohustusi riigi vastu ca 75% võrra ning kellel on tasumata tähtajalised maksud nimetud vähendatud võlgadelt alates 1932 aastast. Panga teguviis selles osas on vastolus eelnimetatud Vabariigi Valitsuse otsustega, millised ei võimalda sarnast viivitamist. Kõnesolevale nähtusele juhtis Riigikontroll Vabariigi Valitsuse tähelepanu panga 1933 a. ja 1934 a. aruannete kinnitamisel, kuid see ei annud tagajärgi.

„A“ liigi laenude arvepidamine osutub komplitseerituks, kuid sellele vaatamata ei saa pidada aruanne rahuldavaks, kuna see ei sisalda bilanssi ega kasude-kahjude arvet, millised tegelikult aruande moodustavadki. Aastaruande kinnitamise puhul juhtis Riigikontroll Vabariigi Valitsuse tähelepanu nimetatud asjaolule. Seni toimub arvepidamine endises korras.

Maatulundusekapital.

Maatulundusekapitali tegevus jätkas tagasiminekut ka 1934 a. Laenude kogusumma, mis oli eelmisel aastal 5.005,5 tuh. kr., langes aruandeaasta lõpuks 4.809,7 tuh. kroonile, vähenedes seega ümmarguselt 4%.

Tegevus.

Tagasiminekut näitasid aruandeaastal ka uued laenud, mida anti välja 140,2 tuh. kr., kuna eelarve järgi kavatseti anda 534,2 tuh. kr. Eelmisel aastal anti uusi laene 224,4 tuh. kr.

Tegevuse tagasimineku põhjustas peaaesjalikult laenusooviavalduste vähenemine, mis andis end tunda aruandeaastal suuremal määral. Tegevuse tagasimineku mõjus osalt ka asjaolu, et osa aruandeaastal nõutud laenudest anti välja tehnilistel põhjustel 1935 a.

Ühel ajal uute laenude andmisega jätkas Maatulundusekapital kõrgemaprotsendiliste vanade laenude ümberkorraldamist soodsamatele laenuitingimustele. Tähendatud ümberkorraldamise kui ka uute odava-protsendiliste laenude andmise tagajärjel langes keskmine laenuprotsent aruandeaastal veelgi. Nii oli nimetatud protsent eelmisel aastal 1,9%, kuna aruandeaastal 1,8%.

Alltoodud tabel annab ülevaate keskmise laenuprotsendi liikumisest aruandeaastal (tuh. kr.):

	Laenuprotsendi maar								Kokku	Keskmine %
	ilma %	0,5%	1%	2%	3%	4%	5,5%	6%		
31. XII. 1934 a. laene portfellis	252,5	144,3	2.628,1	123,9	1.079,2	479,6	100,0	2,1	4.809,7	1,8
31. XII. 1933 a. laene portfellis	252,6	113,9	3.088,1	138,3	726,2	592,1	38,3	113,3	5.062,8	1,9

Tulusid oli aruandeaastal 73,2 tuh. kr. ja kulusid 162,8 tuh. kr., nii et tegevus lõppes 89,6 tuh. kr. puudujäägiga. Tegevuse puudujääk on tingitud kahtlaste võlgade mahakirjutamisest, missuguseid kanti bilansi puhastamiseks kahjudesse 118,4 tuh. kr.

Äritulemused.

Suurem osa mahakantud võlgadest on uued laenud, mis antud Maatulundusekapitalist ja missuguste mahakirjutamine on tingitud tähendatud kapitali valitsemise korrast. Nimetatud korra järgi antakse laene kindlustuste materjalväärtuse alusel ja ei arvestata küllaldaselt määral laenuvõtja majapidamise elujõulisuse küsimusega, kuna laenu tuleks anda vaid elujõulistele ettevõtetele ning seda kooskõlas viimaste maksuvõimega, s. t. niisugusel määral, et laenu tasumine ei tekitaks raskusi ning sünniks majapidamise jooksvatest tuludest. Riigikontroll on korduvalt juhtinud tähelepanu nimetatud korra puudulikkusele, kuid Maatulundusekapitali nõukogu pole seni arvestanud tähendatud seisukohaga. Nüüd on aga tekkinud olukord, kus suurema saneerimise aktsiooni ettevõtmine piimaühingute tervendamiseks on mööda pääsemata. Maatulundusekapitalil tuleb kanda sel puhul suurte summadeni tõusvaid kahjusid.

Maatulundusekapitali aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures leiti, et aruanne on kooskõlas raamatutega ning õige.

Revisjonitulemused.

Laenude hulgas leidis 11 laenu kogusummas 65,7 tuh. kr., missugused ei olnud kindlustatud seaduste ja määruste kohaselt.

Aastaaruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 8. V. 1935 a., mille järgi arvete seis 31. XII. 34 a. oli tasakaalus 6.438.650,47 krooniga.

Riigihoiukassa.

Tegevus.

Riigihoiukassa tegevus on laienenud iga aastaga asutamise ajast alates, kuid 1934 a. tegevus ületab eelmised aastad nii summaliselt kui ka töökoormatuselt, näidates hoiusummade seisu, läbikäigu, tehingute ja arvete tuntavat suurenemist.

Ülevaate aruandeaasta tegevusest võrreldult 1933 aastaga annab järgmine tabel:

	1934 a.	1933 a.	Suurenemine
Hoiusummad	8.384 tuh. kr.	6.125 tuh. kr.	2.259 tuh. kr. 36,9%
Hoiusummade läbikäik	10.124 „ „	8.545 „ „	1.579 „ „ 18,5 „
Hoiutehingute arv	47.508	43.040	4.468 „ 10,4 „
Hoiuarvete arv	15.799	13.082	2.717 „ 20,8 „

Riigihoiukassa tegevuse hoogsat suurenemist aruandeaastal tuleb seletada rahva usalduse avaldamisega Riigihoiukassa kui riikliku asutise vastu.

Riigihoiukassal oli aruandeaasta lõpul Eesti Panga osakondade juures 11 osakonda ning postkontorite juures 115 agentuuri.

Hoiusummade pealt maksis Riigihoiukassa 1934 a. intresse: tähtajata (jooksvate) arvete pealt — 2½% ja tähtajaliste pealt (kuni 1. maini 1934 a.): tähtajaga alla 1 aasta — 3½% ja vähemalt üheaastase tähtajaga — 4%. 1. maist 1934 a. Riigihoiukassa alandas tähtajaliste hoiusummade intressimäära ½% võrra. Keskmiselt makseti hoiusummadelt intressi 2,74% aastas.

Hoiusummade hoogne tõus võimaldas Riigihoiukassale omandada suuremal määral väärtpabereid. Aasta jooksul osteti juure mitmesuguseid väärtpabereid 1.792,7 tuh. kr. nimesväärtuses. Aasta lõpuks oli hoiusummadest — 8.383,6 tuh. kroonist mahutatud väärtpaberitesse 5.782,5 tuh. kr. ehk 69%. Väärtpaberitesse mahutatud summadelt saadi keskmiselt intressi 5,72%.

Tulud ja kulud.

Tulusid oli Riigihoiukassal tegevuseaasta jooksul 288,6 tuh. kr. ja kulusid 223,3 tuh. kr., millest passiivintresse hoiusummadelt 194,8 tuh. kr. ja administratsioonikulu 28,5 tuh. kr., nii et tegevuseaasta lõppes 65,3 tuh. kroonilise ülejäägiga.

Revisjon.

Aruandeaasta jooksul revideeriti hoiukassa agentuure 94 juhul, kusjuures 2 juhul leiti asjaajamise väiksemaid puudusi. Aastaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal Eesti Pangas, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi. Tähendatud aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 21. VI. 1935 a.: äriseis 31. dets. 1934 a. 8.582.706.84 kr. ja puhaskasu 65.284.26 kr.

Riigi põlevkivitööstus.

Riigi põlevkivitööstuse 1934 aasta tegevus näitas nii tootmise kui ka toodangu realiseerimise alal tuntavat suurenemist.

Tegevus.

Toodang. Põlevkivi võeti välja aruandeaasta jooksul 237,4 tuh. tonni, kuna eelmisel aastal oli võetud 209,3 tuh. tonni ning eelarve järgi kavatseti võtta 230 tuh. tonni, millest järgneb, et aruandeaasta toodang ületas eelmise aasta 13,4% ning eelarve 3,2% võrra. Põlevkivi väljavõtmist teostati aruandeaastal ainult Kohtla-Käva kaevanduses. Kukuruse kaevanduses lõpetati töö 1. VI. 1934 a., kuna mõlemale kaevandusele ei jätkunud tööd teotsemiseks täie koormatusega.

Suurenemist näitas aruandeaastal ka toorõlivalmistamine, kusjuures õlivabrik töötas kogu aasta täie koormatusega. Aasta kestel töötati ümber 62,5 tuh. tonni põlevkivi, saades sellest 11 tuh. tonni toorõli, mis ümberarvestatult normaalkivile annab õlisaagi 20,2%. Eelmisel aastal oli ümber töötatud 60 tuh. tonni põlevkivi, saades sellest 10,4 tuh. tonni ehk 19,2% toorõli. Eeltoodust nähtub, et toorõli-toodang on suurenenud aruandeaastal 5,8%, kuna õlisaagi protsent on paranenud $\frac{1}{20}$ võrra, tõustes 20,2%-le eelmise aasta 19,2% vastu.

Samuti osutas suurenemist aruandeaastal ka toorõli ümbertöötamine bensiini- ja destillatsioonivabrikutes, kus aasta jooksul tarvitati 9,6 tuh. tonni toorõli, millest saadi mitmesuguseidprodukte 8,6 tuh. tonni. Eelmisel aastal oli ümber töötatud tähendatud vabrikutes 7,9 tuh. tonni toorõli ehk 1,7 tuh. tonni võrra vähem.

Toodangu realiseerimine. Põlevkivi realiseeriti aruandeaastal 230 tuh. tonni, kusjuures suuremateks tarvitajateks osutusid raudteevalitsus (65,6 tuh. tonni) ja põlevkivitööstuse enda toorõlivabrik (62,5 tuh. tonni). Eraturg tarvitas 96,8 tuh. tonni ehk 42% kogu toodangust. Eelmisel aastal oli eraturu tarvitus 64,7 tuh. tonni põlevkivi, millest järgneb, et eraturu tarvitus on aruandeaastal ca 50% võrra kasvanud.

Õlisaaduste turustamine teostus aruandeaastal samuti edukalt. Produtseeritavad kaubad osutusid turunõuete kohaseks ning nõudmine nende järgi näitas pidevat tõusu. Teatud raskusi tekitas vaid estobituumeni turustamise küsimus, kuid tööstuse poolt algatatud propaganda tulemusena on ka nimetatud saadus leidnud viimasel ajal teedehitusematerjalina tarvitamist.

Kaupade kindla kvaliteedi väljakujunemisega õlisaadused on võitnud endale ka välisurgudel soodsa seisukoha, kusjuures peaturgudeks osutuvad naaberriigid. Välisurgudele mahutati aruandeaastal 4,5 tuh. tonni õlisaadusi, mis ületab ca 0,9 tuh. tonni võrra eelmise aasta ekspordi.

Siseturule mahutati aasta jooksul 7,6 tuh. tonni, nii et kokku realiseeriti aruandeaastal õlisaadusi 12,1 tuh. tonni ehk 1,1 tuh. tonni võrra rohkem kui produtseeriti. Müügi suurenemise tagajärjel kujunesid ka õlisaaduste laoseisud väiksemateks aasta lõpuks.

Alltoodud tabel annab ülevaate saaduste tootmisest ja realiseerimisest aruandeaastal võrreldult eelmise aastaga (tuh. tonnides):

	Produktseeriti:			Realiseeriti:	
	põlevkivi	toorõli	toorõli ümbertöötamise saadusi	põlevkivi	toorõli ja selle ümbertöötamise saadusi
1934 a.	237,4	11,0	8,6	230,0	12,1
1933 a.	209,3	10,4	6,9	193,0	10,6

Abitööstused — kaevanduse jõujaam, mehaanikatöökoda, saeveski ja laboratoorium töötasid aruandeaastal, nagu eelmistelgi, peaaasjalikult põlevkivitööstuse enese tarvituste rahuldamiseks. Abitööstustest produktseeris väljaspoole vaid jõujaam, müües eratarvitajatele aasta jooksul 62,1 tuh. kv. elektrienergiat.

Tegevuse tulemused.

Põlevkivitööstuse majanduslik seisukord osutus aruandeaastal üldiselt võrdseks eelmise aasta seisukorrale. Suurenenud on aruandeaasta jooksul amortisatsioonisummade ja eelmise aasta puhaskasu arvel seaduses ettenähtud määral tagavara-, amortisatsiooni- ning mitmesugused erikapitalid.

Omakapitalide suurenemise tõttu vähenes aruandeaastal võõrkapitali osatähtsus veelgi, kuigi see varemgi ei olnud suur. Aruandeaasta lõpuks oli põlevkivitööstusel omakapitale 97,1% ja võõrkapitali 2,9%. Eelmisel aastal oli võõrkapitali 3,6%. Suurenenud on aruandeaastal ka talitusevarade osatähtsus, mis oli aruandeaasta lõpuks 26,4%, kuna eelmisel aastal oli 24,1%.

Puhaskasu andis põlevkivitööstus aruandeaastal 120,1 tuh. kr. ehk 3,4% riigi poolt tööstusse investeeritud kapitalilt. Eelmisel aastal oli puhaskasu 92,4 tuh. kr.

Revisjon.

1934 aasta aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures leiti, et aruanne on kooskõlas tööstuse raamatutega ning selles näidatud andmed tõepärased. Revideerimisel ei leitud nimetamisväärsid puudusi. Aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse otsusega 8. V. 1935 a., mille järgi äriseis 31. dets. 1934 a. 6.767.848.99 kr. ning puhaskasu 120.149.11 kr.

Riigi turbatööstus.

Kütteturba valmistamise alal on Riigi turbatööstus teotsenud 1934 aastal edukalt, valmistades aasta jooksul 105,8 tuh. m³ kütteturvast, kuna eelmisel aastal oli valmistatud 101,3 tuh. m³ ning eelarve järgi tuli valmistada 88 tuh. m³, nii et aruandeaasta toodang osutub suuremaks eelmisest aastast 4,4% ja eelarvest 20%.

Toodang ja
realiseerimine.

Jälgides kütteturba realiseerimist selgub, et peale aastaid kestnud suurenemist on müük aruandeaastal tuntuvalt langenud, kuigi seda teostati odavamate hindadega kui kunagi varemalt. Nii müüdi 1933 a. tarvitajaskonnale kütteturvast 63,3 tuh. m³, kuna aruandeaastal aga 56,8 tuh. m³ ehk vähem 6,5 tuh. m³ või 10% võrra. Müügi vähenemise põhjuseks oli aruandeaasta pehme tali, kui ka saepuru ja muu puudejätiste kütteinena tarvituselevõtmine tööstustes, mida soodustas suuremaarvuline puusaaduste ümbertöötamine; samuti ka kivisöe tarvitamise suurenemine hinna languse tõttu ühenduses sisseveotolli alandamisega.

Jõujaamas oli kütteturba tarvituse 3 tuh. m³ võrra suurem eelmisest aastast, tõustes 35,4 tuh. m³ eelmise aasta 32,4 tuh. m³ vastu. Tarvitamise suurenemine jõujaamas oli tingitud produktsiooni vastavast kasvamisest. Peale selle kasutati turvast omatarvituseks 2,2 tuh. m³, nii et aruandeaastal realiseeriti kütteturvast kokku 94,4 tuh. m³. Eelmisel aastal realiseeriti kütteturvast 97,9 tuh. m³.

Erilist tähelepanu pööras turbatööstus aruandeaastal alusturba valmistamisele, samuti selle tarvitamise propageerimisele siseturul kui ka ekspordivõimaluste soetamisele. Aruandeaastal valmis Ellamaal uus alusturbavabrik, mis võimaldas ajakohast tootmist, kuid hävines tulekahjus 19. VII. 1935 a.

Alusturbamüük osutus aruandeaastal nagu eelmistelgi — väikeseks, piirdudes ümmarguselt 4,2 tuh. palliga, mis läksid peaaesjalikult siseturule. Välisurud on alles sissetöötamisel, kuid on loota, et alusturvas muutub juba ligemal ajal tõhusaks eksportartikliks.

Turba briketeerimise alal ei ole seni saavutatud tarvilikke tulemusi, kuigi katsetamised on kestnud juba aastaid ning nõudnud teatavaid kulutusi.

Ellamaa jõujaama tegevus näitas aruandeaastal tuntuvat suurenemist, ületades 1933 a., kui ka eelarve. Nii produtseeris jõujaam aruandeaastal 6,33 mil. kvt., kuna eelmisel aastal produtseeris 5,86 milj. kvt. ning eelarve järgi pidi produtseerima 5,99 milj. kvt. Tarvitajatele müüdi aasta jooksul 4,94 milj. kvt. ehk 0,47 milj. kvt. või 10,5% võrra rohkem eelmisest aastast. Tööstuse ja muude omatarvituste rahuldamiseks kasutati 0,81 milj. kvt. Kaod moodustasid 0,59 milj. kvt. ehk 9,3%. Eelmisel aastal olid kaod 10,8%.

Jõujaama tegevuse suurenemise põhjustas peamiselt tööstusevoolumüügi tõus, kuna soodsate müügihindade tõttu on hakatud jõuallikana tarvitama Ellamaa voolu. Tegevuse suurenemisele mõjus kaasa osalt ka valgustusevoolu tarvitamise tõus linnades ja alevites.

Keskmine kvt. müügihind oli aruandeaastal 9,93 senti. Eelmisel aastal oli tähendatud hind 10,14 senti.

Aruandeaastal jõudis lõpule ka jõujaama uuendamise kava teostamine, mille tagajärjel jaam jätkab nüüd tööd kahe suurevõimelise auruturbiiniga.

Lavasaare tööstuses hävines aruandeaastal tulikahjus vana jõujaam. Turbatööstuse poolt on asutud uue jõujaama ehitamisele, milline kalkulatsioonide kohaselt valmib 1935 a.

Tegevuse tulemused.

Turbatööstuse seisukord osutus aruandeaastal tarviliselt likviidseks. Aasta jooksul on tööstuse vabad kapitalid tuntavalt kasvanud, krediidipeale müükide piiramise tagajärjel, mille tõttu deebitoride seis langes üle 50%. Suureneud on ka varade amortisatsioonikapital. Samuti on suurenenud eelmise aasta puhaskasu arvel seadustes ettenähtud määral tagavara- ning erikapitalid, kuna tööstuse kohustused kreditoride vastu on vähenenud sama aja jooksul ümmarguselt 50%, millised muudatused näitavad tööstuse soodsat seisukorda.

Kasude ja kahjude arve järgi oli turbatööstusel aruandeaastal tulusid 408,7 tuh. kr. ja kulusid 293,2 tuh. kr., seega puhaskasu 115,5 tuh. kr. Eelmisel aastal oli puhaskasu 105,4 tuh. kr.

Suuremaks tuluallikaks oli elektrimüük — 308,9 tuh. kr., siis turbamüük — 56,7 tuh. kr., kuna ülejääk — 43,1 tuh. kr. laekus segatuludena.

Suurema kuluna esines varade amortisatsioon — 139,6 tuh. kr., riigimaksud — 73,6 tuh. kr., varade mahakirjutused 36,4 tuh. kr., juhatuse kulud — 32,2 tuh. kr. Ülejäänud 11,3 tuh. kr. moodustavad mitmesugused väiksemad kulud.

Aruandeaasta puhaskasu teeb välja riigi poolt tööstusse mahutatud kapitalilt 5,1%.

Revisjon.

Aastaaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi.

Aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse otsusega 3. VII. 1935 a.: äriseis 31. dets. 1934 a. tasakaalus 3.892.386.24 kr. puhaskasuga 115.533.11 kr.

Riigi trükikoda.

Riigi trükikoja tegevus näitas 1934 aastal tuntuvat paranemist. Tööpuudus, mis eelmistel aastatel märgatavalt halvas trükikoja tegevust, ei annud end tunda suuremal määral aruandeaastal. Tarvilise tööhulga leidumine võimaldas trükikoja peale mitmeid aastaid kestnud tööpuudust teotseda aruandeaastal jälle normaalse töökoormatusega. Aasta esimesel poolel andis tööpuudus end veel tunda, kus kahel kuul, jaanuaris ja märtsis, trükkimise personaal ja ladujad töötasid alla kuue päeva nädalas. Aasta teisel poolel leidis tööd aga tarvilisel määral ning trükikojal tuli teotseda vahetevahel ka kahe vahetusega. Võrreldult eelmise aastaga näitas tegevus aruandeaastal 15%-st suurenemist. Toodangu koguväärtus oli aruandeaastal 726,7 tuh. kr., kuna eelmisel aastal 631,8 tuh. kr.

Tegevus.

Alltoodud kokkuvõte annab ülevaate trükikoja tegevusest üksikute osakondade viisi aruandeaastal (tuh. kr.):

	1934 a. toodang	1933 a. toodang
Väärtmärkideosakond	286,9	245,9
Lihtrükiosakond	306,2	272,3
Kirjastus	133,6	113,6
Kokku	726,7	631,8

Koosseis. Koosseisu aasta jooksul ei suurendatud. Aasta lõpuks oli trükikoja teenistuses 211 isikut: administratiivametnikke 8, kirjastuseametnikke 11 ja tehnilisi jõude ning töölisi 192.

Puhaskasu. Puhaskasu andis trükikoda aruandeaastal 43,9 tuh. kr. Eelmisel aastal oli puhaskasu 21,8 tuh. kr.

Riigi trükikoja aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures leiti, et aruanne on koostatud õieti, kooskõlas raamatute ning dokumentidega. Revideerimisel ei tulnud ilmsiks puudusi. Aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 8. V. 1935 a.

Revisjontulemused.

Kopli kinnisvaravalitsus.

Kopli kinnisvaravalitsus asutati Riigivanema poolt 20. juunil 1934 a. dekreedina antud põhimääruse alusel. Tema ülesandeks on Tallinnas. Kopli poolsaarel asuvate end. a.-s. Vene-Balti Laevaehituse ja end. a.-s. Põhja-Lääne metallurgia, mehaanika ja laevanduse tehaste (end. Böcker & Co) kinnis- ja vallasvarade valitsemine ning kasutamine, millised varad langesid riigi kätte tasuks antud laenude eest.

Tegevus.

Tegevust alustas Kopli kinnisvaravalitsus 1. augustil 1934 a., võttes üle eelnimetatud varad ühes kõigi õiguste ja kohustustega, tegutsedes seega 1934 aastal ainult 5 kuud. Tähtsamaks ülesandeks kinnisvaravalitsusele oli aruandeaastal endistelt valdajatelt varade ülevõtmine ja hindamine, millised tööd teostati nõukogu poolt valitud komisjoni kaudu ning missugused varade suure arvu tõttu kestsid kuni aasta lõpuni. Varade korrashoiu alal jätkas kinnisvaravalitsus endiste valdajate poolt algatud töid. Uute töödena viidi läbi telefonivõrgu ümberkorraldamine ja mõne endise vabrikahoone ümberehitamine viljaladudeks Majanduseministeeriumile. Üldiselt teostati aga aruandeaasta lühisuse tõttu töid mitmel alal väiksemal määral, kui ette nähtud eelarves. Tegematajäänud tööd ca 100,1 tuh. kr. ulatuses viiakse läbi Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt 1935 aastal.

Tulud ja kulud.

Kasude ja kahjude arve järgi oli kinnisvaravalitsusel tulusid 236,4 tuh. kr. ja kulusid 179 tuh. kr.; tegevuseaasta lõppes 57,4 tuh. kr. puhaskasuga.

Revisjonitulemused.

Aastaaruande revideerimisel tulid ilmsiks mõnesugused väiksemad asjaajamise puudused, mis tehti teatavaks Vabariigi Valitsusele kirjaga 21. VI. 1935 a.

Aruanne kinnitati Vabariigi Valitsuse otsusega 10. VII. 1935 a., mille järgi äriseis 31. dets. 1934 a. 7.868.877.58 kr. ja puhaskasu 57.382.92 kr.

Arsenal.

Arsenali kapitalid 1934/35 eelarveaastal muutusid järgmiselt:

Kapitalid.

Põhikapital suurenes aruandeaastal kaitseväeametkonnalt tasuta ülevõetud vana metalli realiseerimisest saadud summa 82.923.85 kr. võrra.

Tegevusekapitalis aruandeaasta jooksul ei olnud muudatust.

Amortisatsioonikapital suurenes varade amortisatsioonisumma 23.609.21 kr. võrra ja vähenes 18.340.62 kr. varade mahakustutamise ja kapitaalremontide arvel. Üldine suurenemine 5.268.59 kr.

Tagavarakapital suurenes eelmise aruandeaasta puhaskasust juure arvatud 11.112.56 kr. võrra.

Kogusummas saadud tuludest moodustasid tootmistulud 96,43% ja muud tulud 3,57%.

Tulud-kulud ja võrdlus eelarvega.

Kogusummas kuludest moodustasid tööjõutasud 24,21%, äratarvitatud materjal 29,29% ja kaudsed kulud 46,50%.

Võrreldes eelarvega saadi tootmisest tulusid vähem 3,97% ja rohkem muid tulusid 19,91%.

Kuludest tööjõutasud suurenesid võrreldes eelarvega 0,39%, kuna materjalide kulu oli vähem 0,67%, ka kaudseid kulusid oli vähem 7,26%.

Tulude ülejääk saavutati 3.209.21 kr. suuruses summas.

Toodang suurenes aasta jooksul kaitseväeametkonna tellimiste alal 3,38%, riigi-, eraasutiste ja -isikute tellimiste alal 12,14% ning Arsenali sisetellimiste alal 35,82%.

1933/34 a. ja 1934/35 a. toodangute võrdlus.

Riigi-, eraasutiste ja -isikute tellimiste täitmiste alal on toodangu suurenemine tingitud Riigi trükikoja, Posti-telegraafi-telefonivalitsuse ja muude asutiste tellimiste tõusust. Arsenali sisetellimiste suurenemine on tingitud poolvabrikatide valmistamise tõusust.

Et kulusid kokku hoida, selleks amortiseeriti varasid osaliselt. Aruandeaasta normaalne varade amortisatsioon oleks 67.923.16 kr., kuid amortisatsiooniks kulutati 20.400 kr. eelarve korras ja aasta lõpul kanti tulude ülejääk — 3.209.21 kr. täiendavalt amortisatsioonikapitali arvele.

Kuigi Arsenali aruandeaasta toodang tõusis võrreldes eelmise aastaga, oli siiski ülejääk 24.572.20 kr. võrra vähem kui eelmisel aastal. Selle nähtuse põhjuseks on suurenev konkurents tööturul, kuid ka asjaolu, et Arsenal aruandeaastal remonteeris tööstusesiseseadet — 35.029.76 kr. väärtuses — ca 10.000 kr. rohkem kui eelmisel aastal. Peale selle hinnati ümber materjale laos, mis kaudsete kulude arve kaudu kuluks kanti 16.379.38 kr. suuruses summas — ca 8.000 kr. rohkem kui eelmisel aastal. Ka amortiseeriti eelarve korras rohkem 4.100 kr. võrra.

Riigiasutiste töödest Posti-telegraafi-telefonivalitsusele üleantud tööd lõppesid Arsenalile suurema kahjuga. Tähen datud tööd on ka endistel aastatel lõppenud kahjuga.

Osa riigi-, eraasutiste ja -isikute töid on kasu suhtes lõppenud Arsenalile soodsalt.

Arsenali bilanss 31. III. 35 a. on tasakaalus 2.193.909.66 kr. suuruses summas.

Bilanss.

Pühaskasu.

Ülejääk 3.209.21 kr. ei tulnud jaotamisele Arsenalis põhikirja § 22 (RT 19 — 1926) kohaselt, vaid Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud 1934/35 a. tulude-kulude eelarve märkuse põhjal kanti tähendatud summa aruandeaasta lõpul amortisatsioonikapitali arvele.

Puudused.

Eelkontrolli korras läbivaatamiseks esitatud mõnedes tehingute kavades tehti mitmesuguseid muudatusi ja parandusi. Ühel korral kavatses Arsenal muretseda materjali otsekoheste ostu teel ühelt firmalt, millega ei olnud Riigikontroll nõus. Hiljem korraldati pakkumised ja hange anti välja odavama hinnaga. Ka tuli ette juhtumeid Eelkontrolli teostamise määruse mittetäitmisel, millele juhiti Arsenalis ülema tähelepanu.

Revideerimisel järelkontrolli korras ilmnemad vähemad puudused, millele juhiti Arsenalis tähelepanu. Aruande revideerimist toimetab Riigikontroll kohapeal.

Riigikontrollnõukogu kinnitas tegevusearuande Arsenalis poolt koostatud kujul.

Riigi sadamatehas.

Üldise majandusliku konjunktuuri paranemine avaldas mõju ka sadamatehase 1933/34 a. tegevusele: tehase tootmine samuti tulud, näitasid tõusu. Tehas sai aruandeaastal töid riigiasutistelt umbes eelmise aasta ulatuses, kuid eraisikute ja asutiste tellimiste arv suurenes.

Võrreldes eelarvega on tehas suutnud hankida tulusid pea ettenähtud määral — 99,7%; tehase 1933/34 a. bruttotulu oli 997.046 kr., mis võrreldes eelmise aasta tuluga 757.240 kr. on 239.806 kr. võrra suurem. Puhaskasu on suurenenud eelmise aasta, isenesest väga väikese, 33 kr. pealt 7.100 kr. peale, ületades juba 1931/32 a. puhaskasu, kuid ei küüni veel 1930/31 a. puhaskasuni, milline oli 106.676 kr.

Riigi Ringhääling.

Riigi Ringhäälingu põhimäärus anti dekreedina 13. VI. 1934 a. (RT 52 — 1934).

Ettevõtte alustas tegevust 1. VII. 1934 a.

Põhimääruse § 11 põhjal on ettevõtte põhikapitaliks määratud 300.000 kr., mis makstakse sisse postivalitsuse vabadest summadest, kas korraga või osade kaupa, hiljemalt 15. VI. 1936 a.

31. XII. 1934 a. oli sissemakstud osa 150.000 kr.

Postivalitsuselt saadud summad tasutakse viimasele puhaskasust ja kui sellest ei jätku, siis vajaduse korral riigieelarve korras selleks määratud krediitidest (põhim. § 29).

1934 a. puhaskasu oli 63 kr. ja amortisatsioonikapitali arvele kanti 52.340 kr.

Riigimetsatööstus.

Riigimetsatööstuse 1933/34 operatsiooniaastal jätkus 1933 a. esimesel poolel maailma puuturul alanud olukorra paranemine, mille tõttu nõudmine metsamaterjali peale tähendatud eelarveaastal kujunes võrdlemisi elavaks. Nõudmise suurenemine mõjutas omakorda metsamaterjalide hindade tõusu ning võimaldas Riigimetsatööstusele lõpetada 1933/34 tegevuseaasta märksa suurema ülejäägiga, kui eelarves oli ette nähtud.

Vabariigi Valitsuse poolt 30. aug. 1933 a. kinnitatud Riigimetsatööstuse 1933/34 a. eelarve järele oli ette nähtud:

tulusid	3.832.560 kr.
kulusid	3.350.560 „
ülejääk	482.000 „
erakorralisi kulusid	1.500 „

Esitatud aruande järele oli:

tulusid	5.539.898.22 kr.
kulusid	3.866.099.55 „
ülejääk	1.673.798.67 „
erakorralisi kulusid	1.773.36 „

Seega ületas aruanne Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud eelarve:

tulude osas	1.707.338.22 kr. võrra ehk	44,54%
kulude osas	515.539.55 „ „ „	15,38%
ülejäägi osas	1.191.798.67 „ „ „	247,26%
erakorral. kulude osas	273.36 „ „ „	18,22%.

Vaatamata sellele, et tööstuse operatsioonide suurenemise tõttu oli ette näha kinnitatud eelarvest ülekulutamine, Riigimetsatööstus ei koostanud lisaeelarvet 1933/34 a. kohta, olgugi et Riigikontroll eelmistel aastatel on juhtinud korduvalt tähelepanu sellisele nähtusele.

Kasude ja kahjude arve järgi oli Riigimetsatööstuse 1933/34 operatsiooniaastal:

kasusid	2.201.194.20 kr.
kahjusid	527.395.53 „
1933/34 a. ülejääk	1.673.798.67 kr.

Varanduse seis 1. sept. 1934 a. oli tasakaalus 4.763.337.71 kr. Riigimetsatööstuse 1933/34 a. tegevusearuande bilansiga 1. sept. 1934 a. 4.763.337.71 kr. kinnitati Vab. Val. poolt 2. aug. 1935 a.

Aruande revideerimisel Riigikontrollis ei tulnud ilmsiks suuremaid puudusi ega väärnähteid.

Riigimõisad.

Riigimõisade valitsuse majandamisel oli 1934/35 m. a. 20 mõisa, nimelt Alatskivi, Audru, Heimtali, Helme, Huuksi, Kehra, Kehtna, Kuremaa, Kuusiku, Mooste, Petseri põllutöökooli talud, Polli ühes Morna viljapuuaedadega, Särevere, Sõmerpalu, Tori, Torma, Tähtvere, Udriku, Vaeküla ja Vana-Antsla.

Samuti kuulusid Riigimõisade valitsuse järelevalvele 29 mõisa, mis välja renditud omavalitsustele, seltsidele, ühisustele ja eraisikutele põllumajandusliikude kutsekoolide ülalpidamiseks ning tööloomade ja sordivilja kasvatamiseks, nimelt Arkna, Avanduse, Habaja, Jäneda, Jõgeva, Jõhvi, Kaarma-Suure, Karja, Kõljala, Kiiti, Luunja, Mõdriku, Olustvere, Orgita, Penijõe, Purila, Putkaste, Põdrangu, Pürksi, Saku, Sandla, Triigi, Udeva, Vana-Vigala, Vasula, Vodja, Vorbuse, Väimela ja Öisu.

Viimastest anti üle 1-st aprillist 1935 a. Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi korraldusse 5 ja Kaitseministeeriumile 1 mõis, kuna Penijõe mõis tuli Riigimõisade valitsuse majandamisele.

Aruandeaasta jooksul teostas Riigikontroll faktilist kontrolli 3 riigimõisas. Avastatud puudustest — peaaesjalikult arvepidamise alal — teatati Riigimõisade valitsusele vastavate korralduste tegemiseks.

Aastaaruanne näitab puhaskasu ümmarguselt 167.771 kr. Üksikute mõisade aruanded näitavad ülejääki, välja arvatud Helme, Kuremaa ja Tori mõisad, kus majapidamised annud kahju: 2.813, 2.340 ja 957 kr.

Puudujääki näitavad:

Helmes — maaviljuse, lüpsikarja ja lüpsikarja toodangu, noorkarjapidamise ja sigade arved;
Kuremaal — lüpsikarja toodangu ja noorkarjapidamise arved; Tõris — maaviljuse, noorkarjapidamise ja hobuste arved.

K. Soonberg
Riigikontrolör.

A. Jürisson
Rahanduseosakonna peakontrolör.

Eesti Vabariigi 1934/35 a. eelarve ja
eelarve täitmise aruanne, koostatud
nettoeelarve alusel.

1934/35 a. nettoelarve alusel määratud kulud			NETTOEELARVE KULUDE JAOTUSED
Kuludeks määratud	Varade ja väärtuste soetamiseks määratud	K o k k u	
41.759.—	997.—	42.756.—	I. Riigivanem, rahvaesindus ja tema poolt määratud kontrollasutis:
228.608.—	471.—	229.079.—	Riigivanem . . . . .
265.121.—	5.740.—	270.861.—	Riigikogu . . . . .
			Riigikontroll . . . . .
535.488.—	7.208.—	542.696.—	Kokku
382.784.—	15.424.—	398.208.—	II. Riigivalitsemine ja sisemine korraldamine:
231.162.—	17.947.—	249.109.—	Peaminister ja riigikantselei . . . . .
2.699.316.—	89.495.—	2.788.811.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium . . . . .
423.937.—	2.160.—	426.097.—	Kohtuministeerium . . . . .
2.873.899.—	239.941.—	3.113.840.—	Majanduseministeerium . . . . .
4.208.474.—	85.476.—	4.293.950.—	Põllutöoministeerium . . . . .
717.940.—	389.848.—	1.107.788.—	Siseministeerium . . . . .
			Teedeministeerium . . . . .
11.537.512.—	840.291.—	12.377.803.—	Kokku
14.039.121.—	413.387.—	14.452.508.—	III. Riigikaitse:
			Kaitseministeerium . . . . .
966.713.—	32.620.—	999.333.—	IV. Välisasjad ja -esindused:
2.937.683.—	—	2.937.683.—	Välisministeerium . . . . .
2.980.929.—	—	2.980.929.—	V. Riigivõlgade ja % tasumine . . . . .
1.552.500.—	—	1.552.500.—	VI. Pensionid . . . . .
			VII. Fondide ja kapitalide soetamine . . . . .
769.505.—	—	769.505.—	VIII. Rahvaharidus:
5.121.219.—	27.842.—	5.149.061.—	a) kõrgem haridus . . . . .
			b) alg-, kesk- ja eriharidus . . . . .
5.890.724.—	27.842.—	5.918.566.—	Kokku
4.206.164.—	—	4.206.164.—	IX. Rahvamajanduse korraldamine . . . . .
811.633.—	—	811.633.—	X. Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus:
818.073.—	—	818.073.—	a) tervishoid . . . . .
53.708.—	104.—	53.812.—	b) hoolekanne . . . . .
			c) töökaitse ja sotsiaalkindlustus . . . . .
1.683.414.—	104.—	1.683.518.—	Kokku
4.871.137.—	—	4.871.137.—	XI. Mitmesugused riigi poolt antavad toetused . . . . .
51.201.385.—	1.321.452.—	52.522.837.—	Kõik kokku
1.105.—	—	1.105.—	Tulude ülejääk 1934/35 a. eelarve täitmisest . . . . .
51.202.490.—	1.321.452.—	52.523.942.—	Kokku kulud ja tulude ülejääk

l u d.

1934/35 a. nettoelarve alusel tehtud kulud			Suletud ülejäak 1934/35 a. nettoelarve järgi määratud krediitidest
Kuludeks välja antud	Varasid ja väärtusi soetatud	K o k k u	
28.652.—	977.—	29.629.—	13.127.—
195.863.—	470.—	196.333.—	32.746.—
264.229.—	5.438.—	269.667.—	1.194.—
488.744.—	6.885.—	495.629.—	47.067.—
377.572.—	15.007.—	392.579.—	5.629.—
225.014.—	17.899.—	242.913.—	6.196.—
2.672.285.—	88.412.—	2.760.697.—	28.114.—
406.607.—	2.081.—	408.688.—	17.409.—
2.858.811.—	239.499.—	3.098.310.—	15.530.—
4.193.257.—	84.594.—	4.277.851.—	16.099.—
709.258.—	389.598.—	1.098.856.—	8.932.—
11.442.804.—	837.090.—	12.279.894.—	97.909.—
13.984.987.—	413.384.—	14.398.371.—	54.137.—
936.477.—	32.165.—	968.642.—	30.691.—
2.873.042.—	—	2.873.042.—	64.641.—
2.977.123.—	—	2.977.123.—	3.806.—
1.552.428.—	—	1.552.428.—	72.—
769.132.—	—	769.132.—	373.—
5.097.609.—	26.680.—	5.124.289.—	24.772.—
5.866.741.—	26.680.—	5.893.421.—	25.145.—
4.137.084.—	—	4.137.084.—	69.080.—
808.529.—	—	808.529.—	3.104.—
806.229.—	—	806.229.—	11.844.—
52.878.—	104.—	52.982.—	830.—
1.667.636 —	104 —	1.667.740.—	15.778.—
4.857.639.—	—	4.857.639.—	13.498.—
50.784.705.—	1.316.308.—	52.101.013.—	421.824.—
58.665.—	—	58.665.—	—57.560.—
50.843.370.—	1.316.308.—	52.159.678.—	364.264.—

1934/35 a. nettoelarve alusel määratud tulud			NETTOEELARVE TULUDE JAOTUSED	
Tulusid määratud	Varade ja väärtuste soetamiseks määratud	Ü l d s e		
2.475.000.—	—	2.475.000.—	Korralised tulud.	
2.700.000.—	—	2.700.000.—	I. Otsekohesed maksud.	
2.353.094.—	—	2.353.094.—	Tulumaks*	
7.528.094.—	—	7.528.094.—	Ärimaks	
			Muud otsekohesed maksud	
			Kokku otsekohesed maksud	
			II. Lõivud ja tasumaksud.	
3.186.800.—	—	3.186.800.—	Tempelmaks	
657.000.—	—	657.000.—	Kohtulõivud ja revisjonimaks	
531.200.—	—	531.200.—	Muud lõivud ja tasumaksud	
4.375.000.—	—	4.375.000.—	Kokku lõivud ja tasumaksud	
			III. Kaudsed maksud.	
15.107.779.—	—	15.107.779.—	Tollid	
4.600.000.—	—	4.600.000.—	Aktsiisid	
19.707.779.—	—	19.707.779.—	Kokku kaudsed maksud	
31.610.873.—	—	31.610.873.—	Kokku maksud	
956.275.—	40.095.—	996.370.—	Maha arvates Maksudevalitsuse kulud	
30.654.598.—	40.095.—	30.614.503.—	Jääb maksusid	
			IV. Riigiettevõtted.	
968.585.—	254.749.—	713.836.—	Riigiraudteed	
1.352.877.—	461.307.—	891.570.—	Post, telegraaf, telefon	
9.571.261.—	44.048.—	9.527.213.—	Piiritusemonopol	
473.565.—	—	473.565.—	Pikalaenu Pank	
30.000.—	—	30.000.—	Riigi põlevkivitööstus	
30.000.—	—	30.000.—	Riigi turbatööstus	
620.000.—	—	620.000.—	Riigi metsatööstus	
13.370.—	—	13.370.—	Riigi trükkikoda	
76.500.—	—	76.500.—	Muud ettevõtted	
1.320.000.—	—	1.320.000.—	Sadamad ja laod	
14.456.158.—	760.104.—	13.696.054.—	Kokku riigiettevõtted	
			V. Riigivarandused.	
1.150.000.—	—	1.150.000.—	Tulud väärtpaberitelt, fondidelt ja laenudelt	
4.670.800.—	—	4.670.800.—	Tulud metsadest	
117.000.—	—	117.000.—	Riigivaranduste müügist	
452.200.—	—	452.200.—	Muudest riigivarandustest	
6.390.000.—	—	6.390.000.—	Kokku riigivarandused	
1.634.535.—	—	1.634.535.—	VI. Mitmesugused tulud	
53.135.291.—	800.199.—	52.335.092.—	Kokku korralised tulud	
338.850.—	—	338.850.—	VII. Erakorralised tulud	
53.474.141.—	800.199.—	52.673.942.—	Kokku tulud	
150.000.—	—	150.000.—	Tagasimaks eelmiste aastate tuludest	
53.324.141.—	800.199.—	52.523.942.—	Kõik kokku	

l u d.

1934/35 a. nettoelarve alusel saadud tulud			Võrreldes nettoelarvega tulused	
Tulused saadud	Varasid ja vaartusi soetatud	Üldse	rohkem saadud	vähem saadud
2.478.353.—	—	2.478.353.—	3.353.—	—
2.595.375.—	—	2.595.375.—	—	104.625.—
2.393.234.—	—	2.393.234.—	40.140.—	—
7.466.962.—	—	7.466.962.—	—	—
3.348.388.—	—	3.348.388.—	161.588.—	—
539.545.—	—	539.545.—	—	117.455.—
503.995.—	—	503.995.—	—	27.205.—
4.391.928.—	—	4.391.928.—	—	—
15.309.030.—	—	15.309.030.—	201.251.—	—
4.623.458.—	—	4.623.458.—	23.458.—	—
19.932.488.—	—	19.932.488.—	—	—
31.791.378.—	—	31.791.378.—	429.790.—	249.285.—
938.913.—	34.138.—	973.051.—	—	23.319.—
30.852.465.—	34.138.—	30.818.327.—	429.790.—	225.966.—
1.002.772.—	249.894.—	752.878.—	39.042.—	—
1.412.838.—	460.612.—	952.226.—	60.656.—	—
9.211.626.—	38.810.—	9.172.816.—	—	354.397.—
473.601.—	—	473.601.—	36.—	—
27.712.—	—	27.712.—	—	2.288.—
31.612.—	—	31.612.—	1.612.—	—
624.511.—	—	624.511.—	4.511.—	—
13.377.—	—	13.377.—	7.—	—
41.302.—	—	41.302.—	—	35.198.—
1.392.097.—	—	1.392.097.—	72.097.—	—
14.231.448.—	749.316.—	13.482.132.—	177.961.—	391.883.—
857.565.—	—	857.565.—	—	292.435.—
4.404.803.—	—	4.404.803.—	—	265.997.—
119.046.—	—	119.046.—	2.046.—	—
428.224.—	—	428.224.—	—	23.976.—
5.809.638.—	—	5.809.638.—	2.046.—	582.408.—
1.562.155.—	—	1.562.155.—	—	72.380.—
52.455.706.—	783.454.—	51.672.252.—	609.797.—	1.272.637.—
679.517.—	—	679.517.—	340.667.—	—
53.135.223.—	783.454.—	52.351.769.—	950.464.—	1.272.637.—
192.091.—	—	192.091.—	—	42.091.—
52.943.132.—	783.454.—	52.159.678.—	950.464.—	1.314.728.—
364.264.—				

Nettoelarve põhimõttel koostatud 1934/35. a. eelarve on tasakaalus 52.523.942 kr., mis on suurem eelmise aasta nettoelarvest 5.275.737 kr. või 11,2%.

Nettoelarve alusel on kulusid tehtud 52.101.013 kr., seega rohkem eelmise aasta kuludest 5.783.276 kr. või 12,5%, tulused on eelarve aastal laekunud 52.159.678 kr., mis rohkem eelmise aasta tuludest 5.846.503 kr. või 12,6%.

Eesti Vabariigi 1934/35 a. nettoeelarve
täitmise aruande kujundamine.

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.		Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
Kulude kujundamine.			Hariduse- ja sotsiaalministeerium.		
I. Riigivanem.			a) Varade soetamine:		
a) Varade soetamine:			Ptk. I § 12-a	175	162
§ 12-a	997	977	„ I § 14-a	150	130
b) Muud kulud	41.759	28.652	„ II-A § 37	12.000	11.986
Kokku	42.756	29.629	„ II-D § 12-a	4.720	4.720
			„ III-A § 35	902	901
				17.947	17.899
Riigikogu.			b) Muud kulud:		
a) Varade soetamine:			Ptk. I	67.759	67.138
§ 12-a	471	470	„ II-A	6.494	6.451
b) Muud kulud	228.608	195.863	„ II-D	31.909	31.803
Kokku	229.079	196.333	„ III-A	94.840	93.970
			„ V-A	30.160	25.652
				231.162	225.014
Riigikontroll.			Kokku		
a) Varade soetamine:				249.109	242.913
§ 11-a	5.000	4.700	c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
§ 12-a	740	738	Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
	5.740	5.438	Ptk. II-A § 15	260.500	260.497
b) Muud kulud	265.121	264.229	„ III-A § 15	284.850	284.502
Kokku	270.861	269.667	„ V-A § 15	14.900	14.900
			Erakorral. ptk. III-A § 1	7.000	7.000
II. Peaminister ja Riigikantslei.			Rahvaharidus:		
a) Varade soetamine:			kõrgem haridus	769.505	769.132
Peaminister:			alg-, kesk- ja eriharidus	5.281.200	5.249.537
§ 12-a	250	—	Pensionid	2.980.929	2.977.123
Riigikantslei:			Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus	2.211.362	2.192.610
§ 11-a	2.250	2.250	Fondide ja kapitalide soetamine	202.500	202.500
§ 12-a	2.050	2.050	Kõik kokku	12.261.855	12.200.714
Riigiraamatukogu:			Kohtuministeerium.		
§ 12-a	100	—	a) Varade soetamine:		
§ 21-a	5.000	4.935	Ptk. I § 12-a	20	11
Riigiarhiiv:			„ II § 12-a	29.390	29.294
§ 12-a	24	24	„ II § 14-a	10.700	10.429
§ 37	5.000	5.000	„ III § 12-a	50	49
Riigi statistika keskbüroo:			„ IV § 11-a	1.000	589
§ 12-a	450	448	„ IV § 12-a	6.885	6.773
§ 14-a	300	300	„ IV § 14-a	6.800	6.710
	15.424	15.007	„ IV § 35	1.500	1.500
b) Muud kulud	382.784	377.572	„ IV § 56-a	650	581
Kokku	398.208	392.579	Erakorral. ptk. II § 1	12.500	12.476
			„ „ IV § 1	20.000	20.000
				89.495	88.412
c) Teistes kulujaotustes näidatud:			Kokku		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:				2.788.811	2.760.697
Ptk. II-A § 15	18.000	18.000	c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
„ II-A § 16	695.000	695.000	Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
„ II-C § 15	5.000	5.000	Ptk. I § 15	2.800	2.450
Kõik kokku	1.116.208	1.110.579	Kõik kokku	2.791.611	2.763.147

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
Majanduseministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	1.700	1.638
„ IV § 12-a	460	443
	2.160	2.081
b) Muud kulud:		
Ptk. I	106.968	101.280
„ III	233.104	231.803
„ IV	39.666	33.964
„ V	44.199	39.560
	423.937	406.607
Kokku	426.097	408.688
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Maksudevalitsuse kulud	3.769.157	3.734.074
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. III § 15	185.000	185.000
„ IV § 15	1.200	720
„ V § 15	2.000	1.929
Rahvamajanduse elustamise fond	1.250.000	1.249.928
Kõik kokku	5.633.454	5.580.339
Põllutööministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	19.385	19.385
„ II § 12-a	100	100
„ III § 12-a	6.250	6.243
„ V § 12	5.805	5.742
Erakorral. ptk. I § 1 ja 2	103.802	103.546
„ „ III § 1	63.085	62.984
„ „ V § 1	38.000	37.985
„ „ V § 4	3.514	3.514
	239.941	239.499
b) Muud kulud:		
Ptk. I	791.276	787.868
„ II	89.254	87.146
„ III	249.695	248.360
„ IV	108.116	107.955
„ V	1.635.558	1.627.482
	2.873.899	2.858.811
Kokku	3.113.840	3.098.310
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. II § 15	20.000	19.927
„ III § 15	544.242	544.016
„ V § 15	3.600	3.600
Erakorral. ptk. III §§ 3—4	2.007.500	2.007.500

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
Rahvamajanduse korraldamine:		
Ptk. II § 62	114.000	113.917
„ V § 66	288.300	277.473
Erakorral. ptk. II § 1	100.000	96.628
„ „ III § 2	10.000	10.000
„ „ III § 5	12.246	12.246
„ „ V §§ 2—3	623.036	604.967
Fondide ja kapitalide soetamine	50.000	50.000
Kõik kokku	6.886.764	6.838.584
Siseministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	2.450	2.447
„ I § 14-a	2.500	2.500
„ V § 11-a	5.320	5.320
„ V § 12-a	4.900	4.852
„ V § 14-a	7.450	7.430
„ V § 56-a	660	660
„ VI § 11-a	8.960	8.944
„ VI § 12-a	1.497	1.491
„ VI § 14-a	3.000	2.981
„ VI § 56-a	2.069	2.017
„ VI § 60-d	1.000	995
Erakorral. ptk. V § 1	31.000	30.610
„ „ VI §§ 1 ja 2	14.670	14.347
	85.476	84.594
b) Muud kulud:		
Ptk. I	200.827	199.920
„ V	2.971.272	2.959.067
„ VI	1.036.375	1.034.270
	4.208.474	4.193.257
Kokku	4.293.950	4.277.851
Teedeministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	1.650	1.649
„ I § 14-a	4.500	4.500
„ I § 72-c	3.100	3.100
„ II § 12-a	450	450
„ V § 12-a	1.200	1.200
Erakorral. ptk. I §§ 5, 6 ja 7	10.790	10.541
„ „ VII § 1	368.158	368.158
	389.848	389.598

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
b) Muud kulud:		
Ptk. I	79.145	76.930
„ II	34.859	32.613
„ V	586.560	583.749
„ VII	17.376	15.966
	717.940	709.258
Kokku	1.107.788	1.098.856
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Raudteevalitsuse kulud	11.836.164	11.726.858
Posti-telegraafi-telefonivalitsuse kulud	3.908.430	3.873.801
Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna kulud	62.862	62.032
Kaitseministeeriumi kuludes arvesse võetud Rahvamajanduse korraldamise kulud:	25.450	23.314
Ptk. II § 73	2.151.637	2.151.637
„ V § 76	86.000	85.120
„ V § 77	179.940	179.028
„ V § 79	175.000	167.695
Erakorral. ptk. I § 2	90.000	90.000
„ „ V §§ 1—8	376.005	348.373
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. I § 15	300	300
„ V § 15	2.000	2.000
Erakorral. ptk. I §§ 1, 3 ja 4	40.000	38.748
Fondide ja kapitalide soetamine	50.000	50.000
Kõik kokku	20.091.576	19.902.762
III. Kaitseministeerium.		
a) Varade soetamine:		
§ 11-a	120.564	120.563
„ 12-a	40.100	40.100
„ 14-a	77.082	77.081
„ 21-a	1.500	1.500
„ 37	7.250	7.250
„ 60-d	12.000	12.000
Erakorral. §§ 5 ja 7	154.891	154.890
	413.387	413.384
b) Muud kulud	16.406.703	16.354.705
Teedeministeeriumi erakorraliste kulude osas arvestatud	25.450	23.314
	16.432.153	16.378.019
Sellest maha arvata erakorral. tuluna § 4 arvestatud sõjalaevade müügist saadud summa	2.393.032	2.393.032
Jääb	14.039.121	13.984.987
Kokku	14.452.508	14.398.371
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
§ 15	16.400	16.400
Kõik kokku	14.468.908	14.414.771

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
IV. Välisministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 11-a	5.000	4.988
„ I § 12-a	2.350	2.320
„ II-B § 12-a	9.430	9.261
Erakorral. ptk. I §§ 1 ja 2	15.840	15.596
	32.620	32.165
b) Muud kulud:		
Ptk. I	128.438	127.208
„ II-A	225.743	225.018
„ II-B	612.532	584.251
	966.713	936.477
Kokku	999.333	968.642
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. I § 15	38.000	38.000
Kõik kokku	1.037.333	1.006.642
V. Riigi võlgade ja protsentide tasumine.		
Riigi välisvõlgade tasumine	2.770.183	2.747.470
„ sisevõlgade tasumine	122.500	112.879
Mitmesugused kulud	45.000	12.693
Kokku	2.937.683	2.873.042
VI. Pensionid.		
Hariduse- ja sotsiaalministeerium:		
Ptk. IV-A § 87	2.980.929	2.977.123
VII. Fondide ja kapitalide soetamine.		
Hariduse- ja sotsiaalministeerium	202.500	202.500
Majanduseministeerium	1.250.000	1.249.928
Põllutöministeerium	50.000	50.000
Teedeministeerium	50.000	50.000
Kokku	1.552.500	1.552.428
VIII. Rahvaharidus.		
Kõrgem haridus:		
Ptk. II-B	769.505	769.132
Alg-, kesk- ja eriharidus:		
a) Varade soetamine:		
Ptk. III-B § 12-a	1.410	1.118
„ III-B § 14-a	2.950	2.902
„ V-B § 14-a	9.632	8.810
Erakorral. ptk. III-B § 1	13.850	13.850
	27.842	26.680
b) Muud kulud:		
Ptk. II-C	24.062	22.731
„ III-B	222.892	211.530
„ III-C	4.373.940	4.370.741
„ V-B	189.965	182.462
„ V-C	310.360	310.145
	5.121.219	5.097.609
Kokku	5.149.061	5.124.289

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. III-B § 15	3.645	2.125
Erakorral. ptk. III-C	100.000	100.000
Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus	28.494	23.123
Kõik kokku	5.281.200	5.249.537
- IX. Rahvamajanduse korraldamine.		
Põllutööministeerium:		
Ptk. II § 63	114.000	113.917
„ V § 66	288.300	277.473
Erakorral. ptk. II § 1	100.000	96.628
„ „ III § 2	10.000	10.000
„ „ III § 5	12.246	12.246
„ „ V §§ 2—3	623.036	604.967
Teedeministeerium:		
Ptk. II § 73	2.151.637	2.151.637
„ V § 76	86.000	85.120
„ V § 77	179.940	179.028
„ V § 79	175.000	167.695
Erakorral. ptk. I § 2	90.000	90.000
„ „ V §§ 1—8	376.005	348.373
Kokku	4.206.164	4.137.084
X. Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus.		
Tervishoid.		
Ptk. IV-A	225.702	224.575
„ IV-B	585.931	583.954
	811.633	808.529
Hoolekanne.		
Ptk. IV-C	283.079	280.766
„ IV-B § 89 alt	506.500	502.340
„ III-B § 88 alt	28.494	23.123
	818.073	806.229
Sotsiaalkindlustus.		
Teedeministeeriumi pkt. VI alt:		
a) Varade soetamine	104	104
b) Muud kulud	53.708	52.878
	53.812	52.982
Kokku	1.683.518	1.667.740
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. IV-A § 15	360.150	359.183
Teedem. ptk. VI § 12 alt	9.050	9.050
Erakorral. ptk. IV-A	250.000	241.792
Kokku	2.302.718	2.277.765

XI. Mitmesugused riigi poolt antavad toetused.

Peaminister ja riigikantselei:

Ptk. II-A § 15	18.000	18.000
„ II-A § 16	695.000	695.000
„ II-C § 15	5.000	5.000

Hariduse- ja sotsiaalministeerium:

Ptk. II-A § 15	260.500	260.497
„ III-A § 15	284.850	284.502
„ III-B § 15	3.645	2.125
„ IV-A § 15	360.150	359.183
„ V-A § 15	14.900	14.900
Erakorral. ptk. III-A § 1	7.000	7.000
Ptk. III-C	100.000	100.000
„ IV-A	250.000	241.792

Kohtuministeerium:

Ptk. I § 15	2.800	2.450
-----------------------	-------	-------

Majanduseministeerium:

Ptk. III § 15	185.000	185.000
„ IV § 15	1.200	720
„ V § 15	2.000	1.929

Põllutööministeerium:

Ptk. II § 15	20.000	19.927
„ III § 15	544.242	544.016
„ V § 15	3.600	3.600
Erakorral. ptk. II §§ 3 ja 4	2.007.500	2.007.500

Teedeministeerium:

Ptk. I § 15	300	300
„ V § 15	2.000	2.000
„ VI § 15	9.050	9.050
Erakorral. ptk. I §§ 1, 3 ja 4	40.000	38.748

Kaitseministeerium:

§.15	16.400	16.400
----------------	--------	--------

Välisministeerium:

Ptk. I § 15	38.000	38.000
-----------------------	--------	--------

Kokku 4.871.137 4.857.639

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi saadud Kr.
Tulude kujundamine.		
I—III. Maksud.		
Otsekoheksed maksud	7.528.094	7.466.962
Lõivud ja tasumaksud	4.375.000	4.391.928
Tollid	15.107.779	15.309.030
Aktsiisid	4.600.000	4.623.458
Kokku	31.610.873	31.791.378
Sellest maha arvata Maksudevalitsuse kulud:		
a) Varade soetamine:		
Keskasutis § 12-a	150	147
§ 14-a	38.450	32.550
Asutised kohtadel § 12-a	1.495	1.441
	40.095	34.138
b) Muud kulud	956.275	938.913
Kokku	996.370	973.051
Jääb maksusid	30.614.503	30.818.327
IV. Riigiettevõtted.		
Riigiraudteed:		
Tulud ptk. XV-dast	12.550.000	12.473.283
„ „ XX-dast	—	6.453
Kokku	12.550.000	12.479.736
Sellest maha arvata:		
a) Varade soetamise § 12-a	4.473	4.264
Erakorraliste kulude alal	250.276	245.630
	254.749	249.894
b) Muud kulud	11.581.415	11.476.964
Kokku	11.836.164	11.726.858
Jääb riigiraudteede tulusid	713.836	752.878
Post, telegraaf, telefon:		
Tulud ptk. XVII-dast	4.800.000	4.800.947
„ „ XIV-dast	—	10.809
„ „ XIX-dast	—	2.006
„ „ XX-dast	—	17.265
Kokku	4.800.000	4.831.027
Sellest maha arvata:		
a) Varade soetamine:		
11-a	1.450	1.396
12-a	12.500	12.485
14-a	13.000	12.996
72-a	24.490	24.490
72-c	177.345	176.723
Erakorral. kulud	232.522	232.522
	461.307	460.612
b) Muud kulud	3.447.123	3.418.189
Kokku	3.908.430	3.878.801
Jääb posti-, telegraafi-, telefonitulused	891.570	952.226
Piiritusemonopol:		
Tulud ptk. XII-dast	12.300.000	11.933.839

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi saadud Kr.
Sellest maha arvata:		
a) Varade soetamine:		
§ 12-a	11.310	10.180
§ 14-a	11.833	7.731
§ 26-d	20.900	20.899
	44.043	38.810
b) Muud kulud	2.728.739	2.722.213
Kokku	2.772.787	2.761.023
Jääb piiritusemonopoli tulusid	9.527.213	9.172.816
V. Riigivarandused.		
Tulud väärt-paberitelt, fondidelt ja laenu-delt	1.150.000	857.565
Tulud metsadest:		
a) tulud ptk. XIV § 3 alt	3.780.800	3.786.451
b) erakorral. tuludest § 3 alt	890.000	618.352
	4.670.800	4.404.803
Riigivaranduste müügist	117.000	119.046
*) Muudest riigivaradest	452.200	428.224
Kokku	6.390.000	5.809.638
*) Summa muudest riigivaradest koosneb:		
Ptk. XIV § 1	56.000	59.263
2	138.200	136.046
4	20.000	15.936
5	100.000	102.274
6	55.000	49.248
Ptk. XIX 1	8.575	8.726
2	25.000	27.845
4	5.000	3.971
5	44.425	37.730
	452.200	441.039
Sellest posti-, telegraafi-, telefonitulu-desse kantud	—	12.815
Jääb	452.200	428.224
VI. Mitmesugused tulud.		
Mitmesugused tulud koosnevad:		
Kuludeks kantud summade tagasimaks . .	200.000	190.061
Bensiini- ja välismaal registreeritud jõu-vankrite maks	600.000	854.532
Trahvid ja viivituserahad, mis mujal pole ette nähtud	200.000	224.758
Juhuslikud tulud	634.535	316.522
	1.634.535	1.585.873
Sellest riigiraudteede tuludesse kantud 6.453 kr. ja posti-telegraafi-telefonituludesse 17.265 kr.	—	23.718
Jääb	1.634.535	1.562.155
VII. Erakorralised tulud.		
Erakorralised tulud	3.621.882	3.690.901
Sellest maha arvatud sõjalaevade müügist saadud summa, mille võrra sõjalaevade ehitamiskulusid vähendatud	2.393.032	2.393.032
Tulud metsadest, mis kantud riigivaranduste metsatulude hulka	890.000	618.352
Jääb	338.850	679.517

12 (10.1.31)

A-330B
Rückkontrolli